

ספר זהר והספה

הזהר לחג הספות

בו יבאר סדר למוד הזהר לחג הספות, וכן גדולת
למוד הזהר בתוך הספה, והוא קצור מספר "חמד
אלקים" עם הוספות חדשות ונכבדות.

לאור הבקוש של לומדי הזהר, יוצא הספר לאור
בערב חג הספות תשע"ב, סדר ברור ללמוד הזהר
בספה לכבוד האשפיזין.

בגלל הזמן המצמצם שנותר לנו עד חג הספות
מוציאים אנו בס"ד את החלק הראשון, אנו מקוים
להמשיך ולגמר את חלק השני לכבוד חג הספות
הבא עלינו לטובה.

יצא לאור ערב חג הספות תשע"ב

על ידי "מפעל הזהר העולמי"

נחל לכיש 24/8 רמת בית שמש - 0548436784

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
CIO CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

הַקְדָּמָה

יִשְׁמְחוּ הַשָּׁמַיִם (זְעִיר אֲנָפִין) וְתִגַּל הָאָרֶץ (מַלְכוּת) עַל יְצִיאַת הַקּוֹנֵטְרַס
הַלְזוּ בְּעֶזְרַת ה' וּבְסִייעֵתוֹ, אֲשֶׁר עַל יְדֵי זֶה יִהְיֶה תִקּוּן יְחִוּד
קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתָּיהּ יוֹתֵר בְּשִׁלְמוֹת.

וְאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכֹל יְהוּדֵי וּלְכֹל חֲסִיד וְיֵרָא שָׁמַיִם אֲשֶׁר בְּזו' יְמֵי הַסְּפוֹת
יִוְרְדִים חֲסָדִים פְּנִימִיִּים וּמְקִיפִים מְבִינָה וּמְזַעֵיר אֲנָפִין אֶל מַלְכוּת
וְיְדוּעַ שֶׁהַסְּפָה הוּא אֹרֶךְ הַמְּקִיף וּכְדֵי שֶׁהַחֲסָדִים הַמְּקִיפִין יִהְיוּ יוֹתֵר
בְּשִׁלְמוֹת צְרִיךְ לְלַמֵּד בְּסִפָּה סֵפֶר זֶהר הַקְדוֹשׁ מֵהַתְּנַא הָאֱלֹקִי רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי.

וְאֲשֶׁר עַל כֵּן לְקַטְנוֹ מֵהַסֵּפֶר "חֲמֵד אֱלֹקִים" כַּמָּה קְטָעִים שְׁמַבִּיא שֵׁם
אֶת כָּל סֵדֶר הַזֶּהר שְׁצָרִיךְ לְלַמֵּד בְּסִפָּה.

וְאַתָּה בֶּן אָדָם חֲגוּר חֲרָבָה עַל יְרֵךְ גְּבוּר וְתִאָזוּר חֵיל לְלַמֵּד בְּסִפְתָּךְ אֶת
סֵפֶר הַזֶּהר וְעַל יְדֵי זֶה יִהְיוּ תִקּוּנֵי הַמַּלְכוּת בְּשִׁלְמוֹת.

וְעַל יְדֵי זֶה יִשְׁפַע שְׁפַע רַב בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת וּלְתַקֵּן אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְרוּחוֹתֵינוּ
וְנִשְׁמוֹתֵינוּ מִכָּל סִיג וּפְגָם וּלְטַהַרְנוּ וּלְקַדְּשָׁנוּ בְּקִדְשֵׁךְ הָעֲלִיוֹנָה
וְתַטִּיב לָנוּ הַחֲתִימָה וְנִזְכָּה בְּהַאי שְׁתָּא לְבִיאַת מְשִׁיחֵנוּ וּלְבַנְיָן מְקַדְּשֵׁינוּ
וְתַפְאֲרָתֵנוּ.

הוֹצֵאתִי לְאוֹר בְּחֻמְלַת ה' עָלַי עָרַב סְכוֹת תְּשַׁע"ב לְאוֹר הַבְּקוּשׁ הָרַב בְּקָרַב

לוֹמְדֵי הַזֶּהר הַקְדוֹשׁ

שְׁלוֹם יוֹדָא גְּרָאס

מִפְּעַל הַזֶּהר הָעוֹלָמִי

שיר הלל לרבי שמעון בר יוחאי זי"ע"א

הלחן הוא של השיר "ואמרתם כה לחי"

ראשון הוא לגלות לנו, את סודות תורתנו, את הכוננות של כל תפילה, של כל מילה ומילה. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

בכל בית בערב שבת, עומדים בכבוד כל בן ובת, נמשחת אשריך מנגנים, וכך לקדוש מתכוננים. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

ידעת את שפת החיות, של תחיתות ועליות, בעלי כנף שירתו אותך, וחכו רק למוצא פיה. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

שתפת את כל העולם, בסוד תורת הנעלם, רב הנסתר על הנגלות, בתנ"ך ובמגלות. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

מאור גדול קראו לך, אמורים ותנאים, התאוו לשבת במחיצתך, הנה מה טוב ומה נעים. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

עשית נסים ונפלאות, הרעשת את כל העולמות, נצחת את כל הרשעים, כולם בך לך כורעים. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

והזוהר הקדוש הוא אור לנו, בזכותו נצא מגלותנו, היום כולם בו מעיינים, גם אם הכל לא מבינים. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

נגלו לך מלאכי עליון, כל אחד ואחד מהם, ואנחנו כאן כעם אביון, הס מלהזכיר את שמותיהם. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

בכל מקום בו דרכת, כל דבר טמא טהרת, את צפורי ואת טבריה, וגם את לוד וקפוט-קה. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

רעיא מהימנא לך הביא, את כל התשובות לשאלות, וגם אליהו הנביא, פתח בשבחים ותהלות. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

למדו היום את תורתך, גם כטנים וגם גדולים, וכך תתקים הבטחתך, שבזה יהיו נגאלים. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

ועלית למרומים, וראית את ההיכלות, והיושב במרומים, קיבל ממך את התפלות. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

חומת אש הייתה סביבך, ושמרה על קדשתך, איש לא התקרב לביתה, רק רבי אלעזר בנה. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

אימרותיך במשניות, הפכו להלכות פסוקות, גלית את סוד האותיות, הנפרדות והדבוקות. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

יום פטירתך הוא חג לנו, זכותך תגן על כולנו, ובמהרה בימינו, תבוא עם משיח צדקנו. ועכשו נשיר כולם שיר הלל לבר יוחאי, ועכשו נגיד כולם רבי שמעון בר יוחאי.

נכתב בעה"ת לכבודו של התנא האלוקי רשב"י זכותו תגן עלינו ועל כל ישראל אפי"ך

סֵפֶר
זֶהר וְהִסְפָּה

ראוי ונכון להיות ספתו מלא ברפת ה' בלמוד התורה על שלחנו, כי על ידי למוד התורה שם בספה גורם יחוד עיליון שהוא מחבר תורה שבכתב עם הספה ספת דוד, ונקרא באמרת "פועל צדק" פנזכר באהר, וכל שפן אם הוא לומד בדרך האמות באהר וכיזא, כי שם ימצאו צדיקים אושפיון עלאין אברהם וה' צדיקא ודוד מלכא, כי הזמנה זוהיא יותר מקבלת אצלם מהסעודה הגשמית, כי שם יאכלו לחם לחמה של תורה עם השכינה, שא ברכה מאת ה' ומשבעה צדיקים עמודי עולם.

וראוי ללמד באהר כל לילה ולילה מעגן החג:

ליל א' בזוהר פרשת אמור (דף קג ע"ב)

עגנו של אהרן

בספת תשבו חסר, וזה עגן אחד שכלם קשורים בו, שכתוב כי עגנו ה' עליהם יומם. וכתוב ובעמד עגן אתה הלך לפנייהם יומם. זהו עגנו של אהרן, שנקרא יומם, שכתוב (תהלים מב) יומם יצנה ה' חסדו. עגן אחד נוטל עמו חמשה אחרים, והם ששה. ועגן אחר, שכתוב ובעמוד אש לילה, זה האיר לישראל מהאור של אותם הששה.

זכרתי לך חסד נעורייך

רבי אלעזר פתח, פה אמר ה' זכרתי לך חסד נעורייך וגו'. הפסוק הזה נאמר על כנסת ישראל בשעה שהיתה הולכת במדבר עם ישראל. זכרתי לך חסד - זהו עגנו של אהרן שנוסע עם חמשה אחרים שנקשרו עליה ומאירים עליה. אהבת כלולתיך - שנתקנו לה (ובלם נתקנו בה) ונעטרו אותה, והתקינו אותה כמו כלה שעונדת את תכשיטיה. וכל כה למה? בשביל לכתה אחרי במדבר בארץ לא זרועה.

צל האמונה

בא ראה, בשעה שאדם יושב במדור הזה, צל האמונה, השכינה פורסת את כנפיה עליו מלמעלה, ואברהם וחמשה צדיקים אחרים שמים את מדורם עמו. אמר רבי אבא, אברהם וחמשה צדיקים ודוד המלך שמים מדוריהם עמו. זהו שכתוב, בספת תשבו שבעת ימים. שבעת ימים

ליל א' בזוהר פרשת אמור (דף קג ע"ב)

עגנו של אהרן

בספת תשבו (ויקרא כג) חסר, ודא עגנא חד, דכלהו קשירין ביה. דכתיב, כי עגן יי עליהם יומם. וכתיב (במדבר יד) ובעמד עגן אתה הולך לפנייהם יומם. דא הוא עגנא דאהרן, דאקרי יומם, דכתיב, (תהלים מב) יומם יצנה יי חסדו. עגנא חד, נטיל עמיה חמש אחרנין, ואינון שית. ועגנא אחרא, דכתיב ובעמוד אש לילה, דא נהרא להו לישראל, מנהירו דאינון שית.

זכרתי לך חסד נעורייך

רבי אלעזר פתח (אמור), (ירמיה ב) כה אמר יי זכרתי לך חסד נעורייך וגו'. האי קרא על כנסת ישראל אתמר, בשעתא דהות אזלא במדברא עמהון דישראל. זכרתי לך חסד: דא עגנא דאהרן, דנטלא בחמש אחרנין, דאתקשרו עלך, ונהירו עלך. אהבת כלולותיך, דאשתכללו לך, (ס"א ובלהו אשתכללו בה) ואעטרו לך, ואתקינו לך ככלה דתעדי תכשיטהא. וכל כה למה. בגין לכתה אחרי במדבר בארץ לא זרועה.

צל האמונה

תא חזי, בשעתא דבר נש יתיב במדורא דא, צלא דמהימנותא, שכניתא פרסא גרפהא עליה מלעילא, ואברהם וחמשה צדיקיא אחרנין שויין מדוריהון עמיה. אמר רבי אבא, אברהם וחמשה צדיקיא, ודוד מלכא, שויין מדוריהון עמיה. דדא הוא דכתיב, בספות

כתוב, ולא בשבעת ימים. כמו זה כתוב (שמות לא) כי ששת ימים עשה ה' את השמים וגו'. וצריך אדם לשמח בכל יום ויום בפנים מאירות באורחים הללו ששורים עמו.

אורחים עליונים

ואמר רבי אבא, כתוב בספסות תשבו שבעת ימים, ואחר כך ישבו בספסות. בראשונה תשבו, ואחר כך ישבו. אלא הראשון לאורחים, השני לבני העולם. הראשון לאורחים, כמו שרבו המנוגא סבא, כשהיה נכנס לספה היה שמח, ועומד על פתח הספה מבחוץ ואומר: נזמן לאורחים. מסדר (סדר) את השלחן, ועומד על רגליו, ומברך ואומר: בספסות תשבו שבעת ימים. שבו אורחים עליונים, שבו. שבו אורחי האמונה, שבו. הרים (רמז) ידיו ושמת, ואמר: אשרי חלקנו, אשרי חלקם של ישראל, שכתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו וגו'. והיה יושב.

שמחת העניים

השני - לבני העולם, שמי שיש לו חלק בעם ובארץ הקדושה, יושב בצל האמונה, לקבל את האורחים, לשמח בעולם הזה ובעולם הבא, וצריך לשמח את העניים. מה הטעם? משום שהחלק של אותם אורחים שזמן, הוא לעניים. ואותו שיושב בצל הזה של האמונה, ומזמין את האורחים העליונים הללו, אורחי האמונה, ולא ניתן להם חלקם, כלם קמים ממנו ואמרים: (משלי כג) אל תלחם את לחם רע עין וגו'. נמצא שאותו שלחן שתקנו - שלו הוא, ולא של הקדוש ברוך הוא. עליו כתוב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם וגו', פרש חגיכם, ולא חגי. אוי לו לאותו אדם בשעה שאורחי האמונה הללו קמים משלחנו.

גנותו של מי שלא נותן להם את חלקם

ואמר רבי אבא, אברהם, כל ימיו היה עומד בפרכת דרכים לזמן אורחים ולסדר להם שלחנות. עכשו שמזמנים אותו ואת כל הצדיקים ואת דוד המלך ואין נותנים להם את חלקם, אברהם עומד מהשלחן וקורא: (במדבר טז) סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה.

תשבו שבעת ימים. שבעת ימים כתיב, ולא בשבעת ימים. כגוונא דא כתיב, (שמות לא) כי ששת ימים עשה יי' את השמים וגו'. וכעי בר נש למחדי בכל יומא ויומא, באנפין נהירין, באושפיון אלן דשריין עמיה.

אורחים עליונים

ואמר רבי אבא, כתיב בספסות תשבו שבעת ימים, ולבתר ישבו בסכות. בקדמיתא תשבו, ולבתר ישבו. אלא, קדמיתא לאושפיון. תנינא, לבני עלמא. קדמיתא לאושפיון, כי הא דרב המנוגא סבא, כד היה עייל לסוכה היה חדי, וקאים על פתחא לסוכה מלגא, ואמר נזמן לאושפיון. מסדר (כ"א סדר) פתורא, וקאים על רגלוהי, ומברך, ואומר בספסות תשבו שבעת ימים. תיבו אושפיון עלאין, תיבו. תיבו אושפיון מהימנותא, תיבו. ארים (ס"א אסס) ידוי, וחדי, ואמר זכאה חולקנא, זכאה חולקיהון דישראל, דכתיב, (דברים לב) כי חלק יי' עמו וגו', והיה יתיב.

שמחת העניים

תנינא, לבני עלמא, דמאן (דף קד ע"א) דאית ליה חולקא בעמא ובארעא קדישא, יתיב בצלא דמהימנותא, לקבלא אושפיון, למחדי בהאי עלמא ובעלמא דאתי וכעי למחדי למסקני. מאי טעמא. בגין דחולקא דאינון אושפיון דזמין דמסקני הוא. ויהוא דיתיב בצלא דא דמהימנותא, וזמין אושפיון אלן עלאין, אושפיון מהימנותא, ולא יהיב לון חולקיהון, בלהו קיימי מניה, ואמרי (משלי כג) אל תלחם את לחם רע עין וגו', אשתכח דיהוא פתורא דתקין, דיליה הוא, ולא דקודשא בריך הוא, עליה כתיב (מלאכי ב) וזריתי פרש על פניכם וגו', פרש חגיכם, ולא חגי. ווי ליה להוא בר נש, בשעתא דאלין אושפיון מהימנותא קיימי מפתוריה.

גנותו של מי שלא נותן להם את חלקם

ואמר רבי אבא, אברהם, כל ימיו היה קאים בפרכת אורחין, לזמנא אושפיון, ולתקנא לון פתורי, השתא, דמזמנין ליה, ולכלהו צדיקיא, ולדוד מלכא, ולא יהבין לון חולקיהון, אברהם קאים מפתורא, וקרי, (במדבר טז) סורו נא מעל אהלי האנשים הרשעים האלה.

וְכֻלָּם עוֹלִים אַחֲרָיו. יִצְחָק אָמַר, (משלי יג) וּבִטָּן רְשָׁעִים תַּחֲסֹר. יַעֲקֹב אָמַר, (שם כג) פֶּתַח אֲכַלְתָּ תִּקְיָאָנָה. וּשְׂאֵר כָּל הַצְּדִיקִים אֹמְרִים, (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלֹאוֹ קִיא צוֹאֵה בְּלִי מְקוֹם.

ויגף ה' את נבל וימת

דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר, וְהַשְּׁלִים דִּינוֹ, שְׁכַתוֹב (שמואל א כה) וַיְהִי כַּעֲשֶׂרֶת הַיָּמִים וַיִּגַּף ה' אֶת נָבֶל וַיָּמָת. מַה זֶה אֹמֵר? מִשּׁוֹם שֶׁדָּוִד שָׁאֵל מִנָּבֶל וַיַּעֲשֶׂה לוֹ אוֹרֵחַ, וְלֹא רָצָה. וְזֶה הַזְּמִין אוֹתוֹ, וְלֹא נָתַן לוֹ חֶלֶק. וּבְאוֹתָם עֲשָׂרֵה יָמִים שֶׁדָּוִד הַמֶּלֶךְ דָּן אֶת הָעוֹלָם, נָדוֹן עָלָיו אוֹתוֹ אָדָם שֶׁהַשְּׁלִים לוֹ רַע יוֹתֵר מִנָּבֶל.

מעלת המשפח את האורחים

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, (משום ד) אֵין הַתּוֹרָה מְטַרְיָה עַל אָדָם יוֹתֵר, אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁהוּא יָכוֹל, שְׁכַתוֹב (דברים טו) אִישׁ כְּמַתְנַת יָדוֹ וְגו'. וְלֹא יֵאמֵר אָדָם אֲכַל וְאֶשְׂבַּע וְאֶשְׂתָּה בְּרֵאשׁוֹנָה, וּמַה שֶׁיִּשְׂאֵר אִתָּן לְעַנְיִים. אֶלָּא רֵאשִׁית הַכֹּל הוּא שֶׁל הָאוֹרְחִים. וְאִם שִׂמַּח אֶת הָאוֹרְחִים וְהִשְׁקָה אוֹתָם, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׂמַּח עִמּוֹ, וְאֶבְרָהִם קוֹרָא עָלָיו, (ישעיה נח) אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל ה' וְגו'. וַיִּצְחָק קוֹרָא עָלָיו, (שם נד) כָּל כְּלִי יוֹצֵר עֲלֵיךָ לֹא יִצְלַח. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶת זֶה דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר אוֹתוֹ, מִשּׁוֹם שֶׁכָּל כְּלִי הַזֵּין שֶׁל הַמֶּלֶךְ וְהַקְּרֹבוֹת שֶׁל הַמֶּלֶךְ נִפְקְדוּ בַּיַד דָּוִד. אֲבָל יִצְחָק אָמַר, (תהלים קב) גִּבּוֹר בְּאֶרֶץ יִהְיֶה זִרְעוֹ וְגו', הוֹן וְעֶשֶׂר וְגו'. יַעֲקֹב אָמַר, (ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע כְּשֶׁחַר אוֹרֶךְ וְגו'. שְׂאֵר הַצְּדִיקִים אֹמְרִים, (שם ו) וְנִחַד ה' תְּמִיד וְהַשְּׁבִיעַ וְגו'. דָּוִד הַמֶּלֶךְ אָמַר, (שם נד) כָּל כְּלִי יוֹצֵר עֲלֵיךָ לֹא יִצְלַח, שֶׁהָרִי הוּא נִפְקָד עַל כָּל כְּלִי הַזֵּין שֶׁל הָעוֹלָם. אֲשֶׁרִי חִלְקוֹ שֶׁל הָאָדָם שְׁזוֹכָה לְכָל זֶה. אֲשֶׁרִי חִלְקָם שֶׁל הַצְּדִיקִים בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא, גְּעִיָּהֶם כְּתוּב (שם ט) וְעַמָּה כְּלָם צְדִיקִים וְגו'.

לִיל ב' פִּרְשַׁת פִּנְחָס (דף קנח ע"ב)

וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבְּעָה עֶשְׂרֵי יוֹם לְחֲדָשׁ עַל הָרִי אֲרָרֹט וּבַחֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי יוֹם וְגו' (במדבר כט). רַבִּי אֲבָא פִּתְחָה, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו'. בֹּא וְרֵא, כָּל אֵלֹהֵי הַיָּמִים הוֹלְכֵת אִמָּא עַל הַבְּנָיִם

וְכֻלָּהוּ סִלְקִין אַבְתְּרִיה. יִצְחָק אָמַר, (משלי יג) וּבִטָּן רְשָׁעִים תַּחֲסֹר. יַעֲקֹב אָמַר, (משלי כג) פֶּתַח אֲכַלְתָּ תִּקְיָאָנָה. וּשְׂאֵר כָּל צְדִיקֵיִא אֹמְרִי, (ישעיה כח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלֹאוֹ קִיא צוֹאֵה בְּלִי מְקוֹם.

ויגף ה' את נבל וימת

דָּוִד מֶלֶכָא אָמַר, (חסר כאן) וְאֲשִׁלִּים דִּינוֹ, דְּכַתִּיב, (שמואל א כה) וַיְהִי כַּעֲשֶׂרֶת הַיָּמִים וַיִּגַּף וַיָּמָת אֶת נָבֶל וַיָּמָת. מָאִי קָא מִיִּירִי. בְּגִין דְּדָוִד שָׁאֵל לְנָבֶל, וְאֶתְעִבִיד לִיה אֹושְׁפִיזָא, וְלֹא בְּעָא. וְדָא זְמִין לִיה, וְלֹא יִהֵב לִיה חוֹלְקָא, וּבְאִינוֹן עֲשָׂרֵה יוֹמִין דְּדָוִד מֶלֶכָא דָּאִין עֲלָמָא, אֶתְדָּן עָלִיה הֵהוּא כִּרְ נֶשׁ דְּאֲשִׁלִּים לִיה בִּישׁ יִתִיר מִנָּבֶל.

מעלת המשפח את האורחים

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר (בְּגִין ד) אוֹרְיִיתָא לֹא אֶמְרַח עָלֶיהָ דְּבַר נֶשׁ יִתִיר, אֶלָּא כְּמַה דְּיָכִיל, דְּכַתִּיב, (דברים טו) אִישׁ כְּמַתְנַת יָדוֹ וְגו'. וְלֹא לִימָא אִינִישׁ אֲכוּל וְאֶשְׂבַּע וְאוֹרוֹי בְּקַדְמִיתָא, וּמַה דְּיִשְׁתָּאֵר אִתָּן לְמַסְכְּנֵי, אֶלָּא רִישָׁא דְּכֻלָּא דְּאוֹשְׁפִיזִין הוּא, וְאִי חֲדִי לְאוֹשְׁפִיזִין וְרוֹי לוֹן, קְדִישָׁא בְּרִיד הוּא חֲדִי עִמִּיה, וְאֶבְרָהִם קָרִי עָלֶיהָ, (ישעיה נח) אֲזַ תִּתְעַנֵּג עַל וַיִּגַּף וַיָּמָת יִצְחָק קָאִרִי עָלֶיהָ, (ישעיה נד) כָּל כְּלִי יוֹצֵר עֲלֵיךָ לֹא יִצְלַח. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, הָאִי דָּוִד מֶלֶכָא אָמַר לִיה, בְּגִין דְּכָל זַיְינִין דְּמֶלֶכָא, וּקְרַבִּין דְּמֶלֶכָא בִּידוֹי דְּדָוִד אֶתְפְּקְדוּ, אֲבָל יִצְחָק קָאֵמַר, (תהלים קב) גִּבּוֹר בְּאֶרֶץ יִהְיֶה זִרְעוֹ וְגו', הוֹן וְעֶשֶׂר וְגו'. יַעֲקֹב אָמַר, (ישעיה נח) אֲזַ יִבְקַע כְּשֶׁחַר אוֹרֶךְ וְגו', שְׂאֵר צְדִיקֵיִא אֹמְרִי, (ישעיה נח) וְנִחַד וַיִּתְּמִיד וְהַשְּׁבִיעַ וְגו', דָּוִד מֶלֶכָא אָמַר, (ישעיה נד) כָּל כְּלִי יוֹצֵר עֲלֵיךָ לֹא יִצְלַח, דְּהָא הוּא עַל כָּל זַיְינֵי עֲלָמָא אֶתְפְּקְדוּ. זְכָאָה חוֹלְקִיה דְּבַר נֶשׁ, דְּזָכִי לְכָל הָאִי. זְכָאָה חוֹלְקִיהוֹן דְּצְדִיקֵיִא, בְּעֲלָמָא דִּין, וּבְעֲלָמָא דְּאַתִּי, עָלִייהו כְּתִיב (ישעיה ט) וְעַמָּד כְּלָם צְדִיקִים וְגו'.

לִיל ב' פִּרְשַׁת פִּנְחָס (דף קנח ע"ב)

וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּשַׁבְּעָה עֶשְׂרֵי יוֹם לְחֲדָשׁ עַל הָרִי אֲרָרֹט וּבַחֲמִשָּׁה עֶשְׂרֵי יוֹם וְגו' (במדבר כט). רַבִּי אֲבָא פִּתְחָה, (בראשית ח) וַתִּנַּח הַתֵּבָה בַּחֲדָשׁ הַשְּׁבִיעִי וְגו'. תָּא חֲזִי, כָּל הַגֵּי יוֹמִין, אֲזֵלַת אִימָא עַל

כדי שלא ישלט הצד האחר עליהם ובכדי להציל אותם. כיון שנצלו בניה ויהי יושבים בסכות, שמוזרים בשמירה, יום ראשון ויום שני צוּתָה להם לישראל לעשות סעודה למזמי שָׁר העמים, והיא לא שורה שם. ביום שלישי, שהוא י"ז לחדש, מתחילה לשרות עליהם. זהו שכתוב וּפְנַחְתֶּבָהּ בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בַשְּׁבָעָה עֶשֶׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרִי אֲרָרְט. הרים שכל קללות ויסורים שרורים בתוכם.

והמים היו הלוף וחסור

אמר רבי אלעזר, יום ראשון של חג לא שורה עליהם, ולא יום שני, אלא יום שלישי, שמוסיף וגורע שורה עליהם. מוסיף אותיות וגורע קרבנות, שכתוב עשתי עשר וגו'. וכך ראוי לרע עיו, מפני שיום ראשון ויום שני שמחת בניה, והם מחלקים שללם להם. מיום שלישי והלאה, שהיא שורה עליהם, מה כתוב? (טו) והמים היו הלוף וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים. והמים היו הלוף וחסור - אלו הקרבנות שהולכים ומתמעטים. וכמו שהם מתמעטים, כך גם מתמעט הטוב שלהם.

אמר רבי שמעון, אלעזר, בא וראה, מיום שני מתחילים המים להראות. כיון שהתחילו המים - מיום שלישי היא שורה עליהם, ואלו המים לא היו יודעים הבבליים (כפ) מדוע רשומים כאן, שהרי הטוב של ישראל אינו במקום המעוט, אלא במקום הרבוי. ומפני שאלו המים שרשומים כאן מתמעטים, בא הפסוק להשמיענו, שכתוב והמים, אלו שידועים בימי החג, אלו שרשומים תוך הקרבנות, שהם הרי קללות, היו הלוף וחסור הטוב שלהם. ומשיכה שנמשכת עליהם היו הלוף וחסור. ומפני שאלו המים שלהם הוא, לא מתחברות אותיות, שלא יתחבר הטוב שלהם אלא מעט מעט.

וּדְרָשִׁי ה' לֹא יִחְסְרוּ כָל טוֹב

אבל לישראל, שהם מהקדוש ברוך הוא, מה כתוב? (תהלים טז) וּדְרָשִׁי ה' לֹא יִחְסְרוּ כָל טוֹב. ראש הפסוק - כפירים רשו ורעבו - אלו הממזגים של שאר העמים. וּדְרָשִׁי ה' - אלו ישראל - לא

בניא, כגון דלא ישלום סמרא אהרא עליהו, ובגין לשזבא לון. כיון דאשתזיבו בנהא, והא יתבין בסכות, מתנטרין בנטורא. יומא קדמאה, ויומא תנינא, פקדת לון לישראל, למעבד סעודתא לממנן דשאר עמין, ואיהי לא שריא תמן. ביומא תליתאה, דאיהו י"ז לחדש, שריאת למשרי עלייהו. הדא הוא דכתיב, ותנח התבה בחדש השביעי בשבעה עשר יום לחדש על הרי אררט, טורין דכל לווטין ומרדין שראן בגווייהו.

והמים היו הלוף וחסור

אמר רבי אלעזר, יומא קדמאה דחג, לא שריא עליהו, ולא יומא תנינא, אלא יומא תליתאה, דאוסוף וגרע שריא עליהו, אוסף אתוון, וגרע קרבנין. דכתיב עשתי עשר וגו'. והכי אתחזי לרע עין, כגין דיומא קדמאה ויומא תנינא חדוה דבנהא, ואינון מפלגי עדאן לון. מיומא תליתאה ולהלאה, דאיהי שריא עליהו, מה כתיב. (בראשית ח) והמים היו הלוף וחסור עד החדש העשירי בעשירי באחד לחדש נראו ראשי ההרים. (דף רנ"ט ע"א) והמים היו הלוף וחסור, אלון קרבנין, דאזלין ומתמעטין. וכמה דאינון מתמעטין, הכי נמי אתמעט טובא דלהון.

אמר רבי שמעון, אלעזר, תא חזי, מיומא תנינא שריאו מיא לאתחזאה, כיון דשריאו מים מיומא תליתאה איהי שרת עליהו, ואינון מים לא הוו ידעי בבלאי (ס"א בכ"א), אמאי רשימין הכא, דהא טובא דישראל לא הוי באתר דמעוטא, אלא באתר דרבויא. ובגין דאלין מיון דרשימין הכא אתמעטין, אתי קרא לאשמעינן דכתיב, והמים אינון דידען ביומי דחג, אינון דרשימין גו קרבנין, דאינון טורי לווטין, היו הלוף וחסור טובא דלהון, ונגידו דאנגיד עליהו, היו הלוף וחסור, ובגין דאינון מים דלהון הוא, לא אתחברן אתוון, דלא יתחבר טובא דלהון, אלא זעיר זעיר.

וּדְרָשִׁי ה' לֹא יִחְסְרוּ כָל טוֹב

אבל לישראל, דאינון מקדשא בריך הוא, מה כתיב. (תהלים טז) וּדְרָשִׁי יי' לֹא יִחְסְרוּ כָל טוֹב. רישיה דקרא, כפירים רשו ורעבו, אלון ממנן דשאר עמין. וּדְרָשִׁי יי' אלון ישראל, לא

יְחַסְרוּ כָּל טוֹב. אֵלֹה הוֹלְכִים וְעוֹלִים לְמַעַלָּה לְמַעַלָּה. וּמִשׁוּם כִּף הַטּוֹב שֶׁלָּהֶם, שֶׁהֵם מִיָּם, הָיָה הַלֹּחַף וְחִסּוֹר, עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי, זֶה טַבַּת, שֶׁהָיָה אִזְיָמִי הִרְעָה הֵם, וּמִתְעוֹרְרַת אוֹתָהּ רָעָה וּמִתְחַזְּקַת, וְהַפְּלָה הַקְּדוּשָׁה לֹא מֵאִירָה מִתּוֹךְ הַשְּׂמֵשׁ. אִזְ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים, אֵלֹה הֵם הָרִי הַחֲשׂוֹף, הָרִי הַקְּלָלוֹת נִרְאִים וּמִתְחַזְּקִים וְעוֹשִׂים רְעוֹת בְּעוֹלָם.

שְׁבַעִים פְּרִים כִּנְגַד שְׁבַעִים מְמַנִּים שְׁשׁוּלְטִים עַל שְׁבַעִים עַמִּים

בְּיוֹמֵינוּ אֵלֹה אֲשֶׁה בְּזוֹ הָעוֹלָה, שֶׁהָיָה אִזְ אֵלֹה הָאֲשִׁים אוֹכְלִים חֻלְקִים. שְׁבַעִים פְּרִים אֵלֹה הֵם כִּנְגַד שְׁבַעִים מְמַנִּים שְׁשׁוּלְטִים עַל שְׁבַעִים עַמִּים, וְעוֹלִים בְּיוֹם רֵאשׁוֹן, וְיוֹרְדִים בְּכָל יוֹם וְיוֹם, וְנִקְרָאִים פְּרִים מְנַגְחִים בְּיָמֵינוּ שֶׁלָּהֶם. אֵילָם אַרְבָּעָה עָשָׂר, שְׁנַיִם בְּכָל יוֹם הֵם י"ד יְהוָה. יָד שְׁשׁוּלְטַת עֲלֵיהֶם תְּדִיר, בְּכָל יוֹם וְיוֹם. כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה, הַמְנַנֵּן שֶׁלָּהֶם ח"ץ.

אִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׁמַחָה כְּאֵלֹה הַיָּמִים

וְאִם תֹּאמַר, אִם כִּף, רַע עֵין אֲנִי אֲצַלֶּם - כּוֹ, שֶׁהָיָה כְּתוּב (מִשְׁלֵי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֵאשׁוֹ. אֲבָל אֲנַחְנוּ לֹא נוֹתְנִים אֶלָּא בְּשִׁמְחָה, שְׂאִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׁמַחָה כְּאֵלֹה הַיָּמִים. וּמִפְּנֵי שֶׁאֲנַחְנוּ נוֹתְנִים בְּטוֹב לֵב וּבְשִׁמְחָה שֶׁל רְצוֹן - מִתְהַפֵּף עֲלֵיהֶם גִּחְלִים עַל רֵאשֵׁיהֶם, גִּחְלִים לוֹהֲטוֹת שֶׁל הַשְּׁמַחָה שֶׁלָּנוּ עוֹשׂוֹת לָהֶם רַע. י"ד (ח), ע', וּח"ץ, כִּף עוֹלִים בְּחֻשְׁבוֹן שֶׁלָּהֶם.

אִם רַעֵב שֶׁנֶּאֱדָה הֶאֱכִלְהוּ לָחֶם

וְכָל זֶה אִם תֹּאמַר מִי נִתַּן לָנוּ לְהַקְרִיב עֲלֵיהֶם, אוֹלֵי הֵם לֹא רוֹצִים אֶת כָּל זֶה? אֶלָּא אִין שְׁמַחָה לְכָל אֵלֹה הַמְמַנִּים בְּכָל אֵלֹה הַתּוֹרִים, הָאֵילִים, וְהַכְּבָשִׂים כְּאֵלֹה, בְּשַׁעָה שֶׁיִּשְׂרָאֵל נִתְּנוּ לָהֶם סְעוּדוֹת אֵלֹה. וְעַם כָּל זֶה לֹא קָרַב הַכָּל אֶלָּא לְהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּלִבְדוֹ, וְהֵם מִתְקַרְבִּים שָׁם וְהוּא מִחַלֵּק לָהֶם. וְעַל זֶה כְּתוּב, (סו) אִם רַעֵב שֶׁנֶּאֱדָה הֶאֱכִלְהוּ לָחֶם - אֵלֹה הֵם קָרְבָנוֹת הַחֵג. וְאִם צָמָא הִשְׁקִיחוּ מַיִם - אֵלֹה מַיִם שֶׁרְשׁוּמִים כָּאִין בִּימֵי הַחֵג, וּבִיּוֹם שְׁנֵי, וּבִיּוֹם שְׁשִׁי וּשְׁבִיעִי, וְסִימָן - (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) בּו"ז יְבוּזוּ לוֹ.

יְחַסְרוּ כָּל טוֹב, אֵלִין אֵלִין וְאִסְתַּלְקוּ לְעֵילָה לְעֵילָה. וּבִגְזֵן כִּף, טוֹבָא דְלֵהוֹן דְּאִינוֹן מַיִם, הָיָה הַלֹּחַף וְחִסּוֹר. עַד הַחֲדָשׁ הָעֲשִׂירִי. דָּא טַבַּת, דְּהָא כְּדִין יָמִי הִרְעָה הוּוּ, וְאִתְעַרַת הָיָה רָעָה וְאִתְתַּקַּפַת, וְכִלְהָ קְדִישָׁא לֹא אֲנַהִירַת מְגוּ שְׂמֵשׂא, כְּדִין נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים, אֵלִין אִינוֹן הָרִי חֲשׂוֹבָא, טוֹרִין דְּלוֹטִין אִתְחַזּוֹן וְאִתְתַּקְפוּ. וְעַבְדִּין בִּישׁוּן בְּעֵלְמָא.

שְׁבַעִים פְּרִים כִּנְגַד שְׁבַעִים מְמַנִּים שְׁשׁוּלְטִים עַל שְׁבַעִים עַמִּים

בְּיוֹמֵינוּ אֵלִין, אֲשֶׁה כְּהָא עוֹלָה, דְּהָא כְּדִין הִנֵּי אֲשִׁים אֲכָלִי חוֹלְקִיהוֹן. שְׁבַעִים פְּרִים אֵלִין, אִינוֹן לְקַבֵּל שְׁבַעִים מְמַנֵּן, דְּשִׁלְטוּ עַל שְׁבַעִין עַמִּין. וְסִלְקִין בְּיוֹמָא קְדָמָא, וְנַחְתִּי בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא, וְאִקְרוּן פְּרִים מְנַגְחִין בְּיוֹמֵינוּ דְּלֵהוֹן. אֵילָם, אַרְבִּיסָר, תְּרִין בְּכָל יוֹמָא אִינוֹן י"ד יְהוָה. יָדָא דְשִׁלְטָא עֲלֵיהוּ תְדִיר, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא. אִמְרִין בְּנֵי שָׁנָה, מְנַיְנָא דְלֵהוֹן ח"ץ.

אִין בִּימֵי הַשָּׁנָה שְׁמַחָה כְּאֵלֹה הַיָּמִים

וְאִי תִּימָא אִי הָכִי, רַע עֵין הוֹיִנֵן לְגַבְיִיהוּ. אִין, דְּהָא כְּתִיב, (מִשְׁלֵי כה) כִּי גִחְלִים אֶתָּה חֲתָה עַל רֵאשׁוֹ. אֲבָל אֲנִי לֹא יְהִיבִין אֶלָּא בְּחִדּוּתָא, דְּלִית בְּיוֹמֵי שַׁתָּא, חִדּוּתָא, כְּאֵלִין יוֹמֵינוּ. וּבִגְזֵן דְּאֲנִי יְהִיבִין בְּטוֹב לָבָא, וּבְחִדּוּתָא דְרַעוּתָא, אִתְהַפֵּף עֲלֵיהוּ גִחְלִים עַל רֵישֵׁיהוֹן, גּוֹמְרִין מְלַחְטֵן, דְּחִדּוּתָא דִּילָן, עַבְדִּי לוֹן בִּישׁ. י"ד, (ס"א) ע', וּחִץ. כִּד סִלְקִין בְּחוּשְׁבָנָא דִּילֵהוֹן.

אִם רַעֵב שֶׁנֶּאֱדָה הֶאֱכִלְהוּ לָחֶם

וְכָל דָּא אִי תִימָא מָאן יְהִיב לָן לְאִקְרַבָּא עֲלֵיהוּ, דְלִמָּא אִינוֹן לֹא כְּעָאן כָּל דָּא. אֶלָּא לִית חִדּוּתָא לְכָל אִינוֹן מְמַנֵּן, בְּכָל אִינוֹן תּוֹרִים אֵילִים וְאִמְרִין כְּהִנֵּי, בְּשַׁעָתָא דִּישְׂרָאֵל יְהִיב לוֹן סְעוּדָתִין אֵלִין. וְעַם כָּל דָּא לֹא מִתְקַרְבוּ כְּלָא, אֶלָּא לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחְדוּדֵי, וְאִינוֹן מִתְקַרְבִּי תַמָּן, וְאִיהוּ פְּלִיג לוֹן. וְעַל דָּא כְּתִיב, (מִשְׁלֵי כה) אִם רַעֵב שֶׁנֶּאֱדָה הֶאֱכִלְהוּ לָחֶם, אֵלִין אִינוֹן קְרַבְנֵין דְּחָג. וְאִם צָמָא הִשְׁקִיחוּ מַיִם, אֵלִין מַיִם דְּרִשְׁמִין הָכָא בְּיוֹמֵי דְחָג, וּבְיוֹמָא תְנַיְנָא, בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָאָה וּשְׁבִיעָאָה, וְסִימָן (שִׁיר הַשִּׁירִים ח) בּו"ז יְבוּזוּ לוֹ.

מים אשר מנסכים ישראל בשמחה ובאהבת הקדוש ברוך הוא

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה - אלו הם מים אשר מנסכים ישראל בשמחה ובאהבת הקדוש ברוך הוא, שכתוב (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה - אלו הם נהרות אפרסמון טהור, שכלם דבוקים ומתקשרים באהבה זו. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזו יבזזו - זה סמאל, באהבת ישראל, להיות לו חלק אתם באלו המים שרשומים כאן בפרשה, שכתוב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזו יבזזו, סימן של אלו המים ב"ז - יבזזו לו ודאי, שהרי כלם נחשבים אצלנו חרש נשבר, שאין לו תקנה לעולמים.

אין להם תקון אֲתָנוּ וְלֹא לְעוֹלָמִים הַמַּיִם שֶׁלֵּהֶם נִחְלָקִים בְּיָמֵי בּוֹ"ז. נִשְׁאָרוּ שְׁאָר יָמִים, שֶׁהֵם ג' ד' ה' (נוטריקון) חֲמִישִׁי רְבִיעִי שְׁלִישִׁי, וְסִימָן - (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה] אדמה, ואין להם תקון אֲתָנוּ וְלֹא לְעוֹלָמִים. ואם תאמר, בזו יבזזו לו פְּתוּב שָׁם, (תהלים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקֵץ עֲנוּת.

רשום הימים מתחיל ביום שני יום ראשון מה עושה לו? אלא לא נקרא ראשון ולא נקרא אחד, אלא חמשה עשר סתם, בלי רשום כלל. אכל התחלת רשום המים מיום שני הוא. וכך ראוי, מפני שאין טוב בשני, ומשום כך לא רשום ראשון ולא אחד כלל, והוא בסתם, ומתחיל רשום הימים ביום שני. ונחלקו מים בבו"ז, ונשארו בימי חר"ש, כמו שנאמר, והכל כמו שצריך.

ביום השמיני עצרת תהיה לכם אֲשֶׁרֵי חֲלָקֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל שִׁידְעִים לְהַכְנִס לְתוֹךְ מַח אֶאָזוּ, וְכִדִּי לְהַכְנִס לְתוֹךְ הַמַּח מְשֻׁבְּרִים קְלֹפֹת אֵלוּ וְנִכְנָסִים. מה כתוב לאחר כל זה? ביום השמיני עצרת תהיה לכם. לאחר ששברו כל אלו הקלפות, ושברו בפנה חתיכות, וכמה נחשים הרגו, וכמה עקרבם שהיו להם באלו הרי החשוף, עד שמצאו מקום ישוב ועיר קדושה מקפת חומות סביב סביב - אז נכנסים אצלה, לעשות מנוחה שם ולשמח בה. והרי בארנו הדיבר.

מים אשר מנסכים ישראל בשמחה ובאהבת הקדוש ברוך הוא

מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, אליו אינו מים, די מנסכי ישראל, בהנהגה וברחמי דקודשא בריך הוא, דכתיב, (ישעיה יב) ושאבתם מים בששון. ונהרות לא ישטפוה, אליו אינו נהרי דאפרסמוןא דכיא, דכלהו דבקי ומתקשרי ברחימו דא. אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזו יבזזו, דא סמאל, באהבה דישראל, למהוי ליה חולקא בהדיהו. באינון מים דרשימין הקא בפרשתא, דכתיב אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בזו יבזזו, סימנא דאינון מים ב"ז, יבזזו לו ודאי, דהא כלהו אתחשיבו לגבן, חרש נשבר, דלית ליה תקנה לעלמין.

אין להם תקון אֲתָנוּ וְלֹא לְעוֹלָמִים מַיִם דְּלֵהוּן אֲתַפְּלִיגוּ בְּיוֹמֵי בּוֹ"ז, אֲשֶׁתְּאָרוּ שְׁאָר יוֹמִין, דְּאִינוּן ג' ד' ה' (נוטריקון) חֲמִישִׁי רְבִיעִי שְׁלִישִׁי, וְסִימָן, (ישעיה מה) חר"ש את חרשי [ה] אדמה, ולית לון תקוונא בהדן, ולא לעלמין. ואי תימא בזו יבזזו לו פְּתוּב שָׁם, (תהלים כב) כִּי לֹא בָזָה וְלֹא שִׁקֵץ עֲנוּת.

רשום הימים מתחיל ביום שני יומא קדמאה מאי עבד ליה. אלא לא אקרי ראשון, ולא אקרי אחד, אלא חמשה עשר סתם, בלא רשומא כלל. אבל שירותא דרשימו דמין, מיום שני הוי. והכי אתחזי, בגין דלית טוב בשני, ובגין כך, לא רשים ראשון ולא אחד כלל, והוי בסתם, ושרי רשימו דיומין, ביום שני. ואתפלגו מים בבו"ז, ונשארו ביומין חר"ש, כמה דאתמר, וכלא כדקא יאות.

ביום השמיני עצרת תהיה לכם זְבָאָה חוֹלְקֵיהוּן דִּישְׂרָאֵל, דִּידְעִי (דף רניט ע"ב) לְאֵעֲלָאָה לְגוּ מוֹחָא דְאֶגּוּזָא. ובגין למיעאל לגו מוחא, מתברין קליפין אליו, ועאלין. מה כתיב לבתר כל האי. ביום השמיני עצרת תהיה לכם. לבתר דתברו כל הני קליפין, ותברו כמה גזיון, וכמה נחשים קטלו, וכמה עקרבם דהוו לון באינון טורי דחשוכא, עד דאשכחו אתר דישוכא, וקרתיא קדישא, מקפא שורין סחור סחור, כדן עאלו לגבה, למעבד גיחא תמן, ולמחרי בה. והא אוקימנא מלה.

וְזָהוּ עֲצָרָת, אֲסִיפָה, מְקוֹם שֶׁנֶּאֱסָף הַכֹּל אֶצְלָהּ. תְּהִיָּה לָכֵם, וְלֹא לְאַחֵר, לְשִׁמּוּחַ אֲתֶם בְּאֲדוֹנֵיכֶם, וְהוּא אֲתֶכֶם. וְעַל כֵּן כְּתוּב, (תהלים לב) שֶׁמָּחוּ בְּה' וְגִילוּ צִדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב.

וְדָא אִיהוּ עֲצָרָת, כְּנִישׁוּ. אַתְר דְּמִתְכַנְשׁ כְּלָא לְגַבְתָּ. תְּהִיָּה לָכֵם, וְלֹא לְאַחֵרָא, לְמַחְדֵי אֲתוּן בְּמֵאֲרִיכוֹן, וְאִיהוּ בְּהִדְרֵיכוֹ. וְעַל דָּא כְּתִיב, (תהלים לב) שֶׁמָּחוּ בֵּינֵי וְגִילוּ צִדִּיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב.

לִיל ג' פִּרְשַׁת תְּצוּחַ (דף קפב ע"ב)

שְׁבַעַת יְמֵי חַג הַמִּצּוֹת לְעֻמַּת שְׁבַעַת יְמֵי סְכוּת אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר - זֶהוּ מְקוֹם שֶׁנֶּקְרָא שְׁמֹר. וּמִפְּנֵי כֵן כְּתוּב אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר, שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת כְּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ. שְׁבַעַת יָמִים אֵלוּ אֵינָם כְּשְׁבַעַת הַיָּמִים שֶׁל סְכוּת, שֶׁהֵם עֲלִיוֹנִים, וְאֵלוּ תַּחְתּוֹנִים. וְעַל זֶה, בְּאֵלוּ הַלֵּל גְּמוּר, וּבְאֵלוּ אֵין הַלֵּל גְּמוּר, וְעַל שֶׁהֵם לְמִטָּה - שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת. מִצַּת כְּתוּב חֶסֶר בְּלִי אוֹת ו', שֶׁטָּרַם שׁוֹרִים אֵלוּ הַיָּמִים הָעֲלִיוֹנִים, סוּד אוֹת ו'.

לִיל ג' פִּרְשַׁת תְּצוּחַ (דף קפב ע"ב)

שְׁבַעַת יְמֵי חַג הַמִּצּוֹת לְעֻמַּת שְׁבַעַת יְמֵי סְכוּת אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר, הַאי אִיהוּ אַתְר דְּאֶקְרִי שְׁמֹר. וּבְגִין כֵּךְ כְּתִיב, אֵת חַג הַמִּצּוֹת תִּשְׁמֹר שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת כְּאֲשֶׁר צִוִּיתְךָ. שְׁבַעַת יָמִים אֵלִין, לֹא אֵינוֹן בְּשְׁבַעַת הַיָּמִים דְּסְכוּת, דְּאֵינוֹן עֲלֵאִין וְאֵלִין תַּתְּאִין. וְעַל דָּא, בְּאֵינוֹן הַלֵּל גְּמוּר, וּבְהֵי לֹא הַלֵּל גְּמוּר, וְעַל דְּאֵינוֹן לְתַתָּא, שְׁבַעַת יָמִים תֹּאכַל מִצּוֹת. מִצַּת כְּתִיב חֶסֶר בְּלֵא ו', דְּעַד לֹא שְׂרָאן אֵינוֹן יוֹמִין עֲלֵאִין, רָזָא דו'.

מדוע יורד סוד זה של חג המצות?

ואם תאמר, כִּינן שְׁסוּד זֶה שֶׁל חַג הַמִּצּוֹת הַתְּקַדֵּשׁ, מִדּוּעַ יוֹרֵד? שֶׁהִרִי לְמַדְנֹה, מְעִלִים בְּקִדְשׁ וְלֹא מוֹרִידִים. וּמִדּוּעַ יוֹרֵדֵת לְמִטָּה בְּאֵלוּ הַיָּמִים הַתַּחְתּוֹנִים?

מדוע יורד סוד זה של חג המצות?

וְאִי תִּימָא, בֵּינן דְּהַאי רָזָא דְּחַג הַמִּצּוֹת אֲתַקְדֵּשׁ, אֲמַאי נַחְתָּא. דְּהַאי תְּנִינן מְעִלִין בְּקִדְשׁ וְלֹא מוֹרִידִין, אֲמַאי נַחְתָּא לְתַתָּא בְּאֵינוֹן יוֹמִין תַּתְּאִין.

כִּינן שֶׁהוּא הַתְּקַדֵּשׁ, צְרִיךְ לְכַפֵּר עַל בֵּיתוֹ וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָם, וְעַל זֶה יוֹרֵד לְמִטָּה לְקַדֵּשׁ בֵּיתוֹ

כִּינן שֶׁהוּא הַתְּקַדֵּשׁ, צְרִיךְ לְכַפֵּר עַל בֵּיתוֹ וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָם, וְעַל זֶה יוֹרֵד לְמִטָּה לְקַדֵּשׁ בֵּיתוֹ

בא וְרָאָה, כְּתוּב (ויקרא טז) וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵדוֹ בֵּיתוֹ וְגו'. מִי שֶׁיְכַפֵּר צְרִיךְ (לְכַפֵּר) עַל עֲצָמוֹ תַּחְלָה, וְאַחֵר כֹּף עַל בֵּיתוֹ. כְּדֻגְמַת זֶה, מְדַרְגָּה זֹאת מִתְחִילָה לְהַתְּקַדֵּשׁ וְלְצַאֵת בְּקִדְשָׁהּ לְכַפֵּר עָלֶיהָ, וְכִינן שֶׁהוּא הַתְּקַדֵּשׁ, צְרִיךְ לְכַפֵּר עַל בֵּיתוֹ וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָם, וְעַל זֶה יוֹרֵד לְמִטָּה לְקַדֵּשׁ בֵּיתוֹ. וּבְמָה מְקַדֵּשׁ לָהֶם? בִּישְׂרָאֵל שֶׁלְמִטָּה, בְּחֻשְׁבוֹן הָעֵמֶר. וְכִינן שֶׁאֵלוּ מִתְּקַדְּשִׁים, צְרִיכִים לְהַעֲלוֹת אוֹתָהּ לְמַעְלָה. שֶׁהִרִי כְּאֲשֶׁר בֵּית הַמִּלְכָּה מִתְּקַדֵּשׁ, אִז עוֹלָה לְמַעְלָה, לְהַתְּקַדֵּשׁ בְּאֵלוּ הַיָּמִים הָעֲלִיוֹנִים לְמַעְלָה.

כִּינן שֶׁהוּא הַתְּקַדֵּשׁ, צְרִיךְ לְכַפֵּר עַל בֵּיתוֹ וּלְקַדֵּשׁ אוֹתָם, וְעַל זֶה יוֹרֵד לְמִטָּה לְקַדֵּשׁ בֵּיתוֹ

תא חֲזִי, כְּתִיב (ויקרא טז) וְכִפֹּר בְּעֵדוֹ וּבְעֵדוֹ בֵּיתוֹ וְגו', מֵאַן דִּיכַפֵּר, אֲצַטְרִיךְ (נֵיא לְכַפֵּרָא) עֲלֵיהָ בְּקַדְמִיתָא, וּבְתַר עַל בֵּיתֶיהָ. כְּגוֹנוּנָא דָּא, הַאי דְרָגָא, שְׂאָרֵי לְאֲתַקְדֵּשׁא וּלְנַפְקָא בְּקַדְוִשָׁה, לְכַפֵּרָא עֲלֵיהָ, וְכִינן דְּאִיהוּ אֲתַקְדֵּשׁ, בְּעִי לְכַפֵּרָא עַל בֵּיתֶיהָ, וּלְקַדֵּשׁא לּוֹן, וְעַל דָּא נַחְתָּא לְתַתָּא לְקַדֵּשׁא בֵּיתֶיהָ. וּבְמָה מְקַדֵּשׁ לּוֹן, בִּישְׂרָאֵל דְּלְתַתָּא. בְּחוּשְׁבְּנָא דְּעוֹמֵר וְכִינן דְּאֵלִין מִתְּקַדֵּשׁאן, בְּעִינן לְסַלְקָא לָהּ לְעִילָא, דְּהַאי כַּד בֵּיתָא דְּמִטְרוֹנוּתָא אֲתַקְדֵּשׁת, כְּדִין סִלְקַת לְעִילָא, לְאֲתַקְשְׂרָא בְּאֵינוֹן יוֹמִין עֲלֵאִין (דף קפ"א ע"א) לְעִילָא.

חֻשְׁבוֹן בְּעֻמַּתָּה עַל הַרְגְלִים

וְעַל דָּא אֲנֵן עַבְדִּין חֻשְׁבְּנָא, בְּקִיּוּמָא עַל קִיּוּמֵינוּ, בְּגִין דְּאֵינוֹן יוֹמִין, יוֹמִין עֲלֵאִין אֵינוֹן, וְכֵן כְּכֹל זְמַנָּא דְּעָאֵל בְּרַגְשׁ לְאֵינוֹן יוֹמִין עֲלֵאִין, בֵּין בְּצוּלֹתָא, בֵּין בְּשִׁבְחָא, אֲצַטְרִיךְ לְקִיּוּמָא עַל רַגְלוֹי, יְרַכִּין וּגּוּפָא כְּדָא תַמָּן. יְרַכִּין וּגּוּפָא

חֻשְׁבוֹן בְּעֻמַּתָּה עַל הַרְגְלִים

וְעַל דָּא אֲנֵן עַבְדִּין חֻשְׁבְּנָא, בְּקִיּוּמָא עַל קִיּוּמֵינוּ, בְּגִין דְּאֵינוֹן יוֹמִין, יוֹמִין עֲלֵאִין אֵינוֹן, וְכֵן כְּכֹל זְמַנָּא דְּעָאֵל בְּרַגְשׁ לְאֵינוֹן יוֹמִין עֲלֵאִין, בֵּין בְּצוּלֹתָא, בֵּין בְּשִׁבְחָא, אֲצַטְרִיךְ לְקִיּוּמָא עַל רַגְלוֹי, יְרַכִּין וּגּוּפָא כְּדָא תַמָּן. יְרַכִּין וּגּוּפָא

בכחו, ולא כנקה שדרפה לשבת. ועוד, משום שבח של העולם העליון.

פסוק הנשים מחשבון זה

ומשום שהוא סוד הזכר, נשים פטורות מחשבון זה, ולא מחיבים למנות, רק הזכרים, להתקשר כל אחד כמו שצריך. כעין זה, (שמות כג) יראה כל זכור. זכרים ולא נשים. משום שסוד הברית בזכר הוא, ולא בנקה, ומשום שעמידה סוד למעלה, נשים לא מתחייבן.

שבע שבתות תמימת תהינה

וסוד למדנו כאן, שבכל שבעת הימים מאלו הימים העליונים נוטלת הקדשה יום אחד (ויקרא כד) של אלו התחתונים, וזו התחתונה נקראת שבוע, שמתקדש בשבעה ימים עליונים. וכן בכל שבעה ושבעה מאלו חמשים ימים, עד ולא עד בכלל. וכאשר נמצאים ארבעים ותשעה ימים עליונים, נמצאו למטה שבע ימים שמתקדשים בהם, וכל אחד נקרא שבוע שעולה באלו השבע. ועל זה כתוב (ויקרא כג) שבע שבתות תמימת תהינה. משום שאלו נקבות, תפס הכתוב לשון של נקבות.

חג השבועות

וכאשר התקדשו בהם והבית נתקן להתחבר אשה בבעלה, אז נקרא חג השבועות, מאותן נקבות ששורים עליהן אותם ימים עליונים שנתקדשו בהם. ומשום זה כתוב בשבעתיכם, הם שלכם, ולא כתוב בשבועות, לפי שפך גם מתקדשים ישראל למטה עמם.

יום החמשים - יום העליון

ועל זה כאשר מגיעים לתשעה וארבעים ימים, היום ההוא העליון שעליהם, שהוא יום החמשים ששולט על תשעה וארבעים ימים, סוד כללות התורה, בתשעה וארבעים פנים, ואז היום העליון ההוא, היום החמשים, בהתעוררות של מטה, מוציא תורה כלולה בתשעה וארבעים פנים.

ליל ד' פרשת תצוה (דף קפ"ו ע"ב)

וילקחתם לכם פרי עץ הדר

וכאשר ישראל הם בחמסר עשר יום, אז נוטל לבניו לפרש כנפיו עליהם ולשמח עמם. ועל זה כתוב וילקחתם לכם ביום הראשון. פרי זה

לקיימא, כדכורא דקיימא בחיליה, ולא כנוקבא דארחקא למיתב. ועוד בגין שבחא דעלמא עלאה.

פסוק הנשים מחשבון זה

ובגין דאיהו רזא דכורא, נשים פטורות מחושבנא דא, ולא מתחייבן למימני בר דבורין, לאתקשרא כל חד בדקא יאות. כגוונא דא, (שמות כג) יראה כל זכור, דבורין, ולא נשין. בגין דרזא דברית בדכורא איהו, ולא כנוקבא, ובגין דקיימא רזא לעילא, נשין לא מתחייבן.

שבע שבתות תמימת תהינה

ורזא אוליפנא הכא, דבכל שבעת יומין, מאלין יומין עלאין, נטלא קדושא יומא חד (ויקרא כד) דאלין תתאי, והאי תתאה אקרי שבוע, דאתקדש בשבעה יומין עלאין. וכן בכל שבעה ושבעה מאינון חמשים יומין, עד ולא עד בכלל, וכד אשתכחו ארבעין ותשע יומין עלאין, אשתכחו לתתא שבע יומין, דאתקדשו בהו וכל חד אקרי שבוע, דעאל באינון שבע. ועל דא כתיב, (ויקרא כג) שבע שבתות תמימות תהינה. בגין דאינון נוקבין, נקט קרא לישנא דנוקבין.

חג השבועות

וכד אתקדשו בהו, וביתא, מתתקנא לאתחברא אתתא בבעלה, כדין אקרי חג שבועות, מאינון נוקבי דשאר עליהו אינון יומין עלאין, דאתקדשו בהו. ובגין כד כתיב בשבועותיכם, אינון דלכון, ולא כתיב בשבועות, בגין דהכי נמי מתקדשין ישראל לתתא עמהון.

יום החמשים - יום העליון

ועל דא כד מטון לתשע וארבעין יומין, ההוא יומא עלאה דעליהו, דאיהו יומא דחמשים, דשליט על תשעה וארבעין יומין, רזא דכללא דאורייתא, בתשעה וארבעין אנפין, וכדין ההוא יומא עלאה, יומא דחמשים, באתערותא דלתתא, אפיק אורייתא כללא בתשעה וארבעין אנפין.

ליל ד' פרשת תצוה (דף קפ"ו ע"ב)

וילקחתם לכם פרי עץ הדר

וכד ישראל אינון בחמיסר יומין, כדין נטיל לבניו, לפרשא גדפוי עליהו, ולמחדי עמהון. ועל דא כתיב וילקחתם לכם ביום

הוא אילו שנקרא עץ פרי, ונמצא בו פרי. עץ הדר - כמו שנאמר (תהלים צ) הוד והדר לפניו. מה הטעם נקרא הדר, ומי הוא הדר? אלא זה צדיק.

כפות תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל מדוע נקרא הדר, והרי מקום מסתר הוא שאין לו גלוי, וצריך להתפסות תמיד, ואין הדר אלא מי שמתגלה ומתראה? אלא, אף על גב שהוד ודרגה מסתרת, הודור הוא של כל הגוף, ולא נמצא הודור לגוף אלא בו. מה הטעם? מי שאין עמו מדרגה זו, אין בו הודור לבא בבני אדם. קולו אין עמו בדבורו (צוקר), והודור (ודבור) של קול נפסק ממנו. זקנו והדר זקנו לא עמו, ואף על גב שמתפסית הדרגה ההיא, כל הודור הגוף תלוי בו, ומתפסה ומתגלה. ומפני כן עץ הדר הוא, עץ שכל הודור הגוף תלוי בו, וזהו הוא עץ עשה פרי.

כפות תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל

כפות תמרים - כאן נכללת אשה בבעלה בלי פרוד, כפות תמרים כאחד. וענף עץ עבת - שלשה ועלים שלו - זה בצד זה, וזה בצד זה, ואחד ששולט עליהם. וערבי נחל - שנים, שאין להם ריח וטעם, כשוקים בבו אדם. (ומפני כן) לולב נוטל בלם, כחוט השדרה שמעמיד את הגוף. ומה שיוצא החוצה טכח - כף הוא, כדי להשלים ולהוציא הכל ולשמש כמו שצריך. (ומפני כן) במינים אלו צריך בו אדם להראות לפני הקדוש ברוך הוא. עלים של אלו התמרים, הם כל שאר חילות שמתאחדים באלו הכנפים, שהקדוש ברוך הוא נקרא בהם, מפני שצריכים (להתאחד) למטה כדגמת למעלה. שאין לה דבר בעולם שאין לו דגמא למעלה. כדגמא של למעלה כף יש למטה. וצריכים ישאל להתאחד בסוד זה של האמונה לפני הקדוש ברוך הוא.

על העם הקדוש לשבת תחת צל הסכה בסוד האמונה

כתוב (ויקרא כג) בסכת תשבו שבעת ימים. זהו סוד האמונה, וסוד זה נאמר על העולם העליון. וכך למדנו, כאשר נברא העולם נאמר פסוק זה.

הראשון, פרי, דא איהו אילנא דאקרי עץ פרי, ואשתכח ביה פרי. עץ הדר: כמה דאת אמר (תהלים צ) הוד והדר לפניו. מאי טעמא אקרי הדר, ומאן איהו הדר. אלא דא צדיק.

כפות תמרים וענף עץ עבת וערבי נחל אמאי אקרי הדר, והא אתר טמירא איהו דלית ליה גלויא, וצריכא לאתכסויא תדיר, ולית הדר אלא מאן דאתגליא ואתחוי. אלא, אף על גב דאיהו דרגא טמירא, הודורא איהו דכל גופא, ולא אשתכח הודורא לגופא, אלא ביה. מאי טעמא. מאן דלית עמיה האי דרגא, לית ביה הודורא, למיעל בבני נשא. קלא לאו עמיה בדבורא, (ס"א דבורא) והודורא (ס"א דבורא) דקלא אתפסק מניה. דיקנא, והודורא דדיקנא לאו עמיה, ואף על גב דאתכסויא ההוא דרגא, כל הודורא דגופא ביה תליא. ואתכסי ואתגליא. ובגין כך עץ הדר איהו עץ דכל הודורא דגופא ביה תליא, ודא איהו (בראשית א) עץ עושה פרי.

כפות תמרים, הכא אתכלילת אתתא כבעלה בלא פרודא, כפות תמרים כחדא. וענף עץ עבות, תלתא. ועלין דליה, דא בסטרא דא, ודא בסטרא דא, וחד דשליט עליהו. וערבי נחל, תרין. דלית להו ריחא וטעמא, כשוקין בבני נשא. (ובגין כן) לולב נטיל בלהו, כחוטא דשדרה קיימא דגופא. ומה דנפיק לבר טפח, הכי הוא, בגין לאשקמא ולאפקא כלא, ולשמשא כדקא חזי. (ובגין כן) בהני זינין, בעי בר נש לאתחזא קמי קדשא בריד הוא. עלין וטרפין דהני תמרים, אינון כל שאר חילין דאתחדן באינון כנונין דקודשא בריד הוא אקרי בהון. בגין דבעינן (ס"א לאתחדתא) לתתא כגוונא דלעילא, דלית לה מלה בעלמא, דלא אית לה דוגמא לעילא, כגוונא דלעילא הכי אית לתתא, וכעו ישראל לאתחדא ברוא דא דמהימנותא, קמי קדשא בריד הוא.

על העם הקדוש לשבת תחת צל הסכה בסוד האמונה

כתוב (ויקרא כג) בסכת תשבו שבעת ימים, דא הוא רוא דמהימנותא, והאי קרא על עלמא עלאה אתמר, והכי תנינן, כד אתברי עלמא, אתמר האי קרא.

כַּאֲשֶׁר הִתְחִילָה חֲכֵמָה לְצַאת מִמְקוֹם שֶׁלֹּא יָדוּעַ וְלֹא נִרְאָה, אֲזַי יוֹצֵאת מַדָּה אַחַת וּמִכָּה, וְהַחֲכֵמָה הִיא הַעֲלִיּוֹנָה מֵאִירָה וּמִתְפַּשֵּׁט לְכָל הַצַּדִּים בְּסוּד הַמְשֻׁכָּן הַעֲלִיּוֹן. וְהַמְשֻׁכָּן הַעֲלִיּוֹן הֵוא מוֹצֵיא שְׂשֶׁה צַדִּים, וְאֲזַי הֵנִיצוֹץ הֵוא שֶׁל הַמָּדָה מֵאִיר לְכֻלָּם, וְאָמַר בְּסִכַּת תְּשֻׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים.

מִי הוּא סַכַּת חֶסֶר ו' זֶה מְשֻׁכָּן תַּחְתּוֹן, שֶׁהוּא פְּעֻשֵׁשִׁית, לְהִרְאוֹת אֶת כָּל הָאוֹרוֹת. וְאָז אָמַר בְּסִכַּת תְּשֻׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים. מִי הֵם שְׁבַעַת יָמִים? מַעֲוֹלַם הַעֲלִיּוֹן לְתַחְתּוֹן, שֶׁכֵּלֶם עוֹמְדִים וּמְזַמְנִים לְהֵאִיר לְזוֹ הַסִּכַּת. וְמִי הִיא ז' (עַמּוּס ט) סִכַּת דְּיָוִד הַנְּפֻלָּת. סִכַּת שְׁלוֹם. וְצִרְיָה הָעָם הַקְּדוֹשׁ לְשֻׁבַת תַּחַת הַצֵּל שְׁלָה, בְּסוּד הָאֱמוּנָה. וְמִי שִׂיּוֹשֵׁב בְּצֵל זֶה, יוֹשֵׁב בְּאֵלוֹ הַיָּמִים הַעֲלִיּוֹנִים.

מִי שִׂיּוֹשֵׁב בְּצֵל זֶה - יוֹשֵׁב בְּאֵלוֹ הַיָּמִים הַעֲלִיּוֹנִים לְמַעְגָּה

וְעַל זֶה כָּלֶם בְּסִכַּת־בְּסִכַּת, וְאֶחָד בְּסִכּוֹת שְׁלוֹם. אֶחָד שְׁלוֹם, לְהִרְאוֹת שְׂמִי שִׂיּוֹשֵׁב בְּצֵל זֶה, יוֹשֵׁב בְּאֵלוֹ הַיָּמִים הַעֲלִיּוֹנִים לְמַעְגָּה, שֶׁעוֹמְדִים עַל זֶה הִתְחַתּוֹן לְהֵאִיר לוֹ, לְכַסּוֹת עֲלָיו וּלְהִגּוֹ עֲלָיו בְּשַׁעַר שְׁצִרְיָה.

שֶׁלֹּא יִתְעַרְבוּ בְּשִׂמְחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל

וְעוֹד, כָּלֶם נִקְרָאִים סִכּוֹת בְּשֵׁלְמוֹת, וְכִתוּב סִכַּת חֶסֶר, זֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן שְׁצִרְיָה בְּאֵלוֹ הַשְּׁבַעַה יָמִים קְדוֹשִׁים לְזוֹן לְשֹׂאֵר הַמְּמֻנִים הַגְּדוּלִים שֶׁל הָעַמִּים, בְּשַׁעַר שֶׁהִיא לוֹקַחַת שִׂמְחָה בְּבַעֲלָהּ, וְלֹא יִקְלָקְלוּ שִׂמְחָתָהּ, כִּדִּי שִׂתְּבַלְבְּלוּ (שִׂתְּבַלְבְּלוּ) בְּמִזְוֹן הֵוא, הַקִּרְבָּנֹת שְׁלָהֶם רַבִּים יוֹתֵר מִשְׂאֵר יָמִים, כִּדִּי שִׂתְּעַסְקוּ בָּהֶם וְלֹא יִתְעַרְבוּ לְבַסּוֹף בְּשִׂמְחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל. וְמִי הִיא שִׂמְחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל? זֶה יוֹם שְׂמִינֵי עֲצָרַת.

יִשְׂרָאֵל מִתְקַנְּנִים כְּפֹא לְקַבֵּ"ה מִלְמַטָּה

וּבֹא רֵאָה, בְּעוֹד שֶׁאֵלּוֹ שְׂאֵר הַמְּמֻנִים שִׂמְחִים וְאוֹכְלִים בְּמִזְוֹן הֵוא שְׂמִתְקַנְּנִים לָהֶם יִשְׂרָאֵל, הֵם מִתְקַנְּנִים כְּפֹא לְקַבֵּ"ה מִלְמַטָּה, וְלֹהַעֲלוֹת אוֹתוֹ לְמַעְגָּה בְּאֵלוֹ הַמִּינִים, וּבְשִׂמְחָה, וּבְהִלָּל, וּלְהַקְרִיף הַמְּזַבֵּחַ. אֲזַי הִיא עוֹלָה וְלוֹקַחַת בְּרָכוֹת וְשִׂמְחָה בְּבַעֲלָהּ.

וּשְׂאֵר חֵיּוֹת גְּדוּלוֹת מְמַנּוֹת הָעַמִּים, אוֹכְלוֹת וְשׁוֹחֲקוֹת וְרוֹמְסוֹת וְנִזְוָנוֹת. וְהִיא נוֹטֶלֶת נְפֻשׁוֹת

כִּד שְׂרָא חֲכֵמָה לְנַפְקָא, מֵאַתֵּר דְּלֹא יָדִיעַ וְלֹא אִתְחַזְוֵי, כִּדִּין נְפִיק חֹד מִשְׁחֶתָא, וּבְטַש, וְהֵהִיא חֲכֵמָתָא עֲלָאָה, נְצִיין וְאַתְּפִשֵׁט לְכָל סְטֵרִין, בְּרָזָא דְּמִשְׁבָּנָא עֲלָאָה. וְהֵהִיא מִשְׁבָּנָא עֲלָאָה, אִפִּיק שִׁית סְטֵרִין, וְכִדִּין הֵהוּא נְצִיִּצוּ דְּמִשְׁחֶתָא נְהִיר לְכָלָא, וְאָמַר בְּסִכַּת תְּשֻׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים.

מָאֵן סִכַּת חֶסֶר ו'. דָּא מִשְׁבָּנָא תַתָּאָה, דְּאִיהוּ פְּעֻשֵׁשִׁיתָא, לְאַחֲזָאָה לְכָל נְהוּרִין, וְכִדִּין אָמַר, בְּסִכַּת תְּשֻׁבוּ שְׁבַעַת יָמִים. מָאֵן שְׁבַעַת יָמִים. מִגְּלַמָּא עֲלָאָה לְתַתָּאָה, דְּכִלְהוּ קִייַמִי בְּקִיּוּמָא, לְאַנְהַרְרָא לְהֵאִי סִכַּת. וּמָאֵן אִיְהִי. דָּא (עַמּוּס ט) סִכַּת דְּוֹד הַנּוֹפְלָת. סִכַּת שְׁלוֹם. וּבְעֵי עֵמָא קְדִישָׁא לְמִיתֵב תְּחוֹת עֲלָהָא, בְּרָזָא דְּמַהִימְנוּתָא, וּמָאֵן דִּיתֵיב בְּצֵלָא דָא, וְתֵיב בְּאִינוּן יוֹמִין עֲלָאִין. מִי שִׂיּוֹשֵׁב בְּצֵל זֶה - יוֹשֵׁב בְּאֵלוֹ הַיָּמִים הַעֲלִיּוֹנִים לְמַעְגָּה

וְעַל דָּא כִלְהוּ בְּסִכַּת בְּסִכַּת וְחַד בְּסוֹכוֹת שְׁלוֹם, חֹד שְׁלוֹם, לְאַחֲזָאָה דְּמָאֵן דִּיתֵיב בְּצֵלָא דָא, וְתֵיב בְּאִינוּן יוֹמִין עֲלָאִין לְעִילָא, דְּקִייַמִין עַל הֵאִי תַתָּאָה, לְאַנְהַרְרָא לִיה, לְחַפְיָא עֲלֵיהּ, וּלְאַנְגָּא עֲלֵיהּ, בְּשַׁעַתָּא דְּאֶצְטָרִיךְ.

שֶׁלֹּא יִתְעַרְבוּ בְּשִׂמְחָה שֶׁל יִשְׂרָאֵל

וְתוֹ, כִּלְהוּ אִקְרוּן סִכּוֹת בְּשֵׁלְמוֹ, וּכְתִיב סִכַּת חֶסֶר, דָּא עֲלַמָּא תַתָּאָה, דְּבָעֵא כֵּהִי שְׁבַעַה יוֹמִין (ד' קפ"ז ע"א) קְדִישִׁין, לְמִיזְוֹן לְשֹׂאֵר מְמַנְן רַבְרְבִין דְּעַמִּין, בְּעוֹד דְּאִיְהִי נְטַלָא חַדוּהַ כְּבַעֲלָהּ, וְלֹא יִקְטָרְגוּן חַדוּתָא, בְּגִין דִּיתְעַרְבְּבוּן (ס"א ד'תתקע"ט) כִּהֵוּא מוּזְנָא, קִרְבָּנִין דְּלְהוֹן סְגִיאִין יוֹתֵר מִשְׂאֵר יוֹמִין, בְּגִין דִּיתְעַסְקוּן כְּהוּ, וְלֹא יִתְעַרְבוּן לְכַתֵּר בְּחַדוּהַ דִּישְׂרָאֵל. וּמָאֵן חַדוּהַ דִּישְׂרָאֵל, דָּא יוֹמָא תְּמִינָאָה דְּעֲצָרַת.

יִשְׂרָאֵל מִתְקַנְּנִים כְּפֹא לְקַבֵּ"ה מִלְמַטָּה

וְתַא חֲזִי, בְּעוֹד דְּאִינוּן שְׂאֵר מְמַנְן חֲדָאן, וְאִכְלִין כִּהֵוּא מוּזְנָא דְּמִתְקַנְּנֵי לֹזֵן יִשְׂרָאֵל. אִינוּן מִתְקַנְּנֵי כּוּרְסִיָא לְקוּדְשָׁא בְּרִיד הוּא מִתַּתָּא, וְלִסְלֻקָא לִיה לְעִילָא, בְּאִינוּן זִינִין, וּבְחַדוּהַ, וּבְהַלּוּלָא, וְלֹאקַפָּא מִדְּבָחָא. כִּדִּין אִיְהִי סְלָקָא, וְנְטַלָא כְּרַפָּאן וְחַדוּהַ כְּבַעֲלָהּ.

וּשְׂאֵר חֵיּוֹן רַבְרְבִין מְמַנְן דְּעַמִּין, אִכְלָן וּמְדַקֵּן וּרְפָסֵן וְאַתְזָנוּ. וְאִיְהִי נְקַטָּא נִפְשָׁאן בְּעַנּוּגִין

בענג למעלה, כמו שאמרנו. כיון שיורדת, והיא לזכות כל הברכות וכל הקדשות וכל העונות, וישאל כל אלו השבעה ימים היו מושכים אותה באלו המעשים שהם עושים ומקריבים לה, אז יורדת להתקרב בבניה ולשמח אותם יום אחד. והיום ההוא הוא יום שמיני, משום שכל שבעה ימים אחרים אתה. ועל זה הוא שמיני, ושמונה ימים כאחד. ומפני זה נקרא עצרת - פנוס. מתכנסים כלם ביום זה. ונקרא שמיני, ואין שמיני אלא מתוך שבעה.

יהי שם ה' מברך

פתיב (איוב א) יהי שם ה' מברך. מהו מברך? (אָלָא הכל ידוע) אבל סוד אחד ידע אחד מחברנו, במדבר הראו לו בחלום, ושמו רבי יצחק מפפתור. מהו מברך? ראשיתו קשה וסופו רך. מ"ב קשה, ודין הוא ודאי. (אחר כך) כעין זה יום של ראש השנה מ"ב, שהרי בארבעים ושנים (בסוד מ"ב) אותיות נברא העולם, ועל זה נברא בדין. לבסוף רך. ועל זה למדנו, כל ההתחלות קשות, וסוף הכל רך. (זה מ"ב בסוד של ארבעים ושנים אותיות נברא העולם, ועל זה נברא בדין לבסוף כדגמת זה) ביום של ראש השנה מ"ב קשה, בדין. ביום של עצרת רך, בשמחה.

מה בין דין עליון לדין אחר שלמטה בא נראה מה בין דין עליון לדין זה. דין עליון תחלתו וסופו קשה, ואין מי שיעמד בו, וכל מה שהולך מתחזק, ולבסוף ששורה, לא זו משם עד שמכלה ומקרית הכל שלא נשאר כלום. אבל דין אחר שלמטה, ראשית קשה, וכל מה שהולך - נחלש, עד שמאיר פנים, כדגמת (זה דין של הנקבה) הנקבה שנחלש כחה.

ה' למבול ישוב

ממתי התעורר דין שלמעלה לשרות על העולם? ביום המבול, ועל זה לא נשאר כלום בעולם חוץ מהתבה ההיא של נח, שהיא כדגמא העליון שסבלה לפת הדיו ההוא. ואלולי שהזמין הקדוש ברוך הוא ונמצא ברחמים על העולם, כל העולם היה נאבד, שכתוב (תהלים כט) ה' למבול ישוב. ועל זה לא שורה דין שלמעלה על העולם, שלא יכול העולם לסבל אותו אפלו געע אחד.

לעילא, כמה דאתמר. כיון דנתת, ואיהי נקטא כל ברבאן וכל קדושין וכל ענוגין, וישאל כל הגי שבעה יומין הוו משכין לה באינון עובדין דקא עבדין ומקריבין בהדה, כדן נחתא לקרבא בבנהא, ולמחדי לון יומא חר, ותהוא יומא איהו יומא תמינאה, בגין דכל שבעה יומין אחרנין בהדה. ועל דא איהו תמינאה, ותמינא יומין פחדא. ובגין כך אקרי עצרת: כנישין. כנישין בלהו ביהא יומא. ואקרי שמיני, ולית שמיני אלא מגו שבעה.

יהי שם ה' מברך

פתיב (איוב א) יהי שם ה' מברך. מאי מברך. (אָלָא כלא ידע), אבל רזא חדא ידע חד מחברנא, במדברא אחויאו ליה בהלמא, ורבי יצחק פפתורא שמיה. מאי מברך. שירותא קשה, וסופיה רך. מ"ב קשה, ודינא איהו ודאי. ולבתר כך) כגוונא דא, יומא דראש השנה מ"ב, דהא בארבעין ותרוין (וברא דמ"ב) אתוון אתברי עלמא, ועל דא אתברי דא תנינו, כל שירותין קשין, וסופא דלהון רכין. (ס"א דא כמ"ב וברא דארבעין ותרוין אתוון אתברי עלמא ועל דא אתברי דדינא לבתר כך) כגוונא דא) ביומא דראש השנה מ"ב קשה בדינא. ביומא דעצרת רך בחדוה.

מה בין דין עליון לדין אחר שלמטה

תא הוי, מה בין דינא עלאה, להאי דינא. דינא עלאה שירותא וסופא קשה, ולית מאן דיקום ביה, וכל מה דאזיל אתתקף, ובתר דשאר, לא סליק מניה, עד דאכיל ושצי כלא, דלא אשתאר כלום. אבל דינא אחרא דתתא, שירותא קשה, וכל מה דאזיל אתחלש, עד דנהיר אנפין, כגוונא (ס"א דא דינא דנקבא) דנוקבא דחלש חילהא.

ה' למבול ישוב

אימתי אתער דינא דלעילא למשרי על עלמא. ביומא דטופנא. ועל דא לא אשתאר כלום בעלמא, בר ההוא תבותא דנח, דאיהי כגוונא עלאה, דסביל לההוא תוקפא. ואי לאו דזמין קדשא בריד הוא, ואשתכח ברחמי על עלמא, כל עלמא אתאביד, דכתיב, (תהלים כט) יי' למבול ישוב. ועל דא לא שריא דינא דלעילא על עלמא, דלא יכיל עלמא למסבל ליה, אפילו רגעא חדא.

הקדוש ברוך הוא מגלה עמקות ונסתרות בתורה כפי היתה רבי שמעון בוכה ושמת. נשואו עינים וראו חמשה מאלה האנשים הפרושים שהיו הולכים אחריו לבקש אותו. עמדו. אמר רבי שמעון, מכאן והלאה מה שמד? אמר, נהוראי סבא, משום שיש נהוראי אחר אצלנו. הלכו רבי שמעון והחברים האלה עמו שלשה מילין. אמר רבי שמעון לאלו האחרים, מה דרך זו אצלכם? אמרו, לבקש את הזקן הזה, שממיו אנו שותים במדבר. בא רבי שמעון ונשקו. אמר לו, שמד נהוראי, ואור אפה, ואור עמו נמצא.

פתח רבי שמעון ואמר, (ויאלם) הוא מגלה עמקות ונסתרות, יודע מה בחשף, והאור שורה עמו. הוא גלא עמיקתא ומסתרתא - הקדוש ברוך הוא מגלה עמקות ונסתרות, שכל הדברים העמקים והסתומים העליונים הוא מגלה להם. ומה הטעם מגלה להם? משום שיודע מה בחשוכא שאם לא היה החשף, לא נודע האור. והוא ידע מה בחשף, ומפני כן מגלה עמקות ונסתרות. שאם לא החשף, לא יתגלו הדברים העמקים והנסתרים. ונהורא עמה שרא - מהו אור זה? אור שמתגלה מתוך החשף. ואנו, מתוך החשף שהיה במדבר, מתגלה לנו אור זה. הקדוש ברוך הוא ישרה עמו אור בעולם הזה ובעולם הבא. הלכו רבי שמעון והחברים שלשה מילין אלו אחריו. אמר לו, מדוע לא הולכים אלו עמו כבראשונה? אמר לו, לא רציתי להטריח לכן אדם עמי. עכשו שבאו, גלף כפאחד. הלכו, ורבי שמעון הלך לדרכו. אמר רבי אבא, הרי אנו יודעים את שמו, והוא לא יודע את שמו של מר? אמר לו, ממנו ידעתי שלא להתראות.

ליל ה' פרשת ויחי (דף ר"כ ע"א)

בראש השנה נכתבים פתקים בא ראה, כשמתעורר דין בעולם, כשהקדוש ברוך הוא יושב על פסא דין לדון את העולם, צריה אדם לעורר [בדין] תשובה שישוב מהרשע [מחטאיו], שהרי אותו יום נכתבים פתקים, וכלם נמצאים בתיק כתובים.

הקדוש ברוך הוא מגלה עמקות ונסתרות אדהכי הוה רבי שמעון בכי וחדרי זקפו עיניו, וקמו חמשה מאינון פרושים, דהו אולי אבתריה, למתבע ליה. קמו. אמר רבי שמעון, מכאן והלאה מה שמד? אמר, נהוראי סבא, בגין דנהוראי אתרא אית גבן. אזלו רבי שמעון ואינון חברייה עמיה תלת מילין, אמר רבי שמעון, לאינון אחרנין, מה ארחה דא גביכו. אמרו, למתבע ליה להאי סבא, דמימיו אנן שתאן במדברא. אתא רבי שמעון ונשקיה, אמר ליה, נהוראי שמד, ונהורא אנת, ונהורא עמד שרי.

פתח רבי שמעון ואמר, (ויאלם) הוא גלא עמיקתא ומסתרתא ידע מה בחשוכא ונהורא עמה שרא. הוא גלה עמיקתא ומסתרתא, קדשא בריד הוא גלי עמיקתא ומסתרתא, דכל עמיקין סתימין עלאין איהו גלי לון. ומאי טעמא גלי לון. בגין דיודע מה בחשוכא. דאלמלא חשוכא לא אתידע נהורא. ואיהו ידע מה בחשוכא ובגין כן גלי עמיקתא ומסתרתא, דאי לאו חשוכא לא יתגליין עמיקין ומסתרתא. ונהורא עמה שרא. מאן נהורא דא. נהורא (דף קפ"ז ע"ב) דאתגלייא מגו חשוכא ואנן מגו חשוכא דתהו במדברא, אתגלי לן נהורא דא. רחמנא ישרי עמד נהורא, בעלמא דין, ובעלמא דאתי. אולי רבי שמעון וחבריה, אלן תלת מילין אבתריה, אמר ליה, אמאי לא אזלי אלן עמד בקדמיתא. אמר ליה, לא בעינא לאטרחה לבר נש עמי, השתא דאתו גזיל כחדא. אזלו, ורבי שמעון אזל לארתיה. אמר רבי אבא, הא אנן ידענא שמייה, ואיהו לא ידע שמייה דמר, אמר ליה, מניה ידענא דלא לאתחזאה.

ליל ה' פרשת ויחי (דף ר"כ ע"א)

בראש השנה נכתבים פתקים תא חזי, כד אתער דינא בעלמא, דקדשא בריד הוא יתיב על כרסי דדינא למירן עלמא, בעי בר נש לאתערא (בדינא) תשובה, דייטוב מחיובא (ניא מחובו), דהא ההוא יומא, פתקין כתיבו, ומשתכחי כלהו באחמתא הא כתיבין.

אם שָׁב עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים קוֹרְעִים אֶת הַפְּתָקִים, וְאִם לֹא, חוֹתְמִים אֶת הַפְּתָקִים
אִם זָכָה אָדָם שֶׁיָּשׁוּב לַפְּנֵי רַבּוֹנוֹ, קוֹרְעִים אֶת
 הַפְּתָקִים שֶׁעָלָיו. אַחֲרַי כִּי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזַמֵּן
 לַפְּנֵי הָאָדָם אֶת יוֹם הַכַּפּוּרִים, יוֹם הַתְּשׁוּבָה. אִם
 שָׁב מִחֻטְאָיו - טוֹב. אִם לֹא - מִצְוָה הַמְּלַךְ לְחַתֵּם
 פְּתָקִים. אוֹי כִּי הַתְּשׁוּבָה רוּצָה לְהִסְתַּלֵּק מִמֶּנּוּ.

וְיֵשׁ שְׁתּוּלִים לוֹ עַד יוֹם אַחֲרוֹן שֶׁל עֲצֵרֶת
אִם זָכָה בַתְּשׁוּבָה וְלֹא שְׁלֵמָה כְּרָאוּי - תּוֹלִים לוֹ
 עַד אוֹתוֹ יוֹם אַחֲרוֹן שֶׁל עֲצֵרֶת, שֶׁהוּא שְׁמִינֵי לַחֵג.
 אִם עָשָׂה תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לַפְּנֵי רַבּוֹנוֹ - נִקְרָעִים.
 וְאִם לֹא זֹכָה - אוֹתָם פְּתָקִים יוֹצְאִים מִבֵּית הַמְּלָךְ
 וְנִמְסְרִים בְּיַד מַלְאָךְ הַדִּין, וְהַדִּין נַעֲשֶׂה, וּפְתָקִים
 יוֹתֵר לֹא חוֹזְרִים עוֹד לְבֵית הַמְּלָךְ.

נְטִילַת הַפְּתָקִים

אִז מְעַבְרִים הַצְּלָמִים מִמֶּנּוּ וְלֹא נִמְצְאִים עִמּוֹ.
 כִּינּוּ שֶׁעֲבָרוּ מִמֶּנּוּ, הֵרִי וְדָאֵי שֶׁעָנַשׁ הַמְּלָךְ יַעֲבֹר
 עָלָיו וְיִטְעֵם מִכּוֹס הַמְּנוּת. וּבְאוֹתוֹ לִילָה שֶׁל חֵג
 הָאַחֲרוֹן, הַמְּלָאָכִים הַמְּעַנִּישִׁים מְזַמְּנִים, וְנוֹטְלִים
 אֶת הַפְּתָקִים. וְאַחַר שֶׁנְּטְלוּ אוֹתָם, מְעַבְרִים
 הַצְּלָמִים, וְלֹא נִמְצְאִים [וְאִם נִמְצְאִים פְּגוּמִים,
 יַעֲבֹר עָלָיו מַחְלוֹת וְכו'] בְּהֵם יָדִים. וְאִם נִמְצְאִים
 בְּהֵם יָדִים - דִּין גְּרוּעַ, אוֹ יַעֲבֹר עָלָיו דִּין שֶׁל
 מַחְלוֹת רְעוּת בְּפָגֶם שֶׁלָּהֶם, וְהֵרִי בְּאַרְנוֹ אֶת זֶה.
וּבִסְפָרֵי הַקְּדוּמוֹנִים אוֹמְרִים יוֹתֵר, כְּשֶׁהֲרֹאשׁ נִגְרַע
 וְיִמְצָא הַגּוֹף - בְּנוֹ אוֹ אִשְׁתּוֹ יִמְצָאוּ, וְהוּא יִסְתַּלֵּק.
 וְזֶה מְדַבֵּר כְּשֶׁלֹּא חָזַר כָּל אוֹתוֹ זְמַן בַּתְּשׁוּבָה. אֲבָל
 אִם חָזַר, טַעַם הַמְּנוּת יִטְעֵם וְיִתְרַפֵּא. וְאִם הַגּוֹף
 לֹא נִרְאָה וְיִמְצָא הֲרֹאשׁ - הֵם מְסַתַּלְקִים וְהוּא
 מִתְקִים, וְזֶה מְדַבֵּר כְּשֶׁבָנוּ הַקְּטָן בְּרִשׁוּתוֹ. וְאִם
 יָדָיו פְּגוּמִים, מַעֲשֶׂה יָדָיו פְּגוּמִים, רְגָלָיו - מַחְלוֹת
 רוֹדְפוֹת אוֹתוֹ. בּוֹרַח הַצֶּלֶם וְחוֹזֵר, בּוֹרַח וְחוֹזֵר,
 עָלָיו כְּתוּב (דְּבָרִים כח) בְּבִקֵּר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עָרֵב. וְזֶה
 כְּשֶׁהִלְבְּנָה מְאִירָה וְהִלְיָלָה מִתְקַן בְּאוֹר.

הַצְּדִיקִים שֹׁבִים בְּכָל יוֹם

אֲבָל צְדִיקִים חֲסִידִים, כָּל יוֹם וְיוֹם מְסַתַּלְקִים
 בְּלִבָּם כְּאִלּוּ אוֹתוֹ יוֹם מְסַתַּלְקִים מִהָעוֹלָם,
 וְעוֹשִׂים תְּשׁוּבָה שְׁלֵמָה לַפְּנֵי רַבּוֹנָם, וְלֹא יִצְטָרְכוּ

אִם שָׁב עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים קוֹרְעִים אֶת הַפְּתָקִים, וְאִם לֹא,
 חוֹתְמִים אֶת הַפְּתָקִים
אִי זָכִי כִּי נִשׁ דֵּייתוּב קָמִי מְאִרִיָּה, קָרְעִין פְּתָקִין
 דְּעָלִיָּה. לְכַתֵּר קְדָשָׁא בְּרִידָה הוּא זְמִין קָמִיָּה
 דְּכַר נִשׁ, יוֹמָא דְּכַפּוּרֵי יוֹמָא דְּתְשׁוּבָה. אִי תַב
 מְחַטְאוֹי טַב. וְאִי לֹא, פְּקִיר מְלָכָא לְמַחְתֵּם
 פְּתָקִין. וּוִי, דְּהָא תְשׁוּבָה בַּעֲיָא לְאַסְתַּלְקָא
 מְנִיָּה.

וְיֵשׁ שְׁתּוּלִים לוֹ עַד יוֹם אַחֲרוֹן שֶׁל עֲצֵרֶת
אִי זָכִי בַתְּשׁוּבָה, וְלֹא שְׁלֵימָתָא כְּדָקָא יְאוּת,
 תְּלִינן לִיָּה עַד הֵהוּא יוֹמָא בַתְּרֵאָה דְּעֵצֵרֶת,
 דְּהוּא תְּמִינָאָה לַחֵג. וְאִי עֲבַד תְּשׁוּבָה שְׁלֵימָתָא
 לְקָמִי מְאִרִיָּה, אֶתְקִרְעוּ. וְאִי לֹא זָכִי, אִינּוּן פְּתָקִין
 נְפָקִין מִבֵּי מְלָכָא, וְאַתְמַסְרִין בִּידֵי דְּסַנְטִירָא,
 וְדִינָא מִתְעַבִּיד, וּפְתָקִין לֹא מְהַדְרִין תּוֹ לְבִי
 מְלָכָא.

נְטִילַת הַפְּתָקִים

כְּדִין צוֹלְמִין אֶתְעַבְרוּ מְנִיָּה, וְלֹא מִשְׁתַּכְּחוּן
 עִמֵּיהּ. כִּינּוּן דְּמִתְעַבְרָן מְנִיָּה, הָא וְדָאֵי
 טוֹפְסָקָא דְּמְלָכָא יַעֲבֹר עָלֵיהּ, וְיִטְעוּם כְּסָא
 דְּמוֹתָא. וְכֵהוּא לִילָא דְּחֵגָא בַתְּרֵאָה, סַנְטִירִין
 זְמִינִין, וּפְתָקִין נְטִלִין, כְּתֵר דְּנְטִלֵי לוֹן, צוֹלְמִין
 מִתְעַבְרָן, וְלֹא מִשְׁתַּכְּחוּן (כִּי וְאִי מִשְׁתַּכְּחוּן גְּרִיעִין יַעֲבֹר עָלָיו
 מִרְעִין וְכו') כְּהוּ יָדִי. וְאִי מִשְׁתַּכְּחוּן כְּהוּ יָדִי (עַד),
 דִּינָא גְרִיעָא, אוֹ יַעֲבֹר עָלָיו דִּינָא מְרַעִין בִּישׁוּן,
 בְּגִרְעִיּוֹתָא דְּלַהוֹן, וְהָא אוֹקִימָנָא לְהָא.

וּבִסְפָרֵי קְדָמָאֵי אִמְרֵי יְתִיר, כִּד רִישָׁא אַגְרַע,
 וְיִשְׁתַּכְּח גּוֹפָא. בְּרִיָּה, אוֹ אֲנַתְתִּיָּה
 יִשְׁתַּכְּחוּ וְהוּא יִסְתַּלֵּק. וְהֵנִי מִיָּלִי, כִּד לֹא אֶהְדֵּר
 כָּל הֵהוּא זְמַנָּא בְּתִיּוּבָתָא. אֲבָל אִי אֶהְדֵּר,
 טַעַמָא דְּמוֹתָא יִטְעֵם, וְיִתְסִי וְאִי גּוֹפָא לֹא אֶתְחַזִּי,
 וְיִשְׁתַּכְּח רִישָׁא. אִינּוּן סְלָקִין, וְהוּא אֶתְקִים.
 וְהֵנִי מִיָּלִי, כִּד בְּרִיָּה זְעִירָא בְּרִשׁוּתִיָּה. וְאִי יָדוּי
 פְּגִימוֹ, עֲבִידְתָּא דִּידוּי פְּגִימִין. רְגָלוּי, מְרַעִין
 רְדִפִין עָלֵיהּ. עֵרַק צוֹלְמָא וְאַהְדֵּר, עֵרַק וְאַהְדֵּר.
 עָלֵיהּ כְּתִיב, (דְּבָרִים כח) בְּבִקֵּר תֹּאמַר מִי יִתֵּן עָרֵב,
 וְהָא כִּד נִהָרָא סִיְהָרָא, וְלִילָא אֶתְתַּקֵּן בְּגִהוּרָא.

הַצְּדִיקִים שֹׁבִים בְּכָל יוֹם

אֲבָל זְכָאֵי חֲסִידֵי, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא מְסַתַּלְקִי
 בְּלִבְבֵיהֶו, כְּאִלּוּ הֵהוּא יוֹמָא מְסַתַּלְקִי
 מִהָעוֹלָם, וְעַבְדִּין תִּיּוּבָתָא שְׁלֵימָתָא קָמִי מְאִרִיָּהוֹן,

לְדַבֵּר אַחַר. אֲשֶׁרִי חִלַּקְתֶּם בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא.

כְּמָה עֲלִיּוֹנִים מַעֲשֵׂי הַמְּלָךְ הַקְּדוֹשׁ

בא ראה, כל הנקרא בשמי - כמה עליונים מעשי המלך הקדוש, שהרי באותם מעשים [בריות] שהוא עושה למטה, קושר אותם בדברים עליונים שלמעלה, וכשנוטלים אותם למטה ועושים בהם מעשה, מתעורר אותו מעשה שלמעלה שקשור בו, כגון אזור ועץ ארז, והרי בארנו הדברים.

הלולב, האתרוג, ההדס, והערבה, כלם אחוזים בשם הקדוש למעלה

ויש מהם שאחוזים בשם הקדוש, כמו לולב, ואתרוג, הדס, וערבה, שכלם אחוזים בשם הקדוש למעלה. ועל כך שנינו, לאחז אותם ולעשות בהם מעשה כדי לעורר חוה אותם שאחז בו. ועל זה שנינו, בדברים ומעשה צריך להראות דבר כדי לעורר דבר אחר.

כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו

זהו שכתוב כל הנקרא בשמי ולכבודי [בראתיו] - לעורר כבודי. בראתיו - ליחד לי. יצרתיו - לעשות בו מעשה [כח]. אף עשיתיו - לעורר בו כח שלמעלה. דבר אחר כל הנקרא בשמי - הינו שכתוב (ויקרא כ) פרי עץ הדר. ולכבודי בראתיו - הינו פפת תמרים. יצרתיו - הינו וענף עץ עבות. אף עשיתיו - הינו וערבי נחל.

ולקחתם לכם ביום הראשון

ותקונו של זה שאמר הכתוב ולקחתם לכם ביום הראשון, דוקא שהוא חמישי על עשור. אבל ביום הראשון, אותו יום ראשון מי הוא? אלא יום שיצא ראשון לנסע [לכל] במעגניו של מים נובעים, ואנו רוצים להמשיכו לעולם. משל למלך שקשר בני אדם במאסר. באה אמו הגבירה והוציאה אותם לחרות, והמלך משגיח על כבודה ונתן אותם בידיה. מצאה אותם רעבים וצמאים. אמרה, הרי הוצאתי אותם לחרות, תביא להם אכל ומשקה. כך יום הכפורים הזה מוציא את כלם לחרות, ואנו רעבים למזון וצמאים לשתייה. היא

ולא יצטרכו למלה אחרא. ופאה חולקהו בעלמא דין ובעלמא דאתי.

כמה עליונים מעשי המלך הקדוש

תא הוי, (ישעיה מז) כל הנקרא בשמי, כמה עליון עובדי מלכא קדישא, דהא באינון עובדי (כ"א ברין) דאיהו עביר לתתא קטיר לון במלין עליון דלעילא, וכד נטלין לון לתתא ועבדי בהו עובדא, אתער ההוא עובדא דלעילא דקטיר בה. כגון אזורא, עין ארז, והא אוקימנא (דף רכ"ב) מלי.

הלולב, האתרוג, ההדס, והערבה, כלם אחוזים בשם הקדוש למעלה

ואית מנייהו דאחידן בשמא קדישא, כגון לולב, ואתרוג, הדס, וערבה, דכלהו אחידן בשמא קדישא לעילא. ועל דא תנינן, לאתרא לון, ולמעבד בהו עובדא, כגון לאתערא חוה ההוא דאחיד ביה. ועל דא תנינן, במלין ועובדא בעיין לאחזאה מלה, כגון לאתערא מלה אחרא.

כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו

הדא הוא דכתיב, כל הנקרא בשמי ולכבודי (בראתיו), לאתערא יקרי. בראתיו, לייחדא לי. יצרתיו, למעבד ביה עובדא (כ"א חילא). אף עשיתיו, לאתערא ביה חילא דלעילא. דבר אחר, כל הנקרא בשמי, הינו דכתיב (ויקרא כ) פרי עץ הדר. ולכבודי בראתיו, הינו כפות תמרים. יצרתיו, הינו וענף עץ עבות. אף עשיתיו, הינו וערבי נחל.

ולקחתם לכם ביום הראשון

ותקונא דהאי דאמר קרא, (ויקרא כ) ולקחתם לכם ביום הראשון, דייקא. דהוא חמישאה על עשור. אבל ביום הראשון, ההוא יום ראשון מאן הוא. אלא יום דנפיק ראשון, לנטלא (ד"א לנלא) במבועי דמיון נביעין, ואנו בעיין לאמשכא ליה לעלמא מתל למלכא דקטר בני נשא בקטרוי, אמיה מטרוניתא אתת, ואפיקת לון לחירות, ומלכא אשגח ליקרא דילה, ויהב לון בידהא. אשכחת לון כייפין וצחין, אמרת, הא אפיקת לון לחירו, אייתי לון מיכלא ומשתייא. כך, הא יום הכפורים

מעטרת את המלך בעטרותיו. ביום הזה ידענו שמים נובעים שורים עמה, שואלים לשתות למי שהוציא אותם לחרות, ועל כך קוראים לו ביום ראשון.

יום זה הוא ראשית הכל

זה בספר האגדה, והוא יפה. אבל ביום הזה, לאברהם שהוא ראשית הכל, אם בענני כבוד הוא הראשית או במים הוא הראשית, שאברהם התחיל לחפר בורות מים.

פרי עץ הדר

פרי עץ הדר - זו באר של יצחק, שיצחק הדר את הקדוש ברוך הוא וקרא לו עץ הדר. פרו של עץ הדר הזה ידוע. כפת תמרים - שכתוב (תהלים צב) צדיק כפתור יפרח, ולא נמצא ביניהם פרוד. ולכן לא כתוב וכפת, אלא כפת, משום שלא עולה זה בלי זה. ובזה מתמלאת הבאר הזאת, מבאר מים עליונים שנובעים. ההוא מתמלא בתחלה, וממנו מתמלאת הבאר עד שנובעת לכל.

ענף עץ עבת

וענף עץ עבת - זה ענף של אילן הגדול שהתחזק ונשרש בשרשו, נעשה אילן עליון על הכל, שאחוז בכל הצדדים שלו, ענף שהוא עץ עבת, עץ שאחוז את העבות, שהרי מזה נוטל יסוד העולם ומתמלא כדי להריק בבאר, זהו עולם ארץ ההשקאה.

וערבי נחל

וערבי נחל - שנים הם, שני נחלי מים מתכנסים לתוכם להריק לצדיק. דבר אחר וערבי נחל - אלה הם גבורות שאחוזות ביצחק, שבאים מצד אותו נחל עליון ולא מצד האב. לכן הכל נאה, ולא מבשם לפרות, ולא עושה פרות. וערבי נחל - שני עמודים שהגוף עומד עליהם. אבל וערבי נחל ודאי, כמו שנתבאר, ואלה הם כלם לרוקו מים לבאר.

הדר על הכל

(השלמה מההשמות סימן ג') מהו פרי עץ הדר? עץ האתרוג. ומהו הדר? הדר על הכל, והינו הדר של שיר השירים, שכתוב בו מי זאת הנשקפה

אפיק לכלא לחירו, ואנן בפני מזונא קאימנא, וצחינו למשתנא, היא אעטרת למלכא בעטרוי. בהאי יומא ידענא, דהא מיון נביעין עמה שריין, שאילנא למשתייא, למאן דאפיק לון לחירו. ועל דא קרינו ליה יום ראשון.

יום זה הוא ראשית הכל

דא בספרא דאגדתא ושפיר הוא. אבל בהאי יומא, לאברהם שירותא דכלא, אי בענני יקר הוא שירותא, אי במיא הוא שירותא. דאברהם שארי למחפרי בירי דמיא.

פרי עץ הדר

פרי עץ הדר, דא בירא דיצחק, דיצחק אהדר ליה לקדשא בריד הוא וקרא ליה עץ הדר. פרי דהאי עץ הדר ידיעא. כפת תמרים, דכתיב, (תהלים צב) צדיק כפתור יפרח, ולא אשתבח ביניהו פירודא. ועל דא לא כתיב וכפת, אלא כפת. בגין דלא סליק דא בלא דא, ובהאי אתמלייא האי באר, מבאר מים עלאין נביעין, ההוא אתמלי בקדמיתא, ומניה אתמלייא בירא, עד דאיהו נביעו לכלא.

ענף עץ עבת

וענף עץ עבות, דא ענפא דאילנא רברבא, דאתקוף ואשתרשא בשרשו, אתעביד אילנא עלאה על כלא, דאחיד בכל סטריה, ענף דאיהו עץ עבות, עץ דאחיד לעבות, דהא מהאי נוטל יסודא דעלמא, ואתמליא לארקא כבירא, האי הוא עלמא ארקא דשקיותא.

וערבי נחל

וערבי נחל, תרי אינון, תרין נחלין דמיא אתכניש בהו, לארקא לצדיק. דבר אחר, וערבי נחל, אלין אינון גבורן, דאחידן ביה ביצחק, דאתיין מספרא דההוא נחל עלאה, ולא מספרא דאבא. בגין כך, כלא יאי, ולא כסימא לפירון, ולא עביד פירון. וערבי נחל, תרין קיימין, דגנפא קיימא עלייהו, אבל וערבי נחל ודאי, כמה דאתמר, ואלין אינון כלהו לארקא מיא לבירא.

הדר על הכל

(השלמה מההשמות סימן ג') מאי פרי עץ הדר אילנא דאתרוגא ומאי הדר היינו הדר על הכל והיינו הדר דשיר השירים דכתיב ביה (שיר השירים ו) מי

כמו שחר. והיגו על שם נקבה, ועל שמה נלקחה נקבה מאדם שאי אפשר להתקיים עולם התחתון בלא נקבה. ומה הטעם נקראת נקבה? על שם שנקביה רחבים, ויש לה נקבים יתרים על האיש, ומה הם הנקבים: שדים ורחם ובית קיבול הולד.

שיר השירים קדש קדשים

ומה שאמרו, שיר השירים שהוא הדר לכל ספרי הקדש - פן. שאמר רבי יוחנן, כל הספרים קדש, ושיר השירים קדש קדשים. ומהו קדש קדשים? אלא קדש שהוא קדש לקדשים. ומה הם קדשים? אלו שפנגד שש קצוות שבאדם, וקדש יהיה להם קדש לכלם.

האתרוג - הדר לכל

ומהו קדש? זה אתרוג, שהוא הדר לכל. ולמה נקרא שמו הדר? אל תקרי הדר אלא ה' דר, זה אתרוג שהוא נפרד מאגד הלולב, ואין מצות לולב קיימת אלא בו, והוא גם כן אגוד עם הכל, שעם כל אחד הוא, ועם כלם יחד הוא.

ומהו הלולב? פנגד חוט השדרה. וענף עץ עבת - שענפיו חופים את רבו, ואם אין ענפיו חופים את רבו - אינו כלום. מפני מה? משל לאדם שבזרועותיו יגן על ראשו, הרי זרועותיו שנים וראשו שלשה, והיגו ענף לשמאל, עבת לימין, ונמצא עץ באמצע. ולמה נאמר בו עץ? שהוא שרש האילן.

ענין ערבי נחל

ומה זה ערבי נחל? שוקי האדם שהם שתים. ומהו לשון של ערבי נחל? משום שגדול שבהם הוא למערב, ומשם יונק פחו, ושל צפון הוא קטן ממנו מהלך חמש מאות שנה, והוא ברוח צפונית מערבית, ובו פועל ונקרא על שמו, והם שניהם עצים. דבר אחר ערבי - שפעמים מערבים פעלתם זה עם זה. מה זה ערבי נחל? נחל הוא על שם המקום שהם קבועים בו ששמו נחל, כמו שכתוב כל הנחלים הולכים אל הים.

ים הוא אתרוג

מהו ים? הוי אומר זה אתרוג. ומנין לנו שכל מדה ומדה מאלו השבעה נקראת נחל? שגאמר

זאת הנשקפה כמו שחר. והיגו על שם נקבה ועל שמה נלקחה נקבה מאדם שאי אפשר להתקיים עולם התחתון בלא נקבה. ומאי טעמא אקרי נקבה על שם שנקביה רחבים ויש לה נקבים יתרים על האיש. ומאי נינהו נקבים שדים ורחם ובית קיבול הולד.

שיר השירים קדש קדשים

ומאי ניהו שאמרו שיר השירים, שהוא הדר לכל ספרי הקדש אין. דאמר רבי יוחנן, כל הספרים קדש ושיר השירים קדש קדשים. ומאי ניהו קדש קדשים. אלא קדש, שהוא קדש לקדשים. ומאי הם קדשים אלו שפנגד שש קצוות שבאדם וקדש הוי להו קדש לכלהו.

האתרוג - הדר לכל

ומאי ניהו קדש, זה אתרוג שהוא הדר הכל. ולמה נקרא שמו הדר אל תקרי הדר אלא ה' דר זה אתרוג שהוא נפרד מאגד הלולב ואין מצות לולב קיימת אלא בו, והוא גם כן אגוד עם הכל. שעם כל אחד הוא ועם כולן יחד הוא.

ומאי לולב כנגד חוט השדרה. וענף עין עבות שענפיו חופין את רובו ואם אין ענפיו חופין את רובו אינו כלום. מפני מה, משל לאדם שבזרועותיו יגן על ראשו, הרי זרועותיו שנים וראשו שלשה, והיגו ענף לשמאל, עבות לימין, ונמצא עין באמצע. ולמה נאמר בו עין שהוא שורש האילן.

ענין ערבי נחל

ומאי ערבי נחל שוקי האדם שהם שתים. ומאי נינהו לישנא דערבי נחל, משום דגדול שבהם הוי למערב ומשם יונק פחו. ושל צפון הוא קטן ממנו מהלך חמש מאות שנה והוא ברוח צפונית מערבית ובו פועל ונקרא על שמו והם שניהם עצים. דבר אחר ערבי, שפעמים מערבין פעולתן זה עם זה. מאי ערבי נחל, נחל הוי, על שם המקום שהם קבועים בו ששמו נחל. כדכתיב, (קהלת א) כל הנחלים הולכים אל הים.

ים הוא אתרוג

מאי ניהו ים, הוי אומר זה אתרוג. ומנא לן דכל מדה ומדה מאלו השבעה אקרי

וּמִמֵּתָנָה נַחְלִיאֵל, אֶל תִּקְרִי נַחְלִיאֵל אֶלָּא נַחְלִי
אֶל.

רְמִזֵּי אַרְבַּעַת הַמִּינִים

וְעוֹד שָׁם, מָה לֵב, הִדָּר פְּרֵי הַגּוֹף, אִף יִשְׂרָאֵל פְּרֵי
עַץ הִדָּר. מָה אֵילָן תִּמָּר, עֲנַפְיוֹ סְבִיבָיו וְלוּלְבוֹ
בְּאֲמִצֵּעַ, אִף יִשְׂרָאֵל נְטִלוֹ גּוֹף הָאֵילָן הִזָּה שֶׁהוּא
לְבוֹ, וּכְנֻגְדַּת הַגּוֹף חוּט הַשְּׂדֵרָה בְּאָדָם שֶׁהוּא עֶקֶר
הַגּוֹף. וּמָה לּוּלְבֵי זֶה כְּתוּב לֹ לֵב, אִף לֵב מְסוּר לֹ.
וּמָה לֵב זֶה שְׁלִשִׁים וּשְׁתַּיִם וּשְׁתַּיִם נְתִיבוֹת חֲכָמָה בּוֹ,
אִף בְּכָל נְתִיב מִהֶן צוּרָה שׁוֹמֵרֵת, שֶׁנֶּאֱמַר לְשׁוֹמֵר
אֶת דְּרָגָה עֵץ הַחַיִּים: (ע"כ מההשטמות)

אֲבָרָהִם יִצְחָק וַיַּעֲקֹב

דְּבַר אַחֵר, וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרֵי
הַדָּר - זֶה אֲבָרָהִם. כִּפְתַּת תְּמָרִים - זֶה יִצְחָק. וְעֵנֶף
עֵץ עֵבֶת - זֶה יַעֲקֹב. וְעֵרְבֵי נַחַל - אֵלֶּה הֵן שְׁתֵּי
הַדְּרָגוֹת שֶׁאֲמַרְנוּ. וּמִי שֶׁשׁוֹנֶה זֶה, מִשׁוּם שֶׁעֵץ
עֵבֶת זֶה יַעֲקֹב, שְׂאוּחֹז אֶת כָּל הַחֲלָקִים, וְדַאי זֶה
יַעֲקֹב. אֲבָל הֵרִי בְּאֲרָנוֹ, פְּרֵי עֵץ הַדָּר - זֹו בְּאֵר
יִצְחָק, זֹו גְבוּרָה תַּחְתּוֹנָה. כִּפְתַּת תְּמָרִים - כִּפְתַּת
חֶסֶד, קִשְׁר שֶׁנֶּקְשֵׁר בְּבֵאֵר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (דְּנִיאֵל ג)
כְּפוֹתִים בְּסַרְבְּלֵיהֶם, מִשׁוּם שֶׁאֵלֶּה לֹא עוֹלִים זֶה
בְּלִי זֶה. וְעֵנֶף עֵץ עֵבֶת, עֵנֶף הוּא עֲלִיוֹן שֶׁנַּעֲשֶׂה
עֵץ עֵבֶת וְאוּחֹז לְכָל צַד, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר. עֵרְבֵי נַחַל
- זֶה יִצְחָק, בְּכָל הַצְּדָדִים שֶׁאֲחוּזִים בְּצַד הַנַּחַל
וְלֹא בְּצַד הָאֵב. שֶׁשְׁנֵינֵנו, אִף עַל גַּב שֶׁבַּנַּחַל הִזָּה
לֹא נִמְצָא דִין, מִתְעוֹרְרִים מִמֶּנּוּ דִּינִים.

עֵרְבֵי נַחַל לֹא יוֹצְאִים מֵהֶם לֹא פְּרֵי וְלֹא טַעַם וְלֹא
רִיחַ

וְרֵב הַמְּנוּנָא סְבָא פְּרִישׁ, וְעֵרְבֵי נַחַל - אֵלוֹ שְׁנֵי
הָעֲמוּדִים שֶׁאֲמַרְנוּ שֶׁיוֹצְאִים מֵהֶם מִים, וַיִּפְּהוּ. אֲבָל
בֹּא רָאָה, הֵרִי רְאִינוֹ שֶׁשְׁתֵּי דְרָגוֹת אֵלֶּה שְׁעוּמֹדוֹת
עַל דְּרָגָה שֶׁל צְדִיק, פְּרֵי וְכַנּוּס גְּדוֹל [הַבְּרָכוֹת]
יוֹצְאִים מֵהֶם, וְעֵרְבֵי נַחַל לֹא יוֹצְאִים מֵהֶם לֹא
פְּרֵי וְלֹא טַעַם וְלֹא רִיחַ, וְהֵרִי בְּאֲרָנוֹ, וְהַכֵּל יִפְּהוּ.

אֲתָרוּג בְּשִׂמְלָל וְלוּלְבֵי בְּיָמִין

וְעַל פֶּן אֲתָרוּג בְּשִׂמְלָל, כְּנֻגְדַּת הַלֵּב. לּוּלְבֵי בְּיָמִין.
כִּפְתַּת בְּכָל, וְקִשׁוֹר בְּכָל, שֶׁהֵרִי צְדִיק כְּפוֹת הוּא
בְּכָל הַצְּדָדִים וְקִשׁוֹר בְּכָל, וְזֶהוּ קִשְׁר הָאֲמוּנָה.

נַחַל. שֶׁנֶּאֱמַר (בַּמִּדְבָּר כ"א) וּמִמֵּתָנָה נַחְלִיאֵל, אֶל
תִּקְרִי נַחְלִיאֵל אֶלָּא נַחְלִי אֶל.

רְמִזֵּי אַרְבַּעַת הַמִּינִים

וְעוֹד שָׁם, מָה לֵב, הִדָּר פְּרֵי הַגּוֹף, אִף יִשְׂרָאֵל
פְּרֵי עֵץ הִדָּר. מָה אֵילָן תִּמָּר, עֲנַפְיוֹ סְבִיבָיו
וְלוּלְבוֹ בְּאֲמִצֵּעַ, אִף יִשְׂרָאֵל נְטִלוֹ גּוֹף הָאֵילָן
הִזָּה שֶׁהוּא לְבוֹ, וּכְנֻגְדַּת הַגּוֹף חוּט הַשְּׂדֵרָה בְּאָדָם
שֶׁהוּא עֶקֶר הַגּוֹף. וּמָה לּוּלְבֵי זֶה כְּתוּב לֹ לֵב,
אִף לֵב מְסוּר לֹ. וּמָה לֵב זֶה שְׁלִשִׁים וּשְׁתַּיִם
נְתִיבוֹת חֲכָמָה בּוֹ, אִף בְּכָל נְתִיב מִהֶן צוּרָה
שׁוֹמֵרֵת, שֶׁנֶּאֱמַר (בְּרֵאשִׁית ג) לְשׁוֹמֵר אֶת דְּרָגָה עֵץ
הַחַיִּים: (ע"כ כֹּאן מִהַהֲשַׁמְטוֹת)

הַחַיִּים: (ע"כ כֹּאן מִהַהֲשַׁמְטוֹת)

רְמִזֵּי אַרְבַּעַת הַמִּינִים

דְּבַר אַחֵר, וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרֵי
עֵץ הַדָּר, דָּא אֲבָרָהִם. כִּפְתַּת תְּמָרִים, דָּא
יִצְחָק. וְעֵנֶף עֵץ עֵבֶת, דָּא יַעֲקֹב. וְעֵרְבֵי נַחַל,
אֵילָן אֵינּוּן תְּרִין דְּרָגִין דְּאֲמַרְנוּ. וּמִאֵן דְּמִתְנִי הָאֵי,
בְּגִין דְּעֵץ עֵבֶת דָּא יַעֲקֹב, דְּאֲחִיד לְכֻלְהוּ חֲלָקִין,
וְדַאי דָּא יַעֲקֹב. אֲבָל הָא אֹקִימְנָא, פְּרֵי עֵץ
הַדָּר דָּא בִּירָא דְּיִצְחָק, דָּא גְבוּרָה תַּמָּאָה. כִּפְתַּת
תְּמָרִים. כִּפְתַּת חֶסֶד, קִשׁוֹרָא דְּאֲתַקְשֵׁר בְּבִירָא,
כְּמָה דְּאֵת אֲמַר, (דְּנִיאֵל ג) כְּפִירוֹ בְּסַרְבְּלֵיהוֹן, בְּגִין
דְּאֵלִין לֹא סְלָקִין דָּא בְּלֹא דָּא. וְעֵנֶף עֵץ עֵבֶת,
עֲנַפָּא הוּא עֲלָאָה, דְּאֲתַעְכִּיד עֵץ עֵבֶת, וְאֲחִיד
לְכָל סְטְרָא, כְּמָה דְּאֲתַמַּר. עֵרְבֵי נַחַל דָּא יִצְחָק,
בְּכָל סְטְרֵי, דְּאֲחִידוֹן בְּסְטְרָא דְּנַחְלָא, וְלֹא
בְּסְטְרָא דְּאֲבָא. דְּתַנִּין, אִף עַל גַּב דְּבַהֲאֵי נַחַל
דִּינָא לֹא אֲשַׁתְּכַח בֵּיהּ, דִּינִין מִתְעַרְיִן מִנֵּיהּ.

עֵרְבֵי נַחַל לֹא יוֹצְאִים מֵהֶם לֹא פְּרֵי וְלֹא טַעַם וְלֹא
רִיחַ

וְרֵב הַמְּנוּנָא סְבָא פְּרִישׁ, וְעֵרְבֵי נַחַל, אֵינּוּן
תְּרִין קוּיָמִין דְּקִאֲמַרְנוּ, דְּמִיָּא נְפָקִי מִנֵּיהּ,
וְשִׁפִּיר. אֲבָל תַּא הוּי, הָא הוּינִין דְּתְרִין דְּרָגִין
אֵלִין דְּקוּיָמִי עַל דְּרָגָא דְּצְדִיק, אִיבָא וּכְנִישׁוּ
רְבִרְבָא (ס"א דְּנִרְבָּא) נְפָקִי מִנֵּיהּ, וְעֵרְבֵי נַחַל לֹא
נְפָקִי מִנֵּיהּ, אִיבָא, וְלֹא טַעַמָא, וְלֹא רִיחָא.
וְהָא אֹקִימְנָא וְכֻלָּא שִׁפִּיר.

אֲתָרוּג בְּשִׂמְלָל וְלוּלְבֵי בְּיָמִין

וְעַל דָּא אֲתָרוּג (דף רכא ע"א) בְּשִׂמְלָא, לְקַבִּיל
לְפָא. לּוּלְבֵי בְּיָמִינָא, כִּפְתַּת בְּכֻלָּא, וְקִטִּיר
בְּכֻלָּא. דְּהָא צְדִיק כְּפוֹת הוּא בְּכָל סְטְרִין, וְקִטִּיר
בְּכֻלָּא, וְדָא הוּא קִשׁוֹרָא דְּמַהֲיָמְנוּתָא.

אשריהם ישראל

ובספרא דאגדתא שפיר קאמר, דכל אליו אינון אושפיון, דומינין עמא קדישא כהאי יומא, דבעינין לאשכחא להו, כיון דזמין לון, ובהו בעי בר נש למלכא בעותיה. זכאין אינון ישראל דידעין ארחוי דמלכא קדישא, וידעין ארחוי דאורייתא, למהך באורח קשומ, למזכי כהו בעלמא דין ובעלמא דאתי.

נצחון בדין

ביומא דא נפקי ישראל, בסימנין רשימין מגו מלכא, בגין דאינון נצחין דינא. ומאי סימנין אינון, סימני מהימנותא, חותמא דמלכא עלאה. לתרי בני נשא, דעאלו קדם מלכא לדינא, ולא ידעי עלמא מאן מנייהו נצח. נפק חד לגיון מבי מלכא, שאילו לו. אמר לון, מאן דיפוק ובידוי סימנין דמלכא, הוא נצח. כד, כולי עלמא עאלין לדינא, קדם מלכא עלאה, ודאין לון מיומא דראש השנה ויום הכפורים, עד חמש סרי יומין לירחא. ובין כד אשתכחו ישראל זכאין בלהו בתויבתא. טרחין בסכה ולולב ואתרוג, ולא ידעי מאן נצח דינא. מלאכי עלאי שאלו מאן נצח דינא. קדשא בריך הוא אמר להו, אינון דמפקי בדידיהו סימנין דילי, אינון נצחין דינא.

ביום הזה ישראל יוצאים בראש השנה

כהאי יומא, נפקי ישראל ברשימו דמלכא, בתושבתא דהלילא. עאלין בסכה, אתרוג בשמאלא, לולב בימינא. חמאן בלהו, דישאל רשימין ברשימין דמלכא קדישא. פתחי ואמרי, (תהלים קמד) אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו.

ליל ו' פרשת ויקרא (דף כ"ד ע"א)

ענין פרי עץ הדר

רבי יהודה פתח, בתיב (ויקרא כג) פרי עץ הדר כפת תמרים. פרי עץ הדר, מאן הוא. דא אתרוג. וכי אתרוג מעין הדר הוא, והא כמה קוצין אית סחרניה, מכאן ומכאן, ואת אמרת פרי עץ הדר. אלא רזא דמלה, דכתיב, (בראשית ב) ויבן נוי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה וביאה אל האדם. וכתיב (בראשית ב) עצם מעצמי ובשר

אשריהם ישראל

ויפה אמר בספר האגדה שכל אלה הם אורחים שמזמינים העם הקדוש ביום הזה, שצריכים למצא אותם, כיון שהזמין אותם, ובהם מבקש אדם בקשתו למלך. אשריהם ישראל שידעו וידעו המלך הקדוש, וידעו דרכי התורה ללכת בדרכי אמת, לזכות בהם בעולם הזה ובעולם הבא.

נצחון בדין

ביום הזה יוצאים ישראל בסימנים רשומים מתוך המלך, משום שהם נצחו בדין, ומהם הסימנים? סימני האמונה, חותם המלך העליון. לשני בני אדם שנכנסו לבני המלך לדין, ובעולם לא יודעים מי מהם נצח. יצא לגיון אחד מבית המלך, ושאלו אותו מי נצח? אמר להם, מי שיצא ובידו סימני המלך, הוא שנצח. כד כל העולם נכנסים לדין לפני המלך העליון, והוא דן אותם מיום של ראש השנה ויום הכפורים, עד חמש עשרה יום לחדש, ובין כד נמצאו ישראל כלם צדיקים בתשובה, טורחים בסכה ולולב ואתרוג, ולא יודעים מי נצח בדין. המלאכים העליונים שואלים, מי נצח בדין? אומר להם הקדוש ברוך הוא, אלה שמוציאים בידיהם את הסימנים שלי, הם נצחו בדין.

ביום הזה ישראל יוצאים בראש השנה

ביום הזה יוצאים ישראל בראש השנה, בתשבות הליל, נכנסים לסכה, אתרוג בשמאל, לולב בימין. כלם רואים שישאל אל רשומים ברשומי המלך הקדוש, פותחים ואומרים, (תהלים קמד) אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו.

ליל ו' פרשת ויקרא (דף כ"ד ע"א)

ענין פרי עץ הדר

רבי יהודה פתח, כתוב (ויקרא כג) פרי עץ הדר כפת תמרים. פרי עץ הדר מה הוא? זה אתרוג. וכי אתרוג מעץ הדר הוא? והרי כמה קוצים יש סביבו, מכאן ומכאן, ואתה אמרת פרי עץ הדר? אלא סוד הדבר, שכתוב ויבן נוי אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה וביאה אל האדם. וכתוב עצם מעצמי ובשר מבשרי, וזהו פרי עץ

הָדָר. מִזֵּינֵי לָנוּ שְׁאֵדָם נִקְרָא עֵץ? שְׁכַתוֹב כִּי הָאָדָם
עַץ הַשְּׂדֵה.

עֲנֵנוּ כִּפְתַת תְּמָרִים

כִּפְתַת תְּמָרִים, שְׁעוּלִים לְשִׁבְעִים שָׁנִים, וּבֹו נִתְקַנּוּ
שִׁבְעִים שָׁנִים עֲלִיוֹנוֹת. וְזֶה כִּפְתַת לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה,
וְלָכֵן נִקְרָא כִּפְתַת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר כִּפְתִּיתוּ, שְׁעוּלָה לְכָאן
וּלְכָאן. זֶהוּ שְׁכַתוֹב כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֲרָץ, דְּוִקְא.

מִי שְׁחוּטָא אֶל הַמְזַבְּחַת הוּא חוּטָא בְּכָל

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, פְּרִי עֵץ הָדָר - זֶה מְזַבְּחַת, שְׁעוּשָׁה
פְּרוּת, וּמַעַלָּה נִצְנָיִם לְכָל הַצְּדִידִים. מַה הַטַּעַם?
מִשּׁוּם שֶׁכָּל שִׁבְעִים הַשָּׁנִים נוֹתְנִים לָהּ חֶלֶק,
וְהִיא מִתְבָּרַכֶת מְכֻלָּם. מַה זֶה אוֹמֵר? מִשּׁוּם שֶׁמִּי
שְׁחוּטָא אֶל הַמְזַבְּחַת, הוּא חוּטָא בְּכָל, שֶׁהָרִי כִּפְתַת
כְּנֻגָד אוֹתוֹ שִׁכְפּוֹת לְמַעַלָּה, וְלָכֵן נִקְשְׂרוּ זֶה עִם
זֶה, פְּרִי עֵץ הָדָר כִּפְתַת תְּמָרִים, וְלֹא כְּתוּב וְכִפְתַת
תְּמָרִים.

זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיִ

כְּתוּב (ויקרא ז) זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיִ. מַה
זֶה אוֹמֵר? אֵלָּא זֹאת - זֶה מְזַבְּחַת, שֶׁנִּמְשַׁח עַל יַד
אֶהְרֹן, שְׁכַתוֹב וּמִשְׁחַת אֶת מְזַבְּחַת הָעֵלָּה וְאֶת כָּל
כְּלָיו. וּמִשְׁחַת (זו מִשְׁחַת) בְּנָיִ, שֶׁהָרִי נִמְשַׁח מְכֻלָּם,
וּמִתְגַּדֵּל וּמִתְבָּרַךְ וּמִטְהַר.

עֲנֵנוּ סִיבּוּב הַמְזַבְּחַת פַּעַם אַחַת בְּכָל יוֹם, וְאַחַר כֵּן
שְׁבַע פַּעְמִים - חֶלְקוֹ שֶׁל הַמְזַבְּחַת

בֹּא רָאָה, בְּחָג סוּבְבִים אֶת הַמְזַבְּחַת פַּעַם אַחַת בְּכָל
יוֹם, וְאַחַר כֵּן שְׁבַע פַּעְמִים. מַה זֶה אוֹמֵר? אֵלָּא,
לְמַלְכָּה שֶׁהִזְמִינוּ אוֹרְחִים וְהִתְעַסְקוּ עִמָּהֶם, וְהִיתָה
לְמַלְכָּה בַת יַחֲדָה. אֲמַרְהָ לוֹ: אֲדוֹנֵי הַמְּלָכָה, מִשּׁוּם
הָאוֹרְחִים לֹא שְׂמַתָּ לָב אֵלַי? אָמַר לָהּ: חַיִּיךָ בַּתִּי,
מָנָה אֶעֱלֶה לָּךְ בְּכָל יוֹם, (שְׁשׁוּהָ בְּכָלִים). כֵּן בְּכָל יוֹם וְיוֹם
שֶׁל חֶחָג מִקְרִיבִים יִשְׂרָאֵל כְּנֻגָד אֲמוֹת הָעוֹלָם.
אָמַר הַמְזַבְּחַת לְמַלְכָּה הַקְּדוּשָׁה: לְכֻלָּם נִמְצָאִים מְנוֹת
וְחֶלְקִים, וְלִי מַה אַתָּה נוֹתֵת? אָמַר לָהּ: בְּכָל יוֹם
וְיוֹם יִסּוּבְבוּ אוֹתָךְ שִׁבְעָה יָמִים עֲלִיוֹנִים לְבָרַךְ
אוֹתָךְ, וְנוֹתְנִים לָּךְ שִׁבְעִים חֶלְקִים (בְּכָל יוֹם). רַבִּי
יוֹסִי אָמַר, שִׁבְעִים חֶלְקִים בְּכָל יוֹם כְּנֻגָד שִׁבְעִים
פְּרִים שֶׁנִּקְרְבִים בְּחָג.

מִבְּשָׂרִי, וְדָא הוּא פְּרִי עֵץ הָדָר. מִנְלֵן דְּאָדָם
עֵץ אֲקָרִי. דְּכַתִּיב, (דברים ט) כִּי הָאָדָם עֵץ הַשְּׂדֵה.

עֲנֵנוּ כִּפְתַת תְּמָרִים

כִּפְתַת תְּמָרִים, דְּסִלִּיק לְשִׁבְעִין שָׁנִין, וּבִיָּה
אֲשֶׁתְּכַלְלוּ שִׁבְעִין שָׁנִין עֲלָיוֹן. וְדָא אֲכַפְתַת
וְאֲתַקְשֵׁר לְעִילָא וְתַתָּא. וְעַל דָּא אֲקָרִי כִּפְתַת,
כְּמַה דְּאֵת אָמַר כִּפְתִּיתוּ, דְּסִלִּיק לְהָכָא וְלְהָכָא.
הָדָא הוּא דְּכַתִּיב כִּי כָל בְּשָׂמִים וּבְאֲרָזִין דִּיִּיקָא.

מִי שְׁחוּטָא אֶל הַמְזַבְּחַת הוּא חוּטָא בְּכָל

רַבִּי יוֹסִי אָמַר, פְּרִי עֵץ הָדָר דָּא מְזַבְּחַת, דְּעֵבִיד
פִּירִין, וְסִלִּיק אֲבִין לְכָל סְטָרִין. מֵאִי טַעַמָא.
בְּגִין דְּכָל ע' שָׁנִין, וְהִבִּין לָהּ חוּלְקָא, וְאֲתַבְּרָכָא
מְכֻלָּהוּ. מֵאִי קָא מִיִּירִי. בְּגִין דְּמֵאֵן דְּחִטִּי לְגַבִּי
מְזַבְּחַת, בְּכֻלָּא חִטִּי, דְּהָא כִּפְתִּית לְקַבְלִי הַהוּא
דְּכִפְתִּית לְעִילָא, וְעַל דָּא אֲתַקְשֵׁר דָּא בְּדָא, פְּרִי
עֵץ הָדָר כִּפְתַת תְּמָרִים וְלֹא כְּתִיב וְכִפְתַת תְּמָרִים.

זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיִ

כְּתִיב (ויקרא ז) זֹאת מִשְׁחַת אֶהְרֹן וּמִשְׁחַת בְּנָיִ.
מֵאִי קָא מִיִּירִי. אֵלָּא, זֹאת: דָּא מְזַבְּחַת,
דְּאֲתַמְשַׁח עַל יַד אֶהְרֹן, דְּכַתִּיב, (שמות ט)
וּמִשְׁחַת אֶת מְזַבְּחַת הָעוֹלָה וְאֶת כָּל כְּלָיו. וּמִשְׁחַת
(ס"א זו מִשְׁחַת) בְּנָיִ, דְּהָא מְכֻלָּהוּ אֲתַמְשַׁח, וְאֲתַרְבִּי,
וְאֲתַבְּרָכָא, וְאֲתַרְכָּא.

עֲנֵנוּ סִיבּוּב הַמְזַבְּחַת פַּעַם אַחַת בְּכָל יוֹם, וְאַחַר כֵּן
שְׁבַע פַּעְמִים - חֶלְקוֹ שֶׁל הַמְזַבְּחַת

תֵּא חֲזִי, בְּחָג סוּבְבִים אֶת הַמְזַבְּחַת וּמֵנָּה הָדָא
בְּכָל יוֹמָא, וּשְׁבַע זְמַנִּין לְבַתָּר. מֵאִי קָא
מִיִּירִי. אֵלָּא, לְמַלְכָּא דְּזַמִּין אוּשְׁפִּיזִין, וְאֲתַעְסַק
בְּהוּ, וְהוּא לִיָּה לְמַלְכָּא בַת יַחֲדָה, אֲמַרְהָ
לִיָּה, מֵאִירִי מַלְכָּא, בְּגִין אוּשְׁפִּיזִין לֹא אֲשַׁנְחַתִּי
עָלַי. אָמַר לִיָּה, חַיִּיךָ בְּרַתִּי פְּרַקְטָא הָדָא אֲסִלִּיק
לָךְ בְּכָל יוֹמָא, (דף כ"ד ע"ב) (דְּשִׁירָא בְּכָלִים). כֵּן, בְּכָל יוֹמָא
וְיוֹמָא דְּחָג, מִקְרִיבִין יִשְׂרָאֵל לְקַבֵּל אוֹמִין
דְּעִלְמָא. אָמַר מְזַבְּחַת לְמַלְכָּא קְדִישָׁא, לְכֻלָּהוּ
מִשְׁתַּבְּחִי מֵאִנִּין וְחוּלְקִין, וְלִי מַה אַנְתָּ יְהִיב.
אָמַר לָהּ, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא יִסּוּבְבוּ לִידָךְ שִׁבְעָה
יוֹמִין עֲלָיוֹן, לְבָרַכָּא לָךְ, וְהִבִּין לָךְ שִׁבְעִין
חוּלְקִין (בְּכָל יוֹמָא), רַבִּי יוֹסִי אָמַר שִׁבְעִין חוּלְקִין
בְּכָל יוֹמָא לְקַבֵּל שִׁבְעִין פְּרִים דְּמִתְקַרְבִּין בְּחָג.

רבי יהודה אָמר, שְׁבַעַה בְּכָל יוֹם, מְשׁוּם שֶׁהָרִי מִתְבָּרְכָת (מקומם) מְכַלֵּם, וְלִסּוּף שְׁבַעַה הַיָּמִים מִתְבָּרְכָת מִמָּקוֹם שֶׁשָּׁמֶן הַמִּשְׁחָה נִמְצָא. (ואַחֲרֵי כֵן) שְׁבַע פְּעָמִים, כְּנִגְדַּךְ כֹּל אוֹתָם שְׁבַעַה יָמִים כְּדִי לְהַעֲמִיד לָהּ בְּרָכוֹת מִמַּעַן הַנִּחַל שֶׁזֶרֶם תְּמִיד וְלֹא פּוֹסֵק. נִמְצָא שֶׁמִּתְבָּרְכָת (תְּמִיד) בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, עַד שְׁבַעַה יָמִים שֶׁמִּתְבָּרְכָת מִמַּעַן הַנִּחַל. וְכֵן פְּעַם אַחֲרֵת שְׁבַע פְּעָמִים כְּאַחַד, וּמִתְקַיְּמוֹת כֹּה הַבְּרָכוֹת אַחֲרֵי כֵן מֵהַמָּקוֹם הָעֲלִיוֹן שֶׁהַמַּעַן יוֹצֵא וְלֹא פּוֹסֵק, כְּפִי שְׁאֲמַרְנוּ.

עַד עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעַה וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָהּ
בְּכָל יוֹם מְכַרְיִזִּים עֲלֶיהָ וְאוֹמְרִים, (שְׁמוֹזֶל א ב) עַד עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעַה וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָהּ. עַד עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעַה - זוֹ כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, שֶׁמִּתְבָּרְכָת מִשְׁבַּעַה בְּכָל יוֹם, וְעוֹלָה לְחֻשְׁבוֹן עֲלִיוֹן. וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָהּ - אֵלּוּ אַמוֹת עוֹבְדֵי עַבּוּדָה זָרָה שְׁעוֹלִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן לְחֻשְׁבוֹן גְּדוּל, וְאַחֲרֵי כֵן מִתְמַעֲטִים וְהוֹלְכִים בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְלִכְּוֹן הַמִּזְבֵּחַ מְכַפֵּר עַל חֻטְאֵי יִשְׂרָאֵל, הַמִּזְבֵּחַ מְטַהֵר אוֹתָם וּמִרְיֵק לָהֶם בְּרָכוֹת מִמַּעַלָּה לַמַּטֵּה.

עֲנֵן הַמַּיִנִּים

וְעַנְיָ עֵץ עֵבֶת - זֶה הַמְּלַךְ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁאַחוּז לְשָׁנֵי צִדְדִים. וּמְשׁוּם כֹּה הַדָּס שֶׁלִּשָּׁה עֲנַפִּים, שֵׁיִעֲשֶׂה עַנְיָ עֵץ עֵבֶת שֶׁאַחוּז לְכָל צֵד. וְעַרְבֵי נַחַל - אֵלּוּ שְׁנֵי עַמּוּדִים, שֶׁמִּכָּאן יוֹצֵא לְכַפּוֹת תְּמָרִים. כַּפּוֹת תְּמָרִים, אַחוּז לְמַעַלָּה וְאַחוּז לְמַטָּה, וְהָרִי נִתְבָּאֵר. אֲתֵרוֹג יוֹצֵא מִתּוֹךְ הַקּוֹצִים שֶׁל הָאֵילָן, וְכֹה זֶה. גַּם כַּפּוֹת תְּמָרִים אוֹחֵז בָּהֶם וְדַאי. כֹּל מֵה שֵׁיִיִּצֵּא לְעוֹלָם - מִכָּאן יוֹצֵא וּמִכָּאן בָּאִים (יז).

הַמִּזְבֵּחַ שֶׁל מַעַלָּה

רְבִי יוֹסִי פֶתַח, וְאָבוּאָה אֵל מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים. מִי זֶה מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים? זֶהוּ הַמִּזְבֵּחַ שֶׁל מַעַלָּה, מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים וְדַאי. וְהֵינּוּ בְּאֵר שֶׁל יִצְחָק, וְלִפְעָמִים מִזְבֵּחַ ה', כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר קָם מִלְפָּנֵי מִזְבֵּחַ ה'. וְעַל זֶה יוֹרְשִׁים הַעוֹלָמוֹת מִכָּאן דִּין וְרַחֲמִים, מְשׁוּם שֶׁהִיא יוֹנֶקֶת בְּצֵד הַזֶּה וּבְצֵד הַזֶּה, וְהָרִי בְּאֵרוֹ אֵת הַדָּבָר.

רְבִי יְהוּדָה אָמַר, שְׁבַעַה בְּכָל יוֹמָא, בְּגִין דְּהָא אֲתַבְּרָכָא (מֵאַחֲרֵי) מְכַלְהוּ, וְלִסּוּף, שְׁבַעַה יוֹמִין, מִתְבָּרְכָא מֵאַחֲרֵי דְמִשְׁחָ רַבּוּתָא אֲשֵׁתִיכָה. (וְלִבְתָּר) שְׁבַעַה זְמַנִּין, לְקַבֵּל כֹּל אֵינּוֹן שְׁבַעַה יוֹמִין, בְּגִין לְקַיְימָא לָהּ בְּרַכָּאן מִן מְבוּעָא דְנַחְלָא, דְנִגִּיד תְּדִיר וְלֹא פּוֹסֵק, אֲשֵׁתִיכָה דְאֲתַבְּרָכָא (תְּדִיר) בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא, עַד שְׁבַעַה יוֹמִין דְּאֲתַבְּרָכָא מִמְבוּעָא דְנַחְלָא. וְכֵן זְמַנָּא אַחֲרָא שְׁבַעַה זְמַנִּין כְּחֵדָא וְאֲתַקְיִימוּ בְּרַכָּאן לְבִתְרָא מֵאַחֲרֵי עֲלָאָה דְּמְבוּעָא נְפִיק וְלֹא פּוֹסֵק, כְּדַקָּאמְרִין.

עַד עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעַה וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָהּ
בְּכָל יוֹמָא, מְכַרְיִזִּין עֲלֶיהָ וְאוֹמְרִין, (שְׁמוֹזֶל א ב) עַד עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעַה וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָהּ. עַד עֲקָרָה יִלְדָה שְׁבַעַה: דָּא כְּנִסְת יִשְׂרָאֵל, דְּאֲתַבְּרָכָא מִשְׁבַּעַה בְּכָל יוֹמָא, וְסָלִיק לְחוּשְׁבוֹן עֲלָאָה. וְרַבַּת בָּנִים אֲמַלְלָהּ, אֵלּוּ אוֹמִין עוֹבְדֵי עַבּוּדָה זָרָה, דְּסָלְקִין בַּיּוֹמָא קַדְמָאָה לְחוּשְׁבוֹן רַב, וְלִבְתֵּר מִתְמַעֲטִין וְאוֹלִין בְּכָל יוֹמָא וַיּוֹמָא. וְעַל דָּא, מִזְבֵּחַ מְכַפֵּר עַל חוֹבִיּהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל מִזְבֵּחַ מְדַבֵּר לְהוֹן, וְאַרְיֵק לְהוֹן בְּרַכָּאן מַעִילָא לְתַתָּא.

עֲנֵן הַמַּיִנִּים

וְעַנְיָ עֵץ עֵבֶת: דָּא מְלָכָא קְדִישָׁא, דְּאַחִיד לְתֵרִין סְטָרִין. וּבְגִין כֹּה הַדָּס תְּלַת עַנְיָ, דִּיתְעַבַּד עַנְיָ עֵץ עֵבֶת, דְּאַחִיד לְכָל סְטָרָא. וְעַרְבֵי נַחַל: אֵלּוּ תֵרִין קְוִימִין, דְּמַהֲקָא נְפִיק, לְכַפּוֹת תְּמָרִים. כַּפּוֹת תְּמָרִים, אַחִיד לְעִילָא וְאַחִיד לְתַתָּא, וְהָא אֲתֵמַר. אֲתֵרוֹג נְפָקָא מִגּוֹ כּוֹבִין דְּאֵילָנָא וְהִי הוּא. כַּפּוֹת תְּמָרִים הִכִּי נְמִי אַחִיד בְּהוּ וְדַאי, כֹּל מֵה דְנְפִיק לְעֵלְמָא מַהֲקָא נְפָקָא וּמַהֲקָא אֲתִיין. (ס"א אַתְרוֹג).

הַמִּזְבֵּחַ שֶׁל מַעַלָּה

רְבִי יוֹסִי פֶתַח, (תְּהִלִּים מו) וְאָבוּאָה אֵל מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים. מֵאַן מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים. דָּא הוּא מִזְבֵּחַ דְּלַעִילָא, מִזְבֵּחַ אֱלֹהִים וְדַאי. וְהֵינּוּ בְּאֵר דְּיִצְחָק. וְלִזְמַנִּין מִזְבֵּחַ יי', כְּמֵה דְאֵת אָמַר (מְלָכִים א ח) קָם מִלְפָּנֵי מִזְבֵּחַ יי', וְעַל דָּא יִרְתִּין עֲלֵמִין מַהֲקָא דִּינָא וְרַחֲמִין, בְּגִין דְּהִיא יִנְקָא בְּהָא סְטָרָא וּבְהָא סְטָרָא, וְהָא אוֹקְמוּהָ מְלָה.

ליל ז' פרשת נח (דף ס"ג ע"א)

צהלי קולך בת גלים הקשיבי לישׁה ענייה ענתות
 פתח רבי יוסי ואמר (ישעיה') צהלי קולך בת
 גלים הקשיבי לישׁה ענייה ענתות. האי
 קרא אוקמוה חבריא. אבל האי קרא על כנסת
 ישראל אתמר. צהלי קולך בת גלים, ברתיה
 דאברהם אבינו הכי אוקמוה בת גלים כדכתיב,
 (שיר השירים ד) גל נעול. גלים אנון נהורין דמתכנשי
 ואזלי ועאלין לגווה ומליין לה כדכתיב, (שיר
 השירים ד) שלחיד פרדם רמונים.

הקשיבי לישׁה כמה דאת אמר (איוב ד) לישׁ אובד
 מבלי טרף. לישׁ דכר. לישׁה נוקבא.
 אמאי אקרי לישׁ, אי משום (משלי ז) דכתיב לישׁ
 גבור בבהמה, או משום דכתיב לישׁ אובד
 מבלי טרף. אלא כלא איהו לישׁ גבורה תתאה
 דאתי מגבורה עלאה. לישׁ אובד מבלי טרף,
 בשעתא דאנון נחלין מסתלקין ולא עאלין
 לגווה, כדן אתקרי לישׁה דאבידת מבלי טרף.
 דכתיב לישׁ אובד מבלי (דף סג ע"ב) טרף ובני לביא
 יתפרדו.

ומה דאמר לישׁה היינו ענייה ענתות מסכנא
 דמסכנותא כמה דאת אמר, (ירמיה א) מן
 הכהנים אשר בענתות וכתיב, (מלכים א ב) ענתת
 לך על שדיך. מאי איריא. אלא כל זמנא דדוד
 מלכא הוה קיים, אסתלק אביה דבעויתרא
 ובכללא. לבתר אמר ליה שלמה ענתות לך על
 שדיך.

אמאי קרי ליה שלמה הכי. אלא אמר ליה
 ביומך הוה אבא כמסכנו והשתא לך
 על שדיך. השתא אית לומר אמאי אקרי אביה
 ענתות. אי תימא דהוה מן ענתות, הא תנינן
 דכתיב, (שמואל א כב) וימלט בן אהוד לאחימלך בן
 אחיטוב ושמו אביה. והוא מגוב הוה, דהא
 נוב עיר הכהנים הוה. ואף על פי דאמרו דהיא
 נוב היא ענתות ואמאי אקרי לה ענתות בגין
 דנחתת למסכנו ואתאביד קרתא על ידא
 דשאול ואתאבידו כהני. אלא ענתות כפר
 הוה, ולא הוא נוב, ועל דא קרי ליה אביה
 ענתות, בגין דאמר (מלכים א ב) וכי התעניית בכל
 אשר התענה אבי. ומקרתא דנוב הוה, ועל
 מסכנו דדוד דהוה ביומוי אקרי ליה הכי.

ליל ז' פרשת נח (דף ס"ג ע"א)

צהלי קולך בת גלים הקשיבי לישׁה ענייה ענתות
 פתח רבי יוסי ואמר, (ישעיה') צהלי קולך בת גלים
 הקשיבי לישׁה ענייה ענתות. פסוק זה פרשוהו
 החברים. אבל פסוק זה נאמר על כנסת ישראל.
 צהלי קולך בת גלים - בתו של אברהם אבינו, כן
 פרשוהו בת גלים, כפתיב (שיר ד) גל נעול. גלים הם
 מאורות שמתכנשים והולכים ונכנסים לתוכה
 וממלאים אותה, כפתיב (סם) שלחיד פרדם רמונים.

הקשיבי לישׁה, כמו שנאמר (איוב ד) לישׁ אבד
 מבלי טרף. לישׁ - זכר. לישׁה - נקבה. למה נקרא
 לישׁ? אם משום שכתוב (משלי ז) לישׁ גבור בבהמה,
 או משום שכתוב לישׁ אבד מבלי טרף. אלא
 הכל הוא לישׁ, גבורה תחתונה שבאה מגבורה
 עליונה. לישׁ אבד מבלי טרף - בשעה שאותם
 נחלים מסתלקים ולא נכנסים לתוכה, אז נקראת
 לישׁה שאובדת מבלי טרף, שכתוב לישׁ אבד
 מבלי טרף ובני לביא יתפרדו.

ומה שאמר לישׁה, היינו ענייה ענתות, עני של
 עניות, כמו שנאמר (ירמיה א) מן הכהנים אשר
 בענתות, וכתוב (מלכים א ב) ענתת לך על שדיך.
 מה משמיענו? אלא כל זמן שהמלך דוד היה
 קיים, עלה אביהו בעשר ובכל. אחר כן אמר לו
 שלמה, ענתות לך על שדיך.

למה קרא לו שלמה כן? אלא אמר לו, בימיך היה
 אבא בעני, ועכשו לך על שדיך. כעת יש לומר,
 למה נקרא אביהו ענתות? אם תאמר שהיה
 מענתות, הרי שנינו שכתוב (שמואל א כב) וימלט בן
 אהוד לאחימלך בן אחיטוב ושמו אביהו. והוא
 מגוב היה, שהרי נוביהו עיר הכהנים. ואף על
 פי שאמרו, היא נוב היא ענתות, ולמה נקראת
 ענתות? משום שיירדה לעני ואבדה העיר על
 ידי שאול ואבדו הכהנים. אלא ענתות כפר היה,
 ואינה נוב, ולכן קרא לה אביהו ענתות, משום
 שאמר (מלכים א ב) וכי התעניית בכל אשר התענה
 אבי. והוא היה מהעיר נוב, ועל העני של דוד
 שהיה לו בימיו קרא לו כן.

אמר רבי חייא, העולם היה בעני מיום שעבר אדם על מצוות הקדוש ברוך הוא, עד שבא נח והקריב קרבן והתישב העולם. אמר רבי יוסי, לא התישב העולם ולא יצאה הארץ מזהמת הנחש, עד שעמדו ישראל על הר סיני ונאחזו בעץ החיים, ואז התישב העולם.

ואלמלא שחזרו ישראל וחסאו לפני הקדוש ברוך הוא, לא היו מתים לעולמים, שהרי נפסקה מהם זהמת הנחש. כיון שחטאו, אז נשברו אותם הלוחות הראשונים שהיתה בהם חרות של הכל, החרות מאותו הנחש שהוא קץ כל בשור. וכשקמו הלויים להרג הרג, אז התעורר הנחש הרע והיה הולך לפניהם, ולא יכל לשלט בהם, משום שישראל היו מזדרזים כלם בחגורות מזינות, ולא יכל הנחש לשלט בהם. וכיון שאמר למשה (שמות לג) ועתה הורד עדיך מעליך, נתנה רשות לנחש הזה לשלט עליהם.

ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב **בא** ראה מה כתוב (סו), ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב. ויתנצלו? וינצלו צריך להיות! אלא ויתנצלו על ידי האחר, משום שנתנה רשות לנחש לשלט. את עדים מהר חרב, שקבלו מהר חורב כשנתנה תורה לישראל.

למה לא בטל נח מות מהעולם **אמר** רבי חייא, נח שהיה צדיק, למה לא היה מבטל מות מהעולם? אלא משום שעדין לא הסתלקה הזהמה מן העולם. ועוד, שהם לא האמינו בקדוש-ברוך-הוא, וכלם אחוזים בעלים של האילן למטה ומתלבשים ברוח סמאה. ועוד הוסיפו אחר כך לחטא וללכת אחר יצר הרע ככראשונה. והתורה הקדושה, שהיא עץ החיים, עדין לא הוריד אותה הקדוש ברוך הוא לארץ, ועוד שהיא משוף אותו בעולם אחר כך, שכתוב וישת מן היין וישכרוניתגל בתוך אהלה, והרי נתבאר.

ענין הד' מינים בחג

עד שהיו הלככים, ראו יהודי אחד שהיה בא. אמר רבי יוסי, האיש הזה הוא יהודי ונראה. כשהגיע

אמר רבי חייא במסכנותא הוה עלמא מיומא דעבר אדם על פקודי קדשא בריד הוא, עד דאתא נח וקריב קרבן ואתיישב עלמא. אמר רבי יוסי לא אתיישב עלמא ולא נפקא ארעא מזוהמא דנחש עד דקיימו ישראל על טורא דסיני ואתאחידו באילנא דחיי כדין אתיישב עלמא.

ואלמלא דהדרו ישראל והאבו קמיה קדשא בריד הוא לא הוו מתין לעלמין. דהא אתפסק מנייהו זוהמא דנחש. כיון דחבו כדין אתברו אנני לוחי קדמאי, דהוו בהו חירו דכלא. חירו דההוא נחש דאיהו קץ כל בשר. וכד קמו ליואי לקטלא קטלא, כדין אתער הויא בישא והוה אזיל קמיהו ולא יכיל לשלטאה בהו. כגון דהוו ישראל מזדרזין בלהו בחגירו מזינין ולא יכיל ההוא נחש לשלטאה בהו. וכיון דאמר למשה (שמות לג) ועתה הורד עדיך מעליך, אתייהיב רשו להאי נחש לשלטאה עלייהו.

ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב **תא** חזו, מה כתוב, (שמות לג) ויתנצלו בני ישראל את עדים מהר חרב. ויתנצלו וינצלו מיבעי ליה. אלא ויתנצלו על ידי דא דאחרא כגון דאתייהיב רשו לנחש לשלטאה. את עדים מהר חרב דקבלו מטורא דחורב כד אתייהיב אורייתא לישראל.

למה לא בטל נח מות מהעולם

אמר רבי חייא נח דהוה צדיק אמאי לא הוה בטיל מותא מעלמא. אלא כגון דער לא סלקת זוהמא מעלמא. ועוד דאנני לא הוו מהימנין ביה בקודשא בריד הוא וכלהו אחידן כטרפי אילנא לתתא ומתלבשאן ברוח מסאבא. ותו לבתר אוספו למחטי ולמהך בתר יצר הרע כד בקדמיתא. ואורייתא קדישא דאיהו אילנא דחיי אפתי לא נחית לה קדשא בריד הוא בארעא. ותו דאיהו אמשיד ליה בעלמא לבתר דכתיב וישת מן היין וישכר ויתגל בתוך אהלה והא אתמר.

ענין הד' מינים בחג

עד דהוו אזלי, חמו חד יודאי דהוה אתי. אמר רבי יוסי האי בר נש יודאי איהו ואתחזי.

אֲלֵיהֶם, שְׁאַלוּ אוֹתוֹ. אָמַר לָהֶם, אֲנִי שְׁלִיחַ מִצְוָה, שֶׁהָרִי אֲנִי גָרִים בְּכַפֵּר רָאִמִּי, וְהִגִּיעַ זְמַן הַחֵג, וְאֲנִי צָרִיכִים לְוֹלֵב עִם הַמִּינִים שְׁלוֹ עִמּוֹ, וְאֲנִי הוֹלֵךְ לְקַטֵּף אוֹתָם לְמִצְוָה. הֲלֹכּוּ כִּפְחוּד. אָמַר לָהֶם אוֹתוֹ יְהוּדִי, אֲרַבְעַת מִינֵי הַלוֹלֵב הֲלָלוּ שְׁבַכְלָם בְּאִים לְרִצּוֹת בְּעַד הָעוֹלָם [נ"א עַל הַמַּיִם], שְׁמַעְתֶּם לָמָּה אֲנִי צָרִיכִים אוֹתָם בְּחָג? אָמַר לוֹ, כִּבֵּר הָעִירוֹ בְּזֶה הַחֲבָרִים, אֲבָל אִם דָּבָר חָדָשׁ הוּא תַּחַת יָדְךָ - אָמַר אוֹתָהּ.

אָמַר לָהֶם, וַדַּאי אוֹתוֹ מְקוֹם שְׁאֲנוּ גָרִים בּוֹ הוּא קֶטֶן, וְכֻלָּם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, וַיֵּשׁ עֲלֵינוּ תַלְמִיד חֶכֶם וְשִׁמּוֹ רַבִּי יִצְחָק בֶּר יוֹסִי מַחֲזִיזָא, וּבְכֹל יוֹם וַיּוֹם אוֹמַר לָנוּ דְבָרֵי תּוֹרָה חֲדָשִׁים, וְאָמַר שֶׁהָרִי בְּחָג זְמַן הוּא לְשֵׁלֵט. [יִשְׂרָאֵל שׁוֹלְטִים בְּאוֹתוֹ זְמַן וְלוֹקְחִים לְוֹלֵב שְׁמַרְאָה שְׁאֲנוּ נִצְחָנוּ עַל כָּל אוֹתָם שְׁנִקְרָאִים הַמּוֹן הָעָם וְלְשֵׁלֵט עֲלֵיהֶם] [אֲזִי עֶבֶר עַל נַפְשָׁנוּ הַמַּיִם הַזְּנוּנִים בְּרוּךְ ה' שֶׁלֹּא נִתְנַבְּנוּ טָרַף לְשִׁנָּיהֶם. וְכִי יֵשׁ שְׁנַיִם לְמַיִם? אֶלְא! (שֶׁכֵּן אוֹתָם גְּדוּלָּה) אוֹתָם שְׁאֵר הָעַמִּים. אוֹתָם מְמַנִּים גְּדוּלָּה עַל שְׁאֵר הָעַמִּים עִבּוֹ, וּמִתְבָּרְכִים מִצְדָּם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וְקוֹרְאִים לָהֶם מַיִם הַזְּנוּנִים, כְּמוֹ שְׁנִקְרָאִים (תְּהִלִּים קכד) הַמַּיִם הַזְּנוּנִים. וּבִשְׁבִיל לְשֵׁלֵט עֲלֵיהֶם בָּאנוּ בְּסוּד הַשָּׁם הַקְּדוֹשׁ בְּאוֹתָם אֲרַבְעָה מִינֵי הַלוֹלֵב לְרִצּוֹת אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא [עֲלֵיהֶם] וְלְשֵׁלֵט עֲלֵיהֶם בְּסוּד הַשָּׁם הַקְּדוֹשׁ, וְלִהְיֶיר עֲלֵינוּ מִיִּם קְדוֹשִׁים לְנִסּוֹף עַל גְּבֵי הַמַּזְבֵּחַ.

עֲנִן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים, סְכוּת וּשְׁמִינֵי עֲצֵרַת עוֹד אָמַר לָהֶם, בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַתְּעוֹרְרוּת רֹאשׁוֹנָה הִיא בְּעוֹלָם. מַה זֶה הַתְּעוֹרְרוּת רֹאשׁוֹנָה? זֶה בֵּית דִּין הַתַּחְתּוֹן [נ"א זֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִמַּשׁ] שְׁמַתְעוֹרֵר לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב עַל הָעוֹלָם בְּדִין וְדוֹן אֶת הָעוֹלָם.

וְשׁוֹלֵט בֵּית הַדִּין [שְׁלֵמָטָה] הִזָּה לְדוֹן אֶת הָעוֹלָם, עַד יוֹם הַכַּפּוּרִים שְׁמֵאִירִים פְּנִיָּה, וְלֹא נִמְצָא נֶחֶשׁ מְלָשִׁין בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא מִתְעַסֵּק בְּמַה שְׁמִבְיָאִים לוֹ אוֹתוֹ הַשְּׁעִיר, שֶׁהוּא מִצַּד רוּחַ הַטְּמָאָה כְּרָאִי לוֹ. וּמְשׁוּם שְׁמַתְעַסֵּק בְּאוֹתוֹ שְׁעִיר, לֹא קָרִיב לְמִקְדָּשׁ.

וְשְׁעִיר זֶה כְּמוֹ אוֹתוֹ שְׁעִיר שֶׁל רֹאשׁ חֲדָשׁ שְׁמַתְעַסֵּק בּוֹ וּמֵאִירוֹת פְּנִיָּה שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה [כֶּךָ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה] [מֵאִירִים] [פְּנֵי הַמִּקְדָּשׁ]. וְעַל

כֶּד מְטָא גְבוּיָהּוּ שְׁאִילוֹ לִיה. אָמַר לוֹ שְׁלִיחָא דְמִצְוָה אָנָּא. דְּהָא אָנִן דִּיּוּרֵי בְּכַפֵּר דְּרִאֲמִין, וּמְטָא וּמְנָא דְחָג, וְאָנִן צָרִיכִין לְוֹלֵב וְזִינִין דְּעַמִּיה, וְאָנָּא אֲזִיל לְקַטֵּעַ לוֹן לְמִצְוָה. אֲזִילוּ כְּחָדָא. אָמַר לָהּ הֵהוּא יוֹדָאִי הֵי אֲרַבְעַת מִינֵי דְלוֹלֵב דְּבִכְלָהוּ אֲתָאן לְרִצּוֹנֵי עֲלָמָא (נ"א עַל מַיִם) שְׁמַעְתוּן אֲמַאי אָנִן צָרִיכִין לוֹן בְּחָג. אָמַר לִיה כִּבֵּר אֲתַעְרוּ כְּהוּ חֲבָרִיָּא. אֲבָל אִי מְלָה חֲדָתָא אִיהוּ תַּחוּת יָדְךָ אִימָא לָהּ.

אָמַר לוֹן וְדַאי הֵהוּא אֲתַר דְּאָנִן דִּיּוּרֵי בִּיה הוּא זְעִיר וְכֻלָּהוּ עֲסָקֵי בְּאוֹרִיָּתָא. וְאִית עֲלֵן צוּרְבָא מְרַבְּנָן רַבִּי יִצְחָק בֶּר יוֹסִי מַחֲזִיזָא שְׁמִיָּה. וּבְכֹל יוֹמָא וְיוֹמָא אָמַר לָן מְלִין חֲדָתִין בְּאוֹרִיָּתָא. וְאָמַר דְּהָא בְּחָג זְמַנָּא הוּא לְשֵׁלֵטָא. (יִשְׂרָאֵל שְׁלִישִׁין בְּהֵהוּא זְמַנָּא, וְנִקְרִיטָא לְוֹלֵב דְּמִתְחַזֵּי דְּאֲנוּ נִבְיָחָא עֲלֵיהֶוּ עַל כָּל אֲנוּ דְּאֲקָרוּ הַמּוֹן הָעָם וְלְשֵׁלֵטָא עֲלֵיהֶוּ) (אֲזִי עֶבֶר עַל נַפְשָׁנוּ הַמַּיִם הַזְּנוּנִים בְּרוּךְ ה' שֶׁלֹּא נִתְנַבְּנוּ טָרַף לְשִׁנָּיהֶם. וְכִי אִית שְׁנַיִם לְמַיִם. אֶלְא! (ס"א דְּכָל אֲנוּ רַבְּרִין) אָנוּן שְׁאֵר עַמִּין. אָנוּן רַבְּרִין מְמַנִּין עַל שְׁאֵר עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת וּמִתְבָּרְכָאן מִסְטָרֵיהֶוּ דִּיִּשְׂרָאֵל וְקָרִינָן לוֹן מַיִם הַזְּנוּנִים. כְּמָה דְּאֶת אָמַר, (תְּהִלִּים קכד) הַמַּיִם הַזְּנוּנִים. וּבְגִין לְשֵׁלֵטָא עֲלֵיהֶוּ אֲתִינָא בְּרוּא דְשְׁמָא קְדִישָׁא בְּאֲנוּן אֲרַבְעַת מִינֵי שְׁבַלְוֹלֵב לְרִצּוֹנֵי לִיה לְקוֹדְשָׁא בְּרִיד הוּא (עֲלֵיהֶוּ) וְלְשֵׁלֵטָא (דָּף טו ע"א) עֲלֵיהֶוּ בְּרוּא דְשְׁמָא קְדִישָׁא. וְלֹאֲתַעְרָא עֲלֵן מִינֵי קְדִישִׁין לְנִסְכָּא עַל גְּבֵי מִדְּבָחָא.

עֲנִן רֹאשׁ הַשָּׁנָה, יוֹם הַכַּפּוּרִים, סְכוּת וּשְׁמִינֵי עֲצֵרַת תּוֹ אָמַר לוֹן בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֲתַעְרוּתָא קְדָמָא הִיא אִיהוּ בְּעֲלָמָא. מַאי אֲתַעְרוּתָא קְדָמָא. דָּא בִּי דִינָא דְלִתְמָא (נ"א דָּא רֹאשׁ הַשָּׁנָה מִקְשֵׁל) דְּאֲתַעַר לְמִידִן עֲלָמָא. וְקְדָשָׁא בְּרִיד הוּא יְתִיב עַל עֲלָמָא בְּדִינָא וְדַאִין עֲלָמָא.

וְשֵׁלֵטָא הִיא בִּי דִינָא לְמִידִן עֲלָמָא, עַד יוֹמָא דְּכַפּוּרֵי דְנִהְרִין אֲנַפְהָא, וְלֹא אֲשַׁתְּכַח חוּיָא דְלִטְרוּא בְּעֲלָמָא. דָּאִיהוּ אֲתַעַסֵּק בְּמַה דְּאֲתִינָן לִיה הֵהוּא שְׁעִיר דָּאִיהוּ מִסְטָרָא דְרוּחַ מְסָאָבָא כְּדָקָא חוּי לִיה. וּבְגִין דְּאֲתַעַסֵּק בְּהֵהוּא שְׁעִיר לֹא קָרִיב לְמִקְדָּשָׁא.

וְשְׁעִיר דָּא כְּהֵהוּא שְׁעִיר דְּרֹאשׁ חֲדָשׁ דְּאֲתַעַסֵּק בִּיה וְאֲנִהְרֵוּ אֲנַפְהָא דְרֹאשׁ הַשָּׁנָה (נ"א כֶּךָ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה) (נ"א אֲנִהְרֵוּ) (אֲנַפְוֵי דְּמִקְדָּשָׁא). וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל כְּלָהוּ

זה כל ישראל מוצאים רחמים לפני הקדוש ברוך הוא, וחטאייהם מתבטלים. וסוד אחד אמר לנו, ולא נתנה רשות לגלות פרט לחסידים קדושים עליונים חכמים. אמר רבי יוסי, מהו? אמר להם, עדין לא בדקתי אתכם.

הלכו. אחר כך אמר להם, כשהלכנו מתקרבת לשמש, מעורר הקדוש ברוך הוא צד הצפון ואוחז בו באהבה ומושך אותו אליו, והדרום מתעורר מצד אחר, והלכנו עולה ומתחברת במזרח. ואז יונקת משני צדדים ונוטלת ברכות בחשאי, ואז מתברכת הלכנו ומתמלאת. וכאן מתקרבת האשה לבעלה.

כמו שיש סוד דמות איברי (נ"א בתקוני דש"פ) האדם ותקוניו, כך גם יש סוד של דמות איברי הנקבה ותקוני הנקבה, והכל מפרש בתוכנו. כך גם יש למעלה (ד') שאוחז בה ומתעורר כנגד באהבה, כך גם יש למטה סוד ותקוני האדם התחתון האחר תחת הלכנו (ד"א ותקוני הנקבה).

כמו שזרוע שמאל למעלה אוחזת בה ומתעורר כנגדה באהבה, כך גם יש למטה. (נוי העמודים בלם עומדים איברים להאזין זה בזה ולהתקשר זה בזה קשרי האמנה צד הקדשה מצד של רוח טמאה שהוא סוד הנפש שלמטה). **נחש זה הוא זרוע שמאל של רוח הטמאה, ואוחז בו מי שרוכב עליו, וקרוב ללכנו ומושך אותה ביניהם** (נ"א בדברקות) של דבקות ונטמאת.

ואז ישראל למטה מקריבים שעיר, ואותו נחש נמשך אחר אותו השעיר, והלכנו נטהרת ועולה למעלה ומתקשרת למעלה להתברר, ופניה מאירים מה שנחשכה למטה.

אז כאן ביום הכפורים, כיון שאותו נחש הרע מתעסק באותו שעיר, הלכנו נפרדת ממנו ומתעסקת [בישראל] ללמד עליהם סגוריא, וסוככת עליהם כמו אם על הבנים, והקדוש ברוך הוא מברך אותם מלמעלה ומוחל להם.

אחר כך כשישראל מגיעים לחג, מעוררים צד ימין למעלה, כדי שתתקשר בו הלכנו ויאורו פניה כראוי, ואז מחלקת [נונתנת] חלק שלה ברכות לכל אותם ממנים שלמטה שיתעסקו

משכחין רחמי קמי קדשא בריך הוא ואתער חובייהו. ורזא תדא אמר לן ולא אתייהוב רשו לגלאה בר לחסדי קדישין עליונין חכימין. אמר רבי יוסי מאן איהו. אמר לון עד לא בדיקנא בכו.

אזלו. לבתר אמר לון. כד סיהרא אתקריבת בשמשא. אתער קדשא בריך הוא סטרא דצפון ואחיד בה ברחימו ומשיך לה לגביה, ודרום אתער מסטרא אחרא. וסיהרא סלקא ומתחברא במזרח. וכדין ינקא מתרין סטרין ונטילת ברכאן בחשאי, וכדין אתברכא סיהרא ואתמלייא. והכא אתקריבת אתתא כבעלה.

כמה דאית רזא דיוקנא שייפי (נ"א בתקוני דש"פ) דאדם ותיקוניו. הכי נמי אית (נ"א איהו) רזא דדיוקנא דשייפי נוקבא ותקוני דנוקבא. וכלא פריש בגוון. הכי נמי אית לעילא (ד"א מאו) אחיד בה ואתער לקבל ברחימו הכי נמי אית לתתא רזא ותקונא דאדם תתאה אחרא תחות סיהרא (ד"א ותקונא דנוקבא).

כמה דדרועא שמאלא לעילא אחיד בה ואתער לקבלה ברחימו. הכי נמי אית לתתא. (נוי

העמודים בזהו קרימי שייפין לאתאחדא דא ברא ולא תלשטרא דא ברא קשרי מימנותא סטרא דקדושא מסטרא דרום מסאבא דאיהו רזא נחש לתתא). **האי נחש איהו דרועא שמאלא דרוח מסאבא. ואחיד ביה מאן דרכיב ביה וקרבא לגבי דסיהרא ומשיך לה ביניהו** (נ"א בלביהו) דקוטפא ואסתאבת.

וכדין ישראל לתתא מקרבין שעיר. וההוא נחש אתמשך אבתריה דההוא שעיר. וסיהרא אתדכיאת וסלקאת לעילא ואתקשרת לעילא לאתברכא. ונהירין אנפיהא מה דאתחשכת לתתא.

כדין הכא ביומא דכפורי כיון דההוא חויא בישא אתעסק בההוא שעיר. סיהרא אתפרשת מניה ואתעסקת (בשורא) לאולפא עליהו סניגוריא וסוככת עליהו כאמא על בניו. וקדשא בריך הוא בריך לון מלעילא ומחיל לון.

לבתר ישראל כד מטו לחג מתערי סטרא דימינא לעילא. בגין דיתקשר ביה סיהרא ויתנהירו אנפיהא כדקא חזי. וכדין פלגת (קב) חולקא דברכאן לכל אנון ממנו

בְּחֶלְקֵם, וְלֹא יָבֹאוּ לִינֹק וּלְהִתְקַרֵּב לְצַד שֶׁל חֶלֶק יִשְׂרָאֵל.

כְּמוֹ זֶה לְמִטָּה - כְּשֵׁשְׁאָר הָעַמִּים מִתְּבָרְכִים, כָּלֵם מִתְעַסְקִים בִּירֵשֶׁת חֶלְקֵם, וְלֹא יָבֹאוּ לְהִתְעַרֵּב עִם יִשְׂרָאֵל וְלַחֲמֹד חֶלֶק יִרְשָׁתָם. וְלָכוּ יִשְׂרָאֵל מוֹשְׁכִים בְּרִכּוֹת לְכָל אוֹתָם מִמְּנִים, כְּדִי שִׁיתְעַסְקוּ בְּחֶלְקֵם וְלֹא יִתְעַרְבוּ עִמָּם.

וּכְשֵׁה־לְבַנְּה מִתְמַלֵּאת בְּרִכּוֹת לְמַעַלָּה כְּרָאוּי. יִשְׂרָאֵל בְּאִים וְיוֹנְקִים מִמֶּנָּה לְבָדָם. וְעַל זֶה כְּתוּב (בַּמְדַּבֵּר טו) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֵם. מֵה זֶה עֲצַרְתָּ? כְּתַרְגוּמוֹ כְּנִישׁוֹ (הַתְּכַנְסוּת). כָּל מֵה שֶׁכִּנְסוּ מֵאוֹתָם בְּרִכּוֹת עֲלִיוֹנוֹת, לֹא יוֹנְקִים מִמֶּנָּה עִמִּים אַחֲרֵים, פָּרַט לְיִשְׂרָאֵל לְבָדָם. וְלָכוּ כְּתוּב עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֵם, לָכֵם וְלֹא לְשָׂאֵר הָעַמִּים, לָכֵם וְלֹא לְשָׂאֵר הַמְּנִים.

וְעַל זֶה הֵם מְרַצִּים עַל הַמִּים, לְתַתּ לָהֶם חֶלֶק בְּרִכּוֹת שִׁיתְעַסְקוּ בוֹ, וְלֹא יִתְעַרְבוּ אַחַר כֹּף בְּחֻדוֹת יִשְׂרָאֵל כְּשִׁיוֹנְקִים בְּרִכּוֹת עֲלִיוֹנוֹת. וְעַל אוֹתוֹ יוֹם כְּתוּב דּוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ. שְׁלֵא מִתְעַרֵּב אַחַר עַמּוֹ.

לְמַלְכָּה שֶׁהִזְמִין אֶהוּבּוֹ לְסַעֲוֵדָה עֲלִיוֹנָה שֶׁעָשָׂה לוֹ לַיּוֹם רְשׁוּם. אֶהוּבּ הַמְּלָכָה הָרִי יוֹדֵעַ שֶׁהַמְּלָכָה רוֹצָה בוֹ. אָמַר הַמְּלָכָה, כָּעֵת אֲנִי רוֹצָה לְשִׁמּוֹחַ עִם אֶהוּבִי, וְאֲנִי חוֹשֵׁשׁ שֶׁכַּאֲשֶׁר אֲנִי בְּסַעֲוֵדָה עִם אֶהוּבִי, יִכְנַסוּ כָּל אוֹתָם פְּקִידִים מִמְּנִים וְיִשְׁבוּ עִמּוֹ לְשַׁלְּחוֹ לְסַעֵד סַעֲוֵדַת הַשְּׁמִיחָה עִם אֶהוּבִי. מֵה עָשָׂה? הַקִּידִים אוֹתוֹ אֶהוּב מִיָּנִים שֶׁל יְרֻקוֹת וּבָשָׂר שְׁוֹרִים וְהַקִּרִּיב לְפָנָי אוֹתָם פְּקִידִים מִמְּנִים לְאֹכַל. אַחַר כֹּף יֵשֵׁב הַמְּלָכָה עִם אֶהוּבּוֹ לְאוֹתָהּ הַסַּעֲוֵדָה הַעֲלִיוֹנָה מִכָּל עַדוֹנֵי הָעוֹלָם. וּבְעוֹד שֶׁהוּא לְבַדּוֹ עִם הַמְּלָכָה, בְּקֶשׁ מִמֶּנּוּ כָּל צְרָכָיו וְנָתַן לוֹ, וְשִׁמּוֹחַ הַמְּלָכָה עִם אֶהוּבּוֹ לְבַדּוֹ, וְלֹא הִתְעַרְבוּ אַחֲרֵים בִּינֵיהֶם. כֹּף יִשְׂרָאֵל עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. לָכוּ כְּתוּב בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֵם.

אָמְרוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיָא, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הִתְקִין הַדֶּרֶךְ לְפָנֵינוּ. אֲשֶׁרִי אוֹתָם שֶׁעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה. בָּאוּ וּנְשָׁקוּהוּ. קָרָא עָלָיו רַבִּי יוֹסִי, (שְׁנֵינָה) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ.

דְּלִתְמָא דִּיתְעַסְקוּן בְּחוּלְקֵהוּן. וְלֹא יִיתוּן לִינְקָא וְלִקְרָבָא בְּסַמְרָא דְחוּלְקֵהוּן דִּישְׂרָאֵל.

כְּגוֹנוֹנָא דָּא לְתַמָּא כַּד שָׂאֵר עַמִּין מִתְבָּרְכִין. כְּלֵהוּן אַנוּן מִתְעַסְקִין בְּאַחְסַנְתָּ חוּלְקֵהוּן. וְלֹא הוּוּ אַתִּינִין לְאַתְעַרְבָּא בְּהַרְיִיְהוּ דִּישְׂרָאֵל וְלִתְמָא חוּלְקֵהוּן אַחְסַנְתִּיהוּן. וּבְגִין כְּדִי יִשְׂרָאֵל אַנוּן מִשְׁכִּין בְּרַכָּאן לְכָל אַנוּן מִמֶּנּוּ בְּגִין דִּיתְעַסְקוּן בְּחוּלְקֵהוּן וְלֹא יִתְעַרְבוּן בְּהַרְיִיְהוּ. וְכַד סִיְהֵרָא אַתְמֵלִי בְּרַכָּאן לְעִילָא כְּדָקָא יְאוּת. יִשְׂרָאֵל אַתִּינִין וְיִנְקִין מִיָּנָה בְּלַחֲוִדִיְהוּ. וְעַל דָּא כְּתוּב (בַּמְדַּבֵּר טו) בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֵם. מֵאִי עֲצַרְתָּ, כְּתַרְגוּמוֹ כְּנִישׁוֹ. כָּל מֵה דְכְּנִישׁוֹ מֵאַנוּן בְּרַכָּאן עֲלָאִין. לֹא יִנְקִין מִיָּנָה עַמִּין אַחֲרֵנִין בְּרִישְׂרָאֵל בְּלַחֲוִדִיְהוּ. וּבְגִין כְּדִי כְּתוּב עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֵם. לָכֵם וְלֹא לְשָׂאֵר עַמִּין. לָכֵם וְלֹא לְשָׂאֵר מְנִין.

וְעַל דָּא אַנוּן מְרַצִּין עַל הַמִּים לְמִיְהִיב לִזְנוֹן חוּלְקֵהוּן בְּרַכָּאן דִּיתְעַסְקוּן בֵּיהּ. וְלֹא יִתְעַרְבוּן לְבַתָּר בְּחֻדוֹתָא דִּישְׂרָאֵל כַּד יִנְקִין בְּרַכָּאן עֲלָאִין. וְעַל הַהוּא יוֹמָא כְּתוּב דּוֹדִי לִי וְאֲנִי לוֹ. דְּלֹא אַתְעַרֵּב אוּחֵרָא בְּהַדָּן.

לְמַלְכָּא דַּיְמִין רְחִימִיָּה בְּסַעֲוֵדָתָא עֲלָאָה דְעַבִּיד לִיָּה לְיוֹמָא רְשִׁימָא. הָא רְחִימִיָּה דְמַלְכָּא יוֹדֵעַ דְּמַלְכָּא (דְּרַס טו ע"ב) אַתְרַעֵי בֵּיהּ. אָמַר מַלְכָּא הַשְּׁתָּא אֲנָא כְּעִי לְמַחֲדִי עִם רְחִימָאִי. וְדִחִילְנָא דְכַד אֲנָא בְּסַעֲוֵדָתָא עִם רְחִימָאִי יַעֲלוּן כָּל אַנוּן קַסְטוֹרִי מִמֶּנּוּ וְיִתִּיבוּן עִמָּנָא לְפַתּוֹרָא לְמַסַּעֵד סַעֲוֵדָתָא דְחֻדוֹהֵי עִם רְחִימָאִי. מֵה עַבִּיד אַקִּידִים הַהוּא רְחִימִיָּה קוֹסְטוֹרִין דִּירוֹקִי וּבְשָׂרָא דְתוֹרִי וְאַקִּרִיב קַמִּיָּהוּ דַּאֲנוּן קַסְטוֹרִי מִמֶּנּוּ לְמִיכַל. לְבַתָּר יִתִּיב מַלְכָּא עִם רְחִימָאִי לְהַיָּא סַעֲוֵדָתָא עֲלָאָה מִכָּל עַדוֹנֵי דְעֻלְמָא. וּבְעוֹד דִּאִיְהוּ בְּלַחֲוִדוֹי עִם מַלְכָּא שְׂאִיל לִיָּה כָּל צְרָכָיו וְיִהִיב לִיָּה. וְאַחֲרֵי מַלְכָּא עִם רְחִימִיָּה בְּלַחֲוִדוֹהֵי וְלֹא אַתְעַרְבִין אַחֲרֵנִין בִּינֵיהוּ. כְּדִי יִשְׂרָאֵל עִם קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא. בְּגִין כְּדִי כְּתוּב בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצַרְתָּ תְהִיָּה לָכֵם.

אָמְרוּ רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי חֵיָא קְדָשָׁא בְּרִיד הוּא אַתְקִין אוּחֵרָא קַמֶּן. וְכֵאִין אַנוּן דְּמִשְׁתַּדְּלִי בְּאוּרִיָּתָא. אַתּוּ נְשָׁקוּהוּ. קָרָא עֲלָיָה רַבִּי יוֹסִי (שְׁנֵינָה) וְכָל בְּנֵיךָ לְמוֹדֵי יְיָ וְרַב שְׁלוֹם בְּנֵיךָ.

משניות ממסכת ספה

ראוי לכל אדם לקרות בכל לילה ולילה מסכת ספה פי יש בה חמשה פרקים פנגד חמשה חסדים, חמשה ענני כבוד, פי השנים אינם רק בחינת הכללות פנודע ליודעי דעת, ואסדר אותם לפנייה:

פרק א

(א) ספה שהיא גבוהה למעלה מעשרים אמה, פסולה. רבי יהודה מכשיר. ושאינה גבוהה עשרה טפחים, ושאיין לה שלש דפנות, ושחמתה מרבה מצלתה, פסולה. ספה ישנה, בית שמאי פוסלין, ובית הלל מכשירין. ואיזו היא ספה ישנה, כל שעשאה קדם לחג שלשים יום. אבל אם עשאה לשם חג, אפלו מתחלת השנה, כשרה:

(ב) העושה ספתו תחת האילן, כאלו עשאה בתוך הבית. ספה על גבי ספה, העליונה כשרה, והתחתונה פסולה. רבי יהודה אומר, אם אין דיורין בעליונה, התחתונה כשרה:

(ג) פרס עליה סדין מפני החמה, או תחתיה מפני הנשר, או שפרס על גבי הקינור, פסולה. אבל פורס הוא על גבי נקליטי המטה:

(ד) הדלה עליה את הגפן ואת הדלעת ואת הקסום וסכך על גבה, פסולה. ואם היה סכך הרבה מהן, או שקצצן, כשרה. זה הכלל, כל שהוא מקבל טמאה ואין גדולו מן הארץ, אין מסככין בו. וכל דבר שאינו מקבל טמאה וגדולו מן הארץ, מסככין בו:

(ה) חבילי קש וחבילי עצים וחבילי זרדין, אין מסככין בהן. וכלן שהתירן, כשרות. וכלן כשרות לדפנות:

(ו) מסככין בנפרים, דברי רבי יהודה. ורבי מאיר אומר. נתן עליה נסר שהוא רחב ארבעה טפחים, כשרה, ובלבד שלא יישן תחתיו:

(ז) תִּקְרָה שְׂאִין עֲלֶיהָ מְעֻיָּבָה, רַבִּי יְהוּדָה אֹמֵר, בֵּית שְׂמַאי אוֹמְרִים, מִפְּקַפֵּק וְנוֹטֵל אַחַת מִבֵּינֵתִים, וּבֵית הַלֵּל אוֹמְרִים, מִפְּקַפֵּק אוֹ נוֹטֵל אַחַת מִבֵּינֵתִים. רַבִּי מְאִיר אֹמֵר, נוֹטֵל אַחַת מִבֵּינֵתִים, וְאֵינוֹ מִפְּקַפֵּק:

(ח) הַמִּקְרָה סָכְתוֹ בְּשִׁפּוּדִין אוֹ בְּאֲרוֹכוֹת הַמָּטָה, אִם יֵשׁ רוּחַ בֵּינֵיהֶן כְּמוֹתָן, כְּשֶׁרָח. הַחוּטֵט בְּגָדֵי־שׁ לַעֲשׂוֹת בּוֹ סָכָה, אֵינָה סָכָה:

(ט) הַמְּשַׁלְּשֵׁל דְּפָנוֹת מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה, אִם גְּבוּהָה מִן הָאָרֶץ שְׁלֹשָׁה טַפָּחִים, פְּסוּלָה. מִלְּמַטָּה לְמַעְלָה, אִם גְּבוּהָה מִן הָאָרֶץ עֶשְׂרֵה טַפָּחִים, כְּשֶׁרָח. רַבִּי יוֹסִי אֹמֵר, כָּשֵׁם שֶׁמִּלְּמַטָּה לְמַעְלָה עֶשְׂרֵה טַפָּחִים, כִּדּוּ מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה עֶשְׂרֵה טַפָּחִים. הִרְחִיק אֶת הַסִּפּוּד מִן הַדְּפָנוֹת שְׁלֹשָׁה טַפָּחִים, פְּסוּלָה:

(י) בֵּית שְׁנַפְחַת וְסִפּוּד עַל גַּבּוֹ, אִם יֵשׁ מִן הַכֶּתֶל לְסִפּוּד אַרְבַּע אַמּוֹת, פְּסוּלָה. וְכֵן חֶצֶר שֶׁהִיא מְקַפֶּת אַכְסָדְרָה. סָכָה גְּדוּלָה, שֶׁהַקִּיפּוּהָ בְּדָבָר שְׂאִין מְסַכְכִים בּוֹ, אִם יֵשׁ תַּחְתּוֹ אַרְבַּע אַמּוֹת, פְּסוּלָה:

(יא) הַעוֹשֶׂה סָכְתוֹ כְּמִין צְרִיף, אוֹ שֶׁסְּמָכָה לְכַתֵּל, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹסֵל, מִפְּנֵי שְׂאִין לָהּ גַּג, וְחֻכְמִים מְכַשְׁרִין. מִחֻצְלַת קָנִים גְּדוּלָה, עֲשָׂאָה לְשִׁכְיָבָה, מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה וְאֵין מְסַכְכִין בָּהּ. לְסִפּוּד, מְסַכְכִין בָּהּ וְאֵינָה מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אֹמֵר, אַחַת קִטְנָה וְאַחַת גְּדוּלָה, עֲשָׂאָה לְשִׁכְיָבָה, מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה וְאֵין מְסַכְכִין בָּהּ. לְסִפּוּד, מְסַכְכִין בָּהּ וְאֵינָה מְקַבֶּלֶת טְמֵאָה:

פֶּרֶק ב

(א) הַיֵּשֶׁן תַּחַת הַמָּטָה בַּסָּכָה, לֹא יֵצֵא יָדָיו חוּבְתוֹ. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, נוֹהֲגִין הֵינּוּ, שֶׁהֵינּוּ יֹשְׁנִים תַּחַת הַמָּטָה בְּפָנֵי הַזְּקָנִים, וְלֹא אָמְרוּ לָנוּ דָבָר. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, מַעֲשֵׂה בְטָבִי עָבְדוּ שֶׁל רַבֵּן גַּמְלִיאֵל שֶׁהָיָה יֹשֵׁן תַּחַת הַמָּטָה, וְאָמַר לָהֶן רַבֵּן גַּמְלִיאֵל לְזָקְנִים, רְאִיתֶם טָבִי עָבְדִי, שֶׁהוּא תַלְמִיד חָכֵם וְיוֹדֵעַ שְׁעָבְדִים פְּטוּרִים מִן הַסָּכָה, לְפִיכֵךְ יֹשֵׁן הוּא תַּחַת הַמָּטָה. וְלִפִּי דָרְכָנוּ לְמַדְנֹה, שֶׁהֵיִשֵּׁן תַּחַת הַמָּטָה, לֹא יֵצֵא יָדָיו חוּבְתוֹ:

(ב) הסומך סָּכְתוּ בְּכַרְעֵי הַמָּטָה, בְּשֵׁרָה. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם אֵינָה יְכוּלָה לַעֲמוּד בְּפָנָי עֲצָמָה, פְּסוּלָה. סָּכָה הַמְדַבְּלָתָה, וְשִׁצְלָתָה מְרַבָּה מִחֲמַתָּה, בְּשֵׁרָה. הַמְעָבָה כְּמִין בֵּית, אָף עַל פִּי שְׂאִין הַפּוֹכְבִים נִרְאִים מִתּוֹכָהּ, בְּשֵׁרָה:

(ג) הָעוֹשֶׂה סָכְתוֹ בְּרֹאשׁ הָעֲגֻלָּה אוֹ בְּרֹאשׁ הַסְּפִינָה, בְּשֵׁרָה, וְעוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. בְּרֹאשׁ הָאֵילָן אוֹ עַל גְּבִי גָמֶל, בְּשֵׁרָה, וְאִין עוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. שְׂתִים בְּאֵילָן וְאַחַת בְּיַדֵי אָדָם, אוֹ שְׂתִים בְּיַדֵי אָדָם וְאַחַת בְּאֵילָן, בְּשֵׁרָה, וְאִין עוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. שְׁלֹשׁ בְּיַדֵי אָדָם וְאַחַת בְּאֵילָן, בְּשֵׁרָה, וְעוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב. זֶה הַקֶּלֶל, כָּל שֶׁנִּטַּל הָאֵילָן וְיְכוּלָה לַעֲמוּד בְּפָנָי עֲצָמָה, בְּשֵׁרָה, וְעוֹלִין לָהּ בְּיוֹם טוֹב:

(ד) הָעוֹשֶׂה סָכְתוֹ בֵּין הָאֵילָנוֹת, וְהָאֵילָנוֹת דְּפָנוֹת לָהּ, בְּשֵׁרָה. שְׁלוּחֵי מִצְוָה פְּטוּרִין מִן הַסָּכָה. חוֹלִין וּמִשְׁמָשִׁיחַן פְּטוּרִין מִן הַסָּכָה. אוֹכְלֵין וְשׁוֹתֵין עֲרָאֵי חוּץ לַסָּכָה:

(ה) מַעֲשֶׂה וְהִבִּיאוּ לוֹ לְרַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זְכַאִי לְטַעוֹם אֶת הַתְּבַשִּׁיל, וְלְרַבֵּן גַּמְלִיאֵל שְׁתֵּי כוֹתְבוֹת וְדָלִי שֶׁל מַיִם, וְאָמְרוּ, הַעֲלוּם לַסָּכָה. וּכְשֶׁנִּתְּנוּ לוֹ לְרַבִּי צְדוֹק אָכַל פָּחוֹת מִכִּבִּיצָה, נִטְלוּ בַמָּפָה וְאָכְלוּ חוּץ לַסָּכָה וְלֹא בִרְךָ אַחֲרָיו:

(ו) רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, אֲרַבַּע עֲשָׂרָה סְעוּדוֹת חִיב אָדָם לֵאכּוֹל בַּסָּכָה, אַחַת בְּיוֹם וְאַחַת בְּלַיְלָה. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, אִין לְדַבֵּר קֶצֶבָה, חוּץ מִלֵּילֵי יוֹם טוֹב רֵאשׁוֹן שֶׁל חַג בִּלְבָד. וְעוֹד אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, מִי שֶׁלֹּא אָכַל לֵילֵי יוֹם טוֹב הֲרֵאשׁוֹן, וְשָׁלִים בְּלֵילֵי יוֹם טוֹב הֲאֲחֲרוֹן. וְחֻכְמִים אוֹמְרִים, אִין לְדַבֵּר תְּשֻׁלוּמִין, עַל זֶה נֶאֱמַר (קהלת א), מְעַנֶּת לֹא יוֹכֵל לְתַקֵּן, וְחֲסֵרוֹן לֹא יוֹכֵל לְהַמְנוֹת:

(ז) מִי שֶׁהָיָה רֵאשׁוֹ וְרַבּוֹ בַּסָּכָה, וְשִׁלְחָנוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, בֵּית שְׂמַאי פּוֹסְלִין, וּבֵית הֵלֵל מְכַשִּׁירִין. אָמְרוּ לְהֵן בֵּית הֵלֵל לְבֵית שְׂמַאי, (לֹא כֵךְ הָיָה) מַעֲשֶׂה, שֶׁהִלְכוּ זְקֵנֵי בֵּית שְׂמַאי וְזְקֵנֵי בֵּית הֵלֵל לְבַקֵּר אֶת (רַבִּי) יוֹחָנָן בֶּן הַחֹרֶנִי, וּמִצְאֻוֹהוּ שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב רֵאשׁוֹ וְרַבּוֹ בַּסָּכָה, וְשִׁלְחָנוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת, (וְלֹא אָמְרוּ לוֹ דְּבַר). אָמְרוּ לְהֵן בֵּית שְׂמַאי, מִשֶּׁם רֵאִיָּה, אָף הֵם אָמְרוּ לוֹ, אִם כֵּן הָיִיתָ נוֹהֵג, לֹא קִיַּמְתָּ מִצְוַת סָּכָה מִיָּמֶיךָ:

(ח) נָשִׁים וְעֶבְדִים וְקַמְטִים, פְּטוּרִים מִן הַסֶּכֶה. קָטָן שְׂאִינוּ צָרִיךְ לְאֹמוֹ, חַיֵּב בַּסֶּכֶה. מַעֲשֵׂה וְיִלְדָה כָּלְתוּ שֶׁל שְׂמַאי הִזְקֵן וּפְחַת אֶת הַמַּעֲזִיבָה וְסָבַד עַל גַּבֵּי הַמָּטָה בַּשְּׂבִיל הַקָּטָן:

(ט) כָּל שִׁבְעַת הַיָּמִים אָדָם עוֹשֶׂה סִפְתוֹ קִבְעוּ וּבֵיתוֹ עָרָאִי. יָרְדוּ גַשְׁמִים, מֵאִימָתִי מִתֵּר לְפָנֹת, מִשְׁתַּסְּרַח הַמַּקְפָּה. מְשָׁלוּ מְשָׁל, לְמָה הַדָּבָר דּוֹמָה, לְעֶבֶד שֶׁבָא לְמִזּוּג בּוֹס לְרַבּוֹ, וְשָׁפַד לוֹ קִיתוֹן עַל פָּנָיו:

פֶּרֶק ג

(א) לוֹלֵב הַגּוֹזֵל וְהִיבֵשׁ, פְּסוּל. שֶׁל אֲשֶׁרָה וְשֶׁל עִיר הַנְּדַחַת, פְּסוּל. נִקְטָם רֹאשׁוֹ, נִפְרָצוּ עָלָיו, פְּסוּל. נִפְרְדוּ עָלָיו, כָּשֶׁר. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, וְאֶגְדָּנוּ מִלְּמַעְלָה. צִנִּי הַר הַבְּרִזָּל, כְּשֵׁרוֹת. לוֹלֵב שֵׁישׁ בּוֹ שְׁלֹשָׁה טַפָּחִים כְּרִי לְנִעְנַע בּוֹ, כָּשֶׁר:

(ב) הָדָם הַגּוֹזֵל וְהִיבֵשׁ, פְּסוּל. שֶׁל אֲשֶׁרָה וְשֶׁל עִיר הַנְּדַחַת, פְּסוּל. נִקְטָם רֹאשׁוֹ, נִפְרָצוּ עָלָיו אוֹ שִׁחִיו עֲנָבֵיו מִרְבוֹת מֵעָלָיו, פְּסוּל. וְאִם מֵעֵטָן, כָּשֶׁר. וְאִין מִמַּעֲטִין בְּיוֹם טוֹב:

(ג) עֶרְבָה גּוֹזֵלָה. וַיִּבְשָׂה, פְּסוּלָה. שֶׁל אֲשֶׁרָה וְשֶׁל עִיר הַנְּדַחַת, פְּסוּלָה. נִקְטָם רֹאשָׁהּ, נִפְרָצוּ עָלֶיהָ, וְהִצַּפְצַפָּה, פְּסוּלָה. כְּמוֹשָׁה, וְשִׁנְשָׁרוּ מִקְצַת עָלֶיהָ, וְשֶׁל בַּעַל, כְּשֵׁרָה:

(ד) רַבִּי יִשְׁמַעֵאל אוֹמֵר, שְׁלֹשָׁה הַדָּסִים וּשְׁתֵּי עֶרְבוֹת לוֹלֵב אֶחָד וְאֶתְרוּג אֶחָד, אֶפְלוּ שְׁנַיִם קְטוּמִים וְאֶחָד אֵינּוּ קְטוּם. רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר, אֶפְלוּ שְׁלֹשָׁתָן קְטוּמִים. רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר, כְּשֵׁם שֶׁלוֹלֵב אֶחָד וְאֶתְרוּג אֶחָד, כֵּךְ הָדָם אֶחָד וְעֶרְבָה אֶחָת:

(ה) אֶתְרוּג הַגּוֹזֵל וְהִיבֵשׁ, פְּסוּל. שֶׁל אֲשֶׁרָה וְשֶׁל עִיר הַנְּדַחַת, פְּסוּל. שֶׁל עֶרְלָה, פְּסוּל. שֶׁל תְּרוּמָה טְמֵאָה, פְּסוּל. שֶׁל תְּרוּמָה טְהוֹרָה, לֹא יִטּוֹל. וְאִם נָטַל, כָּשֶׁר. שֶׁל דְּמַאי, בֵּית שְׂמַאי פּוֹסְלִין, וּבֵית הֵלֵל מְכַשִּׁירִין. שֶׁל מַעֲשֵׂר שְׁנֵי בִירוּשָׁלַיִם, לֹא יִטּוֹל. וְאִם נָטַל, כָּשֶׁר:

(ו) עֲלָתָה חֲזוּזִית עַל רַבּוֹ, נִטְלָה בְּטָמְתוֹ, נִקְלָה, נִסְדָּק, נִקָּב וְחָסַר כָּל שְׂהוּא, פְּסוּל. עֲלָתָה חֲזוּזִית עַל מַעוּטוֹ, נִטּוֹל עֲקָצוֹ, נִקָּב וְלֹא חָסַר כָּל

שהוא, פֶּשֶׁר. אֶתְרוּג הַכּוּשִׁי, פֶּסוּל. וְהִירוֹק כְּכֶרְתִּי, רַבִּי מֵאִיר מְכַשִּׁיר, וְרַבִּי יְהוּדָה פּוֹסֵל:

(ז) שְׁעוֹר אֶתְרוּג הַקָּטָן, רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, כְּאֶגּוֹז. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, כְּבִיצָה. וּבְגָדוֹל, כְּדִי שֵׁיֵאֱחָז שְׁנַיִם כִּידוֹ אַחַת, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר, אֶפְלוֹ אֶחָד בְּשֵׁתֵי יָדָיו:

(ח) אֵין אוֹגְדִין אֶת הַלוּלָב אֲלָא בְּמִינוֹ, דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה. רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר, אֶפְלוֹ כַּמְשִׁיחָה. אָמַר רַבִּי מֵאִיר, מַעֲשֶׂה בְּאֲנָשֵׁי יְרוּשָׁלַיִם, שֶׁהָיוּ אוֹגְדִין אֶת לוּלְבֵיהֶן בְּגִמּוּזֵינִית שֶׁל זָהָב. אָמְרוּ לוֹ, בְּמִינוֹ הָיוּ אוֹגְדִין אוֹתוֹ מִלְמַטָּה:

(ט) וְהֵיכָן הָיוּ מְנַעֲנְעִין, בְּהוֹדוֹ לַה' תַּחֲלִילָה וְסוּף, וּבְאֶנְהָ ה' הוֹשִׁיעָה נָא, דְּבָרֵי בֵּית הַלֵּל. וּבֵית שְׁמַאי אוֹמְרִים, אֵף בְּאֶנְהָ ה' תַּחֲלִיחָה נָא. אָמַר רַבִּי עֲקִיבָא, צוּפָה הָיִיתִי בְּרַבֵּן גַּמְלִיאֵל וּבְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ, שֶׁכָּל הָעָם הָיוּ מְנַעֲנְעִים אֶת לוּלְבֵיהֶן, וְהָיוּ לֹא נֶעְנְעוּ אֲלָא בְּאֶנְהָ ה' הוֹשִׁיעָה נָא. מִי שָׂבָא בְּדֶרֶךְ וְלֹא הָיָה כִּידוֹ לוּלָב לְטוֹל, לְכַשְׁיִכְנֵם לְבֵיתוֹ יִטּוֹל עַל שְׁלֶחָנוֹ. לֹא נִטַּל שְׁחָרִית, יִטּוֹל בֵּין הָעַרְפִּים, שֶׁכָּל הַיּוֹם כָּשֶׁר לְלוּלָב:

(י) מִי, שֶׁהָיָה עֶבֶד אוֹ אִשָּׁה אוֹ קָטָן מִקְרִינֵי אוֹתוֹ, עוֹנָה אַחֲרֵיהֶן מִה שֶׁהָיוּ אוֹמְרִין, וְתָהִי לוֹ מְאָרְתָה. אִם הָיָה גָדוֹל מִקְרָא אוֹתוֹ, עוֹנָה אַחֲרָיו הַלְלוּיָתָה:

(יא) מְקוֹם שֶׁנֶּהְגּוּ לְכַפּוֹל, וְכַפּוֹל. לְפָשׁוּט, וְפָשׁוּט. לְבָרֶךְ (אַחֲרָיו), וְבָרֶךְ (אַחֲרָיו). הַכֹּל כְּמִנְהַג הַמְדִינָה. הַלּוּקַח לוּלָב מִחֲבֵרוֹ בְּשַׁבְּעִיעִית, נוֹתֵן לוֹ אֶתְרוּג בְּמִתְנָה, לְפִי שֶׁאֵין רֵשָׁאֵי לְלַקְחוֹ בְּשַׁבְּעִיעִית:

(יב) בְּרֵאשׁוֹנָה הָיָה לוּלָב נִטָּל בְּמִקְדָּשׁ שְׁבַעָה, וּבַמְדִינָה יוֹם אֶחָד. מִשְׁחָרֵב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ, הִתְקִין רַבֵּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי שִׁיחָא לוּלָב נִטָּל בְּמְדִינָה שְׁבַעָה, זָכַר לְמִקְדָּשׁ. וְשִׁיחָא יוֹם הַנֶּפֶס כּוֹלֵוֹ אֶסוּר:

(יג) יוֹם טוֹב הֲרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג שֶׁחָל לִהְיוֹת בְּשַׁבָּת, כָּל הָעָם מוֹלִיכִין אֶת לוּלְבֵיהֶן לְבֵית הַכְּנֶסֶת. לְמַחֲרַת מִשְׁכִּימִין וּבָאִין, כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְכִיר אֶת שָׁלוֹ, וְנוֹטְלוֹ. מִפְּנֵי שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמִים, אֵין אָדָם יוֹצֵא יָדֵי חוּבְתוֹ בַּיּוֹם טוֹב הֲרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג בְּלוּלָבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ. וְשֶׁאֵר יְמוֹת הַחַג, אָדָם יוֹצֵא יָדֵי חוּבְתוֹ בְּלוּלָבוֹ שֶׁל חֲבֵרוֹ:

(יד) רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר, יוֹם טוֹב הָרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג שְׁחַל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, וְשָׁכַח וְהוֹצִיא אֶת הַלּוֹלֵב לְרִשּׁוֹת הַרְבִּים, פָּטוּר, מִפְּנֵי שֶׁהוֹצִיאוֹ בְּרִשּׁוֹת:

(טו) מִקְבֵּלֶת אִשָּׁה מִיַּד בְּנָהּ וּמִיַּד בַּעֲלָהּ וּמִחֲזִירְתּוֹ לַמַּיִם בַּשַּׁבָּת. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בַּשַּׁבָּת מִחֲזִירִין, בְּיוֹם טוֹב מוֹסִיפִין, וּבְמוֹעֵד מַחֲלִיפִין. קָטָן הַיּוֹדֵעַ לִנְעֻנֵעַ, חַיֵּב בַּלּוֹלֵב:

פֶּרֶק ד

(א) לּוֹלֵב וְעֶרְבָה, שֵׁשָׁה וְשִׁבְעָה. הַחֲלִיל וְהַשְּׂמֹחָה, שְׁמוֹנָה. סָפָה וְנִסְוֹךְ הַמַּיִם, שִׁבְעָה. וְהַחֲלִיל, חֲמִשָּׁה וְשֵׁשָׁה:

(ב) לּוֹלֵב שִׁבְעָה פִּיצֵד, יוֹם טוֹב הָרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג שְׁחַל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת לּוֹלֵב שִׁבְעָה, וְשָׂאֵר כָּל הַיָּמִים שֵׁשָׁה:

(ג) עֶרְבָה שִׁבְעָה פִּיצֵד, יוֹם שִׁבְעִי שֶׁל עֶרְבָה שְׁחַל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת, עֶרְבָה שִׁבְעָה, וְשָׂאֵר כָּל הַיָּמִים שֵׁשָׁה:

(ד) מַצּוֹת לּוֹלֵב פִּיצֵד, (יוֹם טוֹב הָרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג שְׁחַל לְהִיּוֹת בַּשַּׁבָּת), מוֹלִיכִין אֶת לּוֹלְבֵיהֶן לְהַר הַבַּיִת, וְהַחֲזִנִין מִקְבְּלִין מֵהֶן וְסוֹדְרִין אוֹתָן עַל גַּב הָאֲצִטְבָּא, וְהַזְקָנִים מְנִיחִין אֶת שְׁלֶחֶן בַּלְשָׁכָה. וּמְלַמְּדִים אוֹתָם לומר, כָּל מִי שֶׁמִּנִּיעַ לּוֹלְבֵי בְּיָדוֹ, חָרִי הוּא לוֹ בְּמַתְנָה. לְמַחֵר מְשַׁפְּימִין וּבֹאִין, וְהַחֲזִנִין זוֹרְקִין אוֹתָם לְפָנֵיהֶם. וְהֵן מַחֲטִפִּין וּמַכִּין אִישׁ אֶת חֶבְרוֹ. וּכְשֶׁרָאוּ בֵּית דִּין שֶׁבָּאוּ לְיַדֵּי סַכָּנָה, הִתְקִינוּ שִׁיְהֵא כָּל אֶחָד וְאֶחָד נוֹטֵל בְּבֵיתוֹ:

(ה) מַצּוֹת עֶרְבָה פִּיצֵד, מְקוּם הָיָה לְמַטָּה מִירוּשָׁלַיִם, וְנִקְרָא מוֹצָא יוֹרְדִין לְשֵׁם וּמְלַקְטִין מִשֵּׁם מְרִבּוֹת שֶׁל עֶרְבָה, וּבֹאִין וְזוֹקְפִין אוֹתָן בְּצִדֵי הַמְּזֻבַּח, וְרֹאשֵׁיהֶן כְּפוּפִין עַל גְּבֵי הַמְּזֻבַּח. תִּקְעוּ וְהַרְיֵעוּ וְתִקְעוּ. בְּכָל יוֹם מְקִיפִין אֶת הַמְּזֻבַּח פַּעַם אַחַת, וְאוֹמְרִים, אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָא. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אָנִי וְהוֹ הוֹשִׁיעָה נָא. וְאוֹתוֹ הַיּוֹם מְקִיפִין אֶת הַמְּזֻבַּח שִׁבְעַת פַּעְמִים. בַּשַּׁעַת פְּטִירְתּוֹ, מֵה הֵן אוֹמְרִים, יְפִי לָךְ מְזֻבַּח, יְפִי לָךְ מְזֻבַּח. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר, לֵיָּה וְלָךְ, מְזֻבַּח. לֵיָּה וְלָךְ, מְזֻבַּח:

(ו) כְּמַעֲשָׂהּוּ בַחַל כִּד מַעֲשָׂהּוּ בַשַּׁבָּת, אֵלֶּא שֶׁהֵיוּ מְלַקְטִין אוֹתָן מֵעֶרְב שַׁבָּת וּמְנִיחִים אוֹתָן בְּגִיגִיּוֹת שֶׁל זָהָב, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִכְמוֹשׁוּ. רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן

ברוקה אומר, חריות של דקל היו מביאין וחובטין אותן בקרקע בצדי המזבח, ואותו היום נקרא יום חבוט חריות:

(ז) מיד התינוקות שומטין את לולביהן ואוכלין אתרוגייהן:

(ח) החלל והשמחה שמונה כיצד, מלמד שחייב אדם בהלל ובשמחה ובכבוד יום טוב האחרון של חג, כשאר כל ימות החג. ספה שבעה כיצד, נמר מלאכול, לא יתיר ספתו, אבל מוריד את הפלים מן המנחה ולמעלה, מפני כבוד יום טוב האחרון של חג:

(ט) נסוף המים כיצד, צלוחית של זהב מחזקת שלשת לגים היזה ממלא מן השלוח. הגיעו לשער המים, תקעו והריעו ותקעו. עלה בכבש ופנה לשמאלו, שני ספלים של כסף היו שם. רבי יהודה אומר, של סיד היו, אלא שהיו משחרין פניהם מפני חיון. ומנקבין כמין שני חטמין דקין, אחד מעבה ואחד דק, כדי שיהו שניהם פלין בבת אחת. מערבי של מים, מזרחי של יין. ערה של מים לתוך של יין, ושל יין לתוך של מים, יצא. רבי יהודה אומר, בלג היזה מנסף כל שמונה. ולמנסף אומרים לו, הגבה ירך, שפעם אחת נסף אחד על גבי רגליו, ורגמוהו כל העם באתרוגייהן:

(י) כמעשהו בחל כד מעשהו בשבת, אלא שהיה ממלא מערב שבת חבית של זהב שאינה מקדשת מן השלוח, ומניחה בלשכה. נשפכה או נתגלתה, היזה ממלא מן הפיור, שתיין והמים המגלין, פסולים לגבי המזבח:

פרק ה

(א) החליל חמשה וששה. זהו החליל של בית השואבה, שאינו דוחה לא את השבת ולא את יום טוב. אמרו, כל מי שלא ראה שמחת בית השואבה, לא ראה שמחה מימיו:

(ב) במוצאי יום טוב הראשון של חג, ירדו לעזרת נשים, ומתקנין שם תקון גדול. ומנורות של זהב היו שם, וארבעה ספלים של זהב בראשיהן

וְאַרְבָּעָה סֵלְמוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְאַרְבָּעָה יָלָדִים מִפְּרָחֵי כַהֲנָה וּבִידֵיהֶם
בָּדִים שֶׁל שֶׁמֶן שֶׁל מֵאָה וְעֶשְׂרִים לֹג, שֶׁהֵן מִטִּילִין לְכָל סֶפֶל וְסֶפֶל:

(ג) מִבָּלְאִי מִכְּנָסֵי כַהֲנִים וּמִהַמְיָנִיחַן מֵחַן הָיוּ מִפְּקִיעִין, וּבָחַן הָיוּ מִדְּלִיקִין,
וְלֹא הֵיטָה חֲצֵר בִּירוּשָׁלַיִם שְׂאִינָה מֵאִירָה מֵאוֹר בֵּית הַשְּׂוֹאֵבָה:

(ד) חֲסִידִים וְאֲנָשֵׁי מַעֲשֵׂה הָיוּ מִרְקָדִים לִפְנֵיהֶם בְּאֲבוֹקוֹת שֶׁל אוֹר
שְׂבִידֵיהֶן, וְאוֹמְרִים לִפְנֵיהֶן דְּבָרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת. וְהַלּוּיִם בְּכַנּוּרוֹת
וּבִנְבָלִים וּבִמְצַלְתִּים וּבְחֲצוֹצְרוֹת וּבְכִלֵּי שִׁיר בְּלֹא מִסְפָּר, עַל חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה
מַעֲלוֹת הַיּוֹרְדוֹת מֵעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל לְעֶזְרַת נָשִׁים, כַּנֶּגֶד חֲמֵשׁ עֶשֶׂר שִׁיר
הַמַּעֲלוֹת שְׂבִתְהַלִּים, שֶׁעֲלִיחַן לְוִיִּם עוֹמְדִין בְּכִלֵּי שִׁיר וְאוֹמְרִים שִׁירָה.
וְעָמְדוּ שְׁנֵי כַהֲנִים בְּשַׁעַר הָעֲלִיּוֹן שִׁיּוֹרֵד מֵעֶזְרַת יִשְׂרָאֵל לְעֶזְרַת נָשִׁים,
וּשְׂתֵי חֲצוֹצְרוֹת בִּידֵיהֶן. קָרָא הַגָּבֵר, תִּקְעוּ וְהַרְיֵעוּ וְתִקְעוּ. הִגִּיעוּ לְמַעְלָה
עֲשִׂירִית, תִּקְעוּ וְהַרְיֵעוּ וְתִקְעוּ. הִגִּיעוּ לְעֶזְרָה, תִּקְעוּ וְהַרְיֵעוּ וְתִקְעוּ. הָיוּ
תוֹקְעִין וְהוֹלְכִין, עַד שֶׁמִּגִּיעִין לְשַׁעַר הַיּוֹצֵא מִזֶּרֶחַ. הִגִּיעוּ לְשַׁעַר הַיּוֹצֵא
מִמִּזְרַח, הִפְכוּ פְּנֵיהֶן לְמַעְרָב, וְאָמְרוּ, אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהָיוּ בְּמָקוֹם הַזֶּה אַחֲרֵיהֶם
אֵל הַיָּכֵל ה' וּפְנֵיהֶם קִדְמָה, וְהִמָּה מִשְׁתַּחֲוִים קִדְמָה לְשֶׁמֶשׁ, וְאָנוּ לַיהוָה
עֵינֵינוּ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הָיוּ שׁוֹנֵינִין וְאוֹמְרִין, אָנוּ לַיהוָה, וְלִיהוָה עֵינֵינוּ:

(ה) אֵין פּוֹחֲתִין מֵעֶשְׂרִים וְאַחַת תְּקִיעוֹת בְּמִקְדָּשׁ, וְאֵין מוֹסִיפִין עַל
אַרְבָּעִים וּשְׂמוֹנֶה. בְּכָל יוֹם הָיוּ שֵׁם עֶשְׂרִים וְאַחַת תְּקִיעוֹת (בְּמִקְדָּשׁ),
שֶׁלֹּשׁ לְפִתִּיחַת שְׁעָרִים, וְתִשְׁעַ לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר, וְתִשְׁעַ לְתַמִּיד שֶׁל בֵּין
הָעֶרְבִים. וּבַמּוֹסְפִין הָיוּ מוֹסִיפִין עוֹד תִּשְׁעַ. וּבְעֶרֶב שַׁבָּת הָיוּ מוֹסִיפִין עוֹד
שֵׁשׁ, שֶׁלֹּשׁ לְהַבְטִיל הָעַם מִמְּלֶאכֶה, וְשֶׁלֹּשׁ לְהַבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל. עֶרֶב
שַׁבָּת שַׁבְּתוֹךְ הַחַג הָיוּ שֵׁם אַרְבָּעִים וּשְׂמוֹנֶה, שֶׁלֹּשׁ לְפִתִּיחַת שְׁעָרִים,
שֶׁלֹּשׁ לְשַׁעַר הָעֲלִיּוֹן, וְשֶׁלֹּשׁ לְשַׁעַר הַתַּחְתּוֹן, וְשֶׁלֹּשׁ לְמַלּוּי הַמִּים, וְשֶׁלֹּשׁ
עַל גְּבֵי מִזְבֵּחַ, תִּשְׁעַ לְתַמִּיד שֶׁל שַׁחַר, וְתִשְׁעַ לְתַמִּיד שֶׁל בֵּין הָעֶרְבִים,
וְתִשְׁעַ לְמוֹסְפִין, שֶׁלֹּשׁ לְהַבְטִיל אֶת הָעַם מִן הַמְּלֶאכֶה, וְשֶׁלֹּשׁ לְהַבְדִּיל
בֵּין קֹדֶשׁ לְחָל:

(ו) יוֹם טוֹב הָרֵאשׁוֹן שֶׁל חַג הָיוּ שֵׁם שְׁלֹשָׁה עֶשֶׂר פָּרִים וְאֵילִים שְׁנַיִם
וְשֶׁעִיר אֶחָד. נִשְׁתַּירוּ שֵׁם אַרְבָּעָה עֶשֶׂר כִּבְשִׂים לְשְׂמוֹנֶה מִשְׁמְרוֹת. בַּיּוֹם
הָרֵאשׁוֹן, שֶׁשָּׂה מִקְרִיבֵין שְׁנַיִם שְׁנַיִם, וְהַשְּׂאֵר אֶחָד אֶחָד. בַּשְּׁנִי, חֲמֵשָׁה
מִקְרִיבֵין שְׁנַיִם שְׁנַיִם, וְהַשְּׂאֵר אֶחָד אֶחָד. בַּשְּׁלִישִׁי, אַרְבָּעָה מִקְרִיבֵין

שָׁנִים שָׁנִים, וְהִשָּׂאֵר אֶחָד אֶחָד. בְּרִבְעֵי, שְׁלֹשָׁה מִקְרִיבֵינ שָׁנִים שָׁנִים,
 וְהִשָּׂאֵר אֶחָד אֶחָד. בַּחֲמִישִׁי, שָׁנִים מִקְרִיבֵינ שָׁנִים שָׁנִים, וְהִשָּׂאֵר אֶחָד
 אֶחָד. בַּשְּׁשִׁי, אֶחָד מִקְרִיב שָׁנִים, וְהִשָּׂאֵר אֶחָד אֶחָד. בַּשְּׁבִיעִי, כָּלֵן שְׁוִין.
 בַּשְּׁמִינִי, חָזְרוּ לִפְנֵים כְּבָרְגָלִים. אָמְרוּ, מִי שֶׁהִקְרִיב פָּרִים הַיּוֹם, לֹא יִקְרִיב
 לְמָחָר, אֶלֶּא חוֹזְרִין חֲלִילָה:

(ז) בְּשִׁלְשָׁה פָּרְקִים בַּשָּׁנָה הָיוּ כָּל הַמְשָׁמְרוֹת שְׁוֹת בְּאִמּוּרֵי הַרְגָלִים,
 וּבְחֲלוּק לֶחֶם הַפָּנִים. בַּעֲצַרְת אֹמְרִים לוֹ, הִילָךְ מִצָּה הִילָךְ חֶמֶן. מְשָׁמֵר
 שְׁזִמְנוּ קְבוּעַ, הוּא מִקְרִיב תְּמִידִין, נְדָרִים וְנִדְבּוֹת וְשָׂאֵר קַרְבָּנוֹת צְבוּר,
 וּמִקְרִיב אֶת הַכֹּל. יוֹם טוֹב הַסְּמוּךְ לַשַּׁבָּת, בֵּין מִלְּפָנֶיהָ בֵּין מִלְּאַחֲרֶיהָ,
 הָיוּ כָּל הַמְשָׁמְרוֹת שְׁוֹת בְּחֲלוּק לֶחֶם הַפָּנִים:

(ח) חָל (לְהִיּוֹת) יוֹם אֶחָד לְהַפְסִיק בִּינָתִים, מְשָׁמֵר שְׁזִמְנוּ קְבוּעַ, הָיָה
 נוֹטֵל עֶשֶׂר חֲלוֹת, וְהַמְתַּעֲכֵב נוֹטֵל שְׁתַּיִם. וּבִשְׂאֵר יָמוֹת הַשָּׁנָה, הַנִּכְנָס
 נוֹטֵל שֵׁשׁ, וְהַיּוֹצֵא נוֹטֵל שֵׁשׁ. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, הַנִּכְנָס נוֹטֵל שֶׁבַע,
 וְהַיּוֹצֵא נוֹטֵל חֲמִשׁ. הַנִּכְנָסִין חוֹלְקִין בַּצָּפוֹן, וְהַיּוֹצֵאִין בַּדְּרוֹם. בְּלִגְנָה
 לְעוֹלָם חוֹלְקֵת בַּדְּרוֹם, וְטַבְעָתָהּ קְבוּעָה, וְחֲלוּנָה סְתוּמָה:

ספר זוהר השבת – לאבות ובנים, זקנים עם נערים
 עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
 מסדר על הפרשיות

ספר הזוהר הקדוש חק לישראל דף היומי
 עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
 מסדר על הפרשיות

האדמו"ר מהאלמין - הגה"צ הרב שלום יהודה גרוס

האדמו"ר מהאלמין שליט"א, נולד בהונגריה, עלה לארץ בשנת תש"ו. בשנת תשכ"ב היגר לברוקלין. לפני 40 שנה. - **הקים הרבה ארגונים: בשנת תשכ"ה**, הקים וועד העולמי למען קדושת בית הכנסת, ונדפסו ספרים וקול קורא'ס. **בשנת תשכ"ז**, ערך מלחמה גדולה נגד המזוזות הפסולות, **בשנת תשכ"ז**, ערך מערכה גדולה נגד סימילאק מחלב עכו"ם, ומאז לראשונה יצרו סימילאק מחלב ישראל¹. **בשנת תשכ"ז**, הקים ארגון הצלה, ונדפס ספר, וקול קורא'ס. **בשנת תשכ"ז**, ערך מערכה גדולה על שנכשלים באכילת תולעים בהכשר למהדרין מן המהדרין, **בשנת תשכ"ה**, ערך מערכה גדולה על אזהרת זמן קריאת שמע ותפלה². **בשנת תשכ"ה**, הקים ארגון ובית דין צדק לכשרות וטהרת המקוואות³. **בשנת תשכ"ט**, יזם הדפיס והפיץ לראשונה חק לישראל שבועי, ונדפסו 54 פרשיות בודדות, ועשר כרכים. **בשנת תשל"ב-ב"ס**, ערך מלחמה כבידה על כשרות השחיטה⁴, **בשנת תשל"ד**, הקים ארגון וועד הכשרות התאחדות הקהילות, ונדפסו 39 ספרים וקול קורא'ס. **בשנת תשל"ה**, הקים את הרעיון הדף היומי, ופרסמו כל שבוע בעיתונים על הרעיון של לימוד דף היומי, ונדפס גם כן במדריך לכשרות # 2. **בשנת תשל"ה**, ערך מלחמה גדולה למען קדושת השבת⁵. **בשנת תשל"ט-ס"ג**, ערך מלחמה כבידה על כשרות הניקור⁶, **בשנת תשמ"א-ס"ד**, ערך מלחמה כבידה על תיקון עירובין בארצה"ב⁷, **בשנת תשמ"ז** יצא לאור ספר הסכמות ומכתבים 1.296 מכתבים. **בשנת תשס"ג** שלח לארצו הקדושה כמה מיליוני ספרים ועוד 320 אלף דיסקים [בכל דיסק לערך 500 ספרים] ונחלקו בחינם בכל הארץ, ול-150.000 חיילים בצבא. **בשנת תשס"ד** שלחו לא"י עוד 250.000 דיסקים של 7000 קבצים ספרים בחינם. **בשנת תשס"ד**, הקים מפעל עולמי ללימוד הלכה יומית מחבר ורמ"א, ונדפסו ספרי שו"ע מחבר ורמ"א, וקול קורא'ס, ומודעות בהרבה עיתונים. **בשנת תשס"ו - 2006** עלה לארץ, הקים את "מפעל הזהר העולמי", ומאז פועל במסירות נפש, יומם ולילה, לזכות כל אחד מישראל בקריאה יומית של דף הזהר היומי, ובכך לממש בפועל את הבטחתם וצוואתם של רשב"י וגדולי הצדיקים, שבזכות הזוהר, יצא עם ישראל מהגלות ברחמים, והמשיח יבוא.

- בעהמ"ס: "אין ליכט פון תורה" - 887 חלקים, "אכילת מצות בישראל" - 7 חל', "אפיית המצות" - 3 חל', קובץ ספרי ארץ ישראל - 26 חלקים, "שמירת המצוות כהלכתן" - 58 חל', קובץ ספרי כשרות - 53 חל', "נפש ישעיה" על מאכלות אסורות - 7 חל', קובץ ספרי שחיטה - 26 חל', קובץ ספרי ניקור - 33 חל', קובץ ספרי שמירת שבת - 18 חל', קובץ ספרי מקוואות - 8 חל', "שמירת הברית" - 10 חל', "דברי תורה" עה"ת - 7 חל', קובץ ספרי סת"ם - 22 חל', קובץ ספרי קדושת ביהכ"נ - 17 חל', "מקדש מעט", "ואמר אמן", "עניינת אמן כהלכתו", "יצחק לשוח", ועוד. "שכר ועונש" - 6 חל', "אור הזוהר" - 5 חל', "זוהר השבת" - 5 חל', "זוהר חק לישראל" - 5 חל', "מאורות הזוהר" - 15 חל', "תיקוני זוהר" - 2 חל', "תיקוני זוהר" - 29 חל', "זוהר היומי" - 6 חל', "זוהר היומי" - 12 חל', זוהר עם פירוש הסולם, זוהר היומי - 70 חל', "זוהר תורה" - 54 חל', "תיקוני הזוהר", "אדרא רבה" ו"אדרא זוטא" עם עוד 6 ספרים, "ספרא דמשכנא", "ספרא דצניעותא" ועוד. עלוני הזוהר - 39 חל', ועוד יותר מאלף ספרים וחוברות על הזוהר הקדוש. על כל הנ"ל,

בשנת תשס"ז, הקים בארץ ישראל **מפעל הזוהר העולמי**. ונדפסו קרוב ל-2000 ספרים חוברות וקול קורא'ס. - על הדברים הנ"ל פרסם ספרים וקול קורא'ס, בלשון הקודש, באידיש ובאנגלית, ובעוד הרבה שפות. - מפיץ מיליוני ספרי זוהר הדף היומי של הזוהר, ועוד, המחולק בתפוצה עצומה בבתי מדרשות וכנסיות, חנויות, קברי צדיקים, ארגונים גדולים, כגון ערוץ היברות, בתי אב בכל רחבי הארץ ובחו"ל. - הקים את "קול הרשב"י" "קול הזוהר" לשמיעה של הזוהר היומי, ושומעים דרשותיו. כיום מתגורר בבית שמש, מפיץ דרשותיו מידי שבוע ברדיו 2000, ומעביר הרצאות בכל רחבי הארץ. - **מפעל הזוהר העולמי** נחל לכיש 24/8 בית שמש, טל': 0548436784.

1. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס.
2. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס.
3. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס.
4. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס.
5. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס.
6. ונדפסו ספרים וקול קורא'ס.
7. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס.
8. ונדפסו מאות ספרים וקול קורא'ס.

בס"ד

הוראה לחיוב חשבון תורם יקר אנא מלא במקומות הלבנים

קוד מסלוקה		סוג חשבון	מספר חשבון									
בנק	סניף											

לכבוד בנק _____
 סניף _____
 כתובת הסניף _____

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה		
4	7	6	9	5

אני/הח"מ (שם בעל/ החשבון נמוסיע בספרי הבנק) _____ מס' זהות _____
 רחוב _____ עיר _____ מיקוד _____ טלפון _____

נותני/ים לכם בזה הוראה לחייב את חשבוננו/נו הגיל בסניפכם, ביון תרומה בסכומים ובמועדים שיומציאו לכם מדי פעם בפעם באמצעי מנגני, ע"י "גן עדן התחתון" כמפורט מטה ב"פרטי הרשאה".
 2. יודוע לילינו כי:
 א. הוראה זו ניתנת לביטול ע"י הודעה פפני/מאתנו בכתב לבנק ול"גן עדן התחתון" שתכנס לתוקף, יום עסקים אחד לאחר פתו ההודעה בבנק וכן, ניתנת לביטול עפ"י הוראת כל דין.
 ב. אהיה/נהיה רשאי/ם לבעל חיוב, לה יותר מתשעים ימים פמועד החיוב אם אוכיח/נוכיח לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב הרשאה, אם נקבעו.
 3. יודוע לילינו כי הפרטים שצוינו בכתב הרשאה ומילויים, הם נושאים שעלינו להסדיר עם המונב.
 4. יודוע לילינו, כי סכומי החיוב עפ"י הרשאה זו, ופיענו בדפי החשבון וכי לא תשלח לילינו ע"י הבנק הודעה פיוחדת ביון חיובים אלה.
 5. הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה פניעה חוקית או אחרת לכביוען.
 6. הבנק רשאי להוציאני/ו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סיבה סבירה לכך, ויודיע לילינו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה.
 7. נא לאשר ל"גן עדן התחתון" בספח המחובר לה, קבלת הוראות אלו פפני/מאתנו.

פירטי הרשאה _____ מספר פעמים _____ מתאריך _____ עד תאריך _____
 חתימת בעל/י החשבון _____

קוד מסלוקה		סוג חשבון	מספר חשבון									
בנק	סניף											

אישור הבנק
 לכבוד "גן עדן התחתון" (עפ"י זוהר פי לך לך)
 רח' נחשון 101 בית שמש 290999
 בית שמש

קוד מוסד		אסמכתא/קוד מזהה של הלקוח בחברה		
4	7	6	9	5

קבלנו הוראות פ _____ לכבוד חיובים בסכומים ובמועדים שיופיעו באמצעי מנגני שתצוינו לנו מדי פעם בפעם, ואשר מספר חשבוננו/ם בבנק יהיה נקוב בהם, והכל בהתאם לפפורט בכתב ההרשאה.
 רשמנו לפינו את ההוראות, ונפעל בהתאם כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, כל עוד לא תהיה פניעה חוקית או אחרת לכביוען, כל עוד לא התקבלה אצלנו הוראת ביטול בכתב על ידי בעל/י החשבון, או כל עוד לא הוצאי/ו בעל/י החשבון מן ההסדר. אישור זה לא יפגע בהחייבותיכם כלפינו לפי כתב השיפוי שנחתם על ידיכם.

בכבוד רב,
 בנק _____
 סניף _____
 תאריך _____
 חתימה וחומתת הסניף _____

בס"ד

כתב שותפות

יהודי יקר!!!

בס"ד זכית להיות שתף במאמצי הגאולה
וללמוד זוהר הקדוש "יחד שבטי ישראל",
להווי ידוע לך, שבשתי דקות לימוד זוהר ליום,
אתה בן עולם הבא, וזוכה להיות מרואי פני המלך!

**ברצוננו להגיע לכל יהודי ויהודי באשר הוא שם!
וזהו בגדר הצלת נפשות ממש! ובך משתבח הקב"ה בכל יום!**

בכמה שקלים ליום אתה נעשה שתף לרשב"י הקדוש,
זוכה לשמירה והגנה לך ולמשפחתך ובכל משלח ידך.

**בא והטה שקם, למפעל הקדוש
שכלו לשם שמים, לקירוב הגאולה ברחמים.**

זכור המשיח בפתח!

וכל מי שיכנס בתוך תיבת ההצלה של הרשב"י, יזכה לספת מגן!
ולא יחוש ולא יפחד מהאויבים, מהטילים, ומכל מיני פגעים.

הרוח בולו שלך,

תן לרשב"י ותקבל פי אלה,

בברכת אלה המגן,
מפעל הזוהר העולמי

אנא הושיטני ידיכם ומלאו את הטופס המצרף,

ושלחו בפקס: 02-9951300

לתרומות בפרטים אשראי: 054-8433385

ניתן לשלוח בפקס הנ"ל, שמות לתפלה וישועה:

וכן אפשר להתפלל וללמוד זוהר הקדוש לעלוי נשמת

תזכו למצוות ולהיים טובים!